23
2008

SUPER CD: PŘEHRÁVÁME VIDEO

PLNÁ VERZE BEZPEČNOSTNÍHO PROGRAMU

www.ppk.cz

počítač pro každého

Počítačový časopis pro celou rodinu

POČÍTAČ NA HRANÍ

TEST VÝKONNÝCH POČÍTAČŮ

▶ 18

DIGITÁLNÍ TELEVIZE

Otázky a odpovědi

▶ 30

17 stran návodů

- SNADNÁ ÚPRAVA FOTOGRAFIÍ
- JAK BEZPEČNĚ VYZKOUŠET PROGRAM
- JAK ZMĚNIT FORMÁT VIDEA
- VLASTNÍ IKONY K PROGRAMŮM
- STYLY V DOKUMENTECH WRITERU
- JAK UPRAVIT PREZENTACI NA WEB

JAK NA TO

Tipy na dárky pod stromeček

▶ 40

24. 11. 2008
55 Kč
89 Sk
2,95 €
Pro předplatitele:
39,80 Kč
72 Sk
2,39 €
Ceny v eurech platí pouze v SR.

KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ

Vážení čtenáři, osobní počítače se už zabydlely nejen v kancelářích, ale i ve značné části domácností. A domácí počítače slouží nejen ke komunikaci se světem (prostřednictvím internetu máme doma vždy čerstvé zprávy o dění ve světě, nejrůznější užitečné informace i možnost dopisovat si s kamarády), ale především k zábavě. Vedle poslechu hudby, zpracování a prohlížení fotografií a zpracování videa jsou zdrojem elektronické zábavy také počítačové hry. Asi není mnoho počítačů, na kterých by nebyla nainstalována žádná hra, a jen těžko byste hledali někoho, kdo si žádnou hru nikdy aspoň nezkusil zahrát.

My jsme počítačovým hrám věnovali hlavní téma tohoto vydání. Přečtěte si o tom, které doplňky k počítači byste si měli pořídit, abyste získali ten správný požitek ze hry. Určitě poznáte ten rozdíl, když například při řízení simulátoru závodního auta budete mít v rukou místo myši volant. Připravili jsme pro vás i tipy na několik konkrétních zařízení, která sice možná nepředstavují absolutní špičku, ale určitě poskytnou kvalitní službu za přijatelnou cenu.

V dalším článku autor rozebírá výhody a nevýhody herních konzolí v porovnání s hraním her na osobním počítači.

Pro ty, kdo by chtěli potěšit ratolest vánočním dárkem v podobě nové hry, ale nevědí, jakou hru mají pořídit, přinášíme stručný přehled hlavních typů počítačových her. V rubrice Internet pak najdete odkazy na internetové stránky, na kterých se o hrách dozvíte daleko víc.

V hardwarovém testu se u nás tentokrát sešlo pět počítačů určených pro hry. Můžete se tedy podívat, jaký výkon lze čekat od počítačových sestav v cenách (bez monitoru) od 16 500 do 18 500 Kč. Otestovali jsme také jeden notebook, který se díky své velikosti a výbavě na hraní her také hodí.

Pro příznivce digitální fotografie jsme připravili porovnání dvou kompaktních fotoaparátů vybavených desetinásobným optickým zoomem a pro všechny televizní diváky je tu článek s odpověďmi na některé z nejčastějších otázek o probíhající digitalizaci televizního vysílání.

VIDEO V POČÍTAČI

V minulém vydání jsme testovali šest digitálních videokamer s vysokým rozlišením obrazu. Tentokrát se zaměříme na zpracování videa v počítači. Představíme vám dva solidní programy od renomovaných výrobců videoeditačního softwaru – Pinnacle Video Studio a Adobe Premiere Elements. Připravili jsme pro vás také návod na použití šikovného bezplatného prográmku, který umí jednoduše převádět video do nejrůznějších formátů. Uvidíte, že s použitím vhodných nástrojů můžete video bez velké námahy upravovat a publikovat (buď prostřednictvím internetu, nebo vypálením na CD či DVD). Výsledek práce videoamatéra může mít velmi profesionální vzhled – záleží jen na vaší invenci.

Sbírku programů určených pro přehrávání a zpracování videa v počítači najdete také na přiloženém cédéčku, stejně jako plnou verzi bezpečnostního balíku Panda Internet Security 2009 s bezplatnou licencí na tříměsíční aktualizace.

Další návody jsou věnovány práci s hlavním panelem Windows, propojování dat z různých sešitů MS Excelu, použití stylů v textovém editoru Writer a úpravám fotografií. Pro pokročilejší uživatele je tu návod na použití praktického nástroje, který umožní bezpečně vyzkoušet nové programy tak, abyste při jejich instalaci a následném odstraňování nenarušili funkčnost operačního systému.

Věřím, že si každý z vás vybere něco užitečného jak z obsahu tištěné části časopisu, tak z programů na přiloženém CD.

Ivan Heisler, šéfredaktor

POSTUP PŘI REKLAMACI PPK CD/DVD

Pokud máte s naším CD nebo DVD problémy, vyzkoušejte ho také na jiném počítači. Jestliže problémy trvají, je možné, že CD (resp. DVD) je poškozeno.

Upozornění! Pokud se vám nedaří z našeho CD nainstalovat či spustit nějaký program, ještě to neznamená, že CD je poškozeno (příčin může být řada: chybějící důležité soubory na vašem počítači, nestabilita operačního systému apod.). CD nám proto k reklamaci posílejte pouze v případě, že si budete jisti, že CD je poškozeno a že chyba není na vaší straně. Drtivá většina cédéček, která čtenáři reklamují, je plně funkčních.

Ve výjimečných případech se stává, že CD je při výrobě špatně vylisováno nebo že se poškodí během distribuce. Zjistíte-li, že vaše CD je poškozeno, zašlete nám ho na adresu: Burda Praha, spol. s r. o., Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3. Na obálku uveďte heslo *Reklamace PPK CD.* Obratem vám zašleme nové CD.

TÉMA ČÍSLA

PŘEDSTAVUJEME

RADY A NÁVODY

JAK NA TO

INTERNET

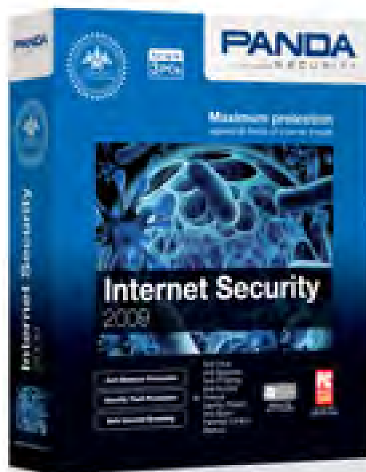
Určitě vyzkoušejte!

Vítejte u PPK CD 23/2008. Na cédéčku najdete jako bonus plnou verzi komplexního balíku bezpečnostních programů nazvaného Panda Internet Security 2009, a to včetně tříměsíční bezplatné aktualizace. Dále jsme pro vás připravili rubriku Video v počítači, rubriku Doplňky pracovní plochy a nechybí ani pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti.

PANDA INTERNET SECURITY 2009

Nová Panda Internet Security 2009 je komplexní bezpečnostní řešení, které dokonale chrání vaše PC nejen během surfování na internetu. Primárně byl program vytvořen na ochranu před „zloději identity" a před on-line podvody. Chrání všechny důvěrné informace v počítači, brání průniku hackerů, chrání před pokusy o získání přístupových kódů k internetovému bankovnictví, blokuje a eliminuje spam a v neposlední řadě chrání děti před návštěvou nevhodných internetových stránek (pornografie, warez), resp. brání zaměstnancům, aby tyto stránky navštívili.

rubrika na CD: obsah CD / bonus

DVDSMITH MOVIE BACKUP 1.0.3

V jednoduchosti je krása. Přesně tímto heslem se řídí program DVDSmith Movie Backup, umožňující libovolný film z DVD velmi snadno zálohovat na pevný disk počítače, paměťovou kartu, přenosný disk či na jiné médium. Stačí vybrat zdrojovou DVD mechaniku, zvolit kompletní zálohu či jen zálohu hlavního filmu (bez bonusů), vybrat výstupní složku a spustit zálohu.

rubrika na CD: obsah CD / video v počítači

CURSORFX 2.01

Pokud se pustíte do úpravy plochy, je nasnadě také trochu oživit kurzory. Ty klasické, nabízené s operačním systémem Windows, jsou totiž přece jen trochu okoukané a doslova si říkají o změnu. CursorFX podává pomocnou ruku v podobě mnoha aplikovatelných skinů, které váš kurzor změní k nepoznání. Šablon je na výběr velké množství a vedle klasického kurzoru obsahují rovněž pozměněné verze ostatních variant. Pokud vám nestačí ani to, je možné pohrát si s nastavením stínů a několika dalšími drobnostmi.

rubrika na CD: obsah CD / doplňky pracovní plochy

LEAWO AVI CONVERTER 1.2

Leawo Free AVI Converter je výborný bezplatný program pro převod videosouborů ve formátu AVI do jiných videoformátů. Pomocí programu tak snadno převedete libovolný AVI soubor do formátu MP4, MPG, WMV, RM, 3GP a mnoha dalších. Program dokáže konvertovat i více videí najednou.

rubrika na CD: obsah CD / video v počítači

AVANT BROWSER 11.7 #18

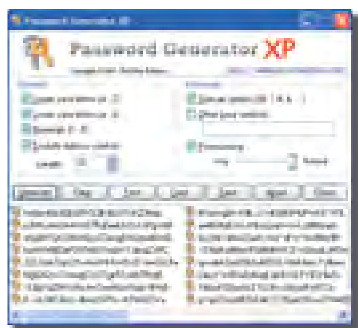
Avant Browser je nadstavba pro Internet Explorer 6 a vyšší a přináší uživatelům možnost komfortnějšího prohlížení webových stránek. Podporuje prohlížení stránek v panelech na poměrně vysoké úrovni, nabízí blokování reklamních prvků, vyskakovacích oken a vybraných adres, snadné vyhledávání na internetu, automatické vyplňování formulářů, vestavěnou RSS čtečku, kombinované zvětšování textu nebo i celých stránek, ovládání pomocí tzv. gest myši a spoustu dalších funkcí. Avant Browser je plně skinovatelný – řadu skinů naleznete v základní instalaci. Program je kompletně lokalizován do češtiny.

rubrika na CD: obsah CD / novinky

PASSWORD GENERATOR 1.26

Password Generator je praktický program, který za vás vymyslí hesla složená z náhodných znaků. Na rozdíl od jména vašeho psa nebo data narození je nemůže nikdo jen tak snadno uhodnout. Program umí generovat hesla až o 32 znacích. Volitelně můžete používat velká a malá písmena, číslice, speciální znaky a různé další symboly.

rubrika na CD: obsah CD / zajímavosti

SEZNAM PROGRAMŮ NA CD

Levný fotoaparát s dotykovým displejem

Fotoaparát BenQ E1050t nabízí 10megapixelový snímací senzor, trojnásobný optický zoom a třípalcový dotykový displej. To umožňuje snadné ovládání – uživatel může vše nastavit bez zbytečných přídavných tlačítek a bez procházení komplikovaných menu. Prostřednictvím tohoto fotoaparátu lze pořídit snímek klepnutím na displej, pohybem prstu po displeji přibližovat a vzdalovat fotografovaný předmět a tímto způsobem pořízené snímky i prohlížet. Chcete-li zvětšit určitou část obrazu, stačí prstem obkroužit kolem dané oblasti. Fotoaparát pak cílovou oblast přiblíží a tu lze rychle uložit jako samostatný obrázek pomocí integrované ořezávací funkce. Model E1050t má integrovaný odstraňovač červených očí a nabízí HD režim, v němž pořizujete snímky s poměrem stran 16 : 9 a v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů.

BENQ E1050T

Cena včetně DPH: 2 855 Kč.

www.benq.cz

Přenosný přehrávač

Společnost Umax uvádí na trh malý, přenosný multimediální přehrávač IAMM NTD27HD. Fanoušky kvalitní zábavy a vysokého rozlišení potěší obrazová i zvuková kvalita, jednoduché ovládání a široká podpora multimediálních formátů. Při přehrávání si tento model poradí s formáty .MKV, .WMV, .AVI, .ISO, .IFO, .VOB, .MPG, .ASF a .DAT. Potíže mu nedělají ani zvukové formáty, jako např. MP3, WMA, AAC, OGG, PCM a AC3. Samozřejmostí je podpora českých titulků v textových formátech SRT, SMI a SUB. Díky vestavěnému konektoru HDMI i kompozitnímu výstupu připojíte nový přehrávač IAMM ke všem typům televizorů a projektorů. Abyste mohli naplno využít 5.1 zvuk, je přehrávač osazen koaxiálním výstupem pro připojení externího receiveru. Nechybí ani USB rozhraní pro připojení k počítači. Přehrávač tak lze použít i jako externí pevný disk. Obsluha je díky dálkovému ovládání a intuitivnímu menu na obrazovce televizoru velmi jednoduchá. Model IAMM NTD327HD bez pevného disku je k dostání za 3 490 Kč. Verze s pevným diskem o kapacitě 320 GB stojí 4 990 Kč.

IAMM NTD27HD

Cena včetně DPH: od 3 490 Kč.

www.umax.cz

VÝSLEDKY SOUTĚŽE O MONITOR A O TŘI PŘEHRÁVAČE MP3

V PPK 19/2008 jsme vyhlásili soutěž o hodnotné ceny, které věnovala společnost Asekol.

Správná odpověď na soutěžní otázku, v kterém měsíci probíhá Recyklomanie, byla pod písmenem a (v říjnu).

Dvacetipalcový **LCD monitor** Samsung T200HD, vybavený vestavěným přijímačem digitální televize DVB-T, vyhrál V. Brašna z Blovic.

Dalším třem výhercům pošleme **kapesní přehrávač hudby a videa** Samsung YP-S3JAB. Jsou to P. Ropek ze Žďáru nad Sázavou, M. Chlubnová z Nového Veselí a M. Osinek z Vraclavi.

Výhercům blahopřejeme a všem děkujeme za účast v soutěži.

1. cena: Monitor **Samsung T200HD** s digitálním TV tunerem.

2.– 4. cena: Přehrávač hudby a videa **Samsung YP-S3JAB**.

Multifunkční tiskárna pro fotografie

Společnost Epson uvedla na trh multifunkční tiskárnu Epson Stylus Photo PX700W, vhodnou pro domácí použití. Díky rozšíření digitálních fotoaparátů v domácnostech je domácí tisk fotografií poměrně častou činností. Epson Stylus Photo PX700W používá při barevném tisku samostatné zásobníky inkoustu. Tiskárna se k počítači připojuje přes rozhraní USB, má také integrovaný bezdrátový modul Wi-Fi a je možné ji připojit i do počítačové ethernetové sítě. Při tisku fotografií není nutné zapínat počítač – tiskárna totiž umožňuje přímý tisk z fotoaparátu přes rozhraní Pictbridge. Pro tisk fotografií lze použít i integrovanou čtečku paměťových karet. Při výběru snímků poslouží barevný displej s úhlopříčkou dlouhou 6,3 cm. Díky dvěma zásobníkům papíru si uživatelé mohou připravit k tisku jak obyčejný, tak fotografický papír. V tiskárně je vestavěn skener a kopírka a umožňuje potisknout CD a DVD.

EPSON STYLUS PHOTO PX700W

Cena včetně DPH: 5 690 Kč.

www.epson.cz

Elegantní malý notebook

Asus Eee PC S101 je malý notebook, dostupný ve třech barevných provedeních – v hnědém, champagne a grafitovém. Jeho rozměry jsou 264 × 181 × 18 až 25 mm a váží pouze 1 kg. Výpočetní výkon zajišťuje procesor Intel Atom, která má k dispozici 1 GB paměti. Obraz se zobrazuje na 10,2palcovém širokoúhlém displeji, který pracuje v rozlišení 1 024 × 600 bodů. Pro uložení dat tento model používá disk SSD, který může mít kapacitu 16 GB, 32 GB nebo 64 GB. Disky SSD sice ve srovnání s tradičními pevnými disky nabízejí menší kapacitu, ale jejich předností je, že jsou odolné proti otřesům, mají bezhlučný provoz a nízkou spotřebu energie. Ve výbavě figurují i tři porty USB, výstup D-sub pro připojení externího monitoru, čtečka paměťových karet a bezdrátové adaptéry Wi-Fi a Bluetooth. O napájení se stará akumulátor s kapacitou 2 450 mAh, který podle výrobce umožňuje až 5hodinový provoz notebooku. Eee PC S101 je k dodání buď s operačním systémem Windows XP Home Edition, nebo s operačním systémem Linux.

ASUS EEE PC S101

Cena včetně DPH: 14 990 Kč.

www.asus.cz

Počítač za deset tisíc

Malé notebooky – přenosné počítače s malým displejem, vážící kolem jednoho kilogramu a vybavené pro připojení k bezdrátovým sítím – jsou stále populárnější. Dobře se hodí nejen pro použití na cestách nebo ve škole, ale i jako druhý počítač do domácnosti. Nazývají se netbooky a jejich výhodou je kromě malých rozměrů a delší výdrže při provozu na baterii také přijatelná cena, často nižší než 10 000 Kč. Do této skupiny patří i novinka od společnosti Toshiba.

Netbook Toshiba NB100 má rozměry 22,5 × 19 × 3 cm a širokoúhlý displej s úhlopříčkou 8,9″ (22,6 cm) a s rozlišením 1 024 × 600 bodů. Váží 1 050 g a součástí výbavy je procesor Intel Atom, 120GB pevný disk, síťová karta, webkamera, rozhraní Wi-Fi a tři USB porty (ty umožňují dobíjet připojená zařízení i v režimu spánku). Na náš trh se netbook Toshiba NB100 dodává ve dvojím barevném provedení: v lesklém černém a ve stříbrném. Netbook má českou klávesnici a český operační systém MS Windows XP Home Edition.

TOSHIBA NB100

Cena včetně DPH: 9 990 Kč.

www.toshiba.cz

SD karty pro HD video

V obchodech si již nyní můžete za 319 Kč, resp. 579 Kč (včetně DPH) zakoupit velkokapacitní paměťové karty SD (HC) s vysokou přenosovou rychlostí. Tyto karty s kapacitou 4 GB a 8 GB uvedla na trh společnost **Verbatim** a vyšla tak vstříc uživatelům HD videokamer.

Karty **HD Video SDHC** spadají do nejvyšší rychlostní třídy 6, a dokáží tedy zapisovat data rychlostí 9 MB/s (66násobnou) a číst je rychlostí 20 MB/s (133násobnou). Na 4GB kartu lze uložit 90 minut videa ve středně vysokém rozlišení, 8GB karta uchová 180 minut videa ve stejném rozlišení nebo jednu hodinu videa v nejvyšším rozlišení.

VERBATIM HD VIDEO SDHC

Cena včetně DPH: 319 Kč (4 GB), 579 Kč (8 GB).

www.verbatim-europe.cz

NOVÁ POUZDRA NA NOTEBOOK

Nová řada pouzder Belkin poskytuje notebookům (i počítačům MacBook Air) stylovou cestovní ochranu. Lehká ochranná pouzdra lze snadno vložit do jiného cestovního zavazadla a zajistit tak notebooku ochranu před nárazy a poškrábáním. K přednostem patří malá hmotnost a snadný přístup do pouzdra shora i z boku.

Cena: od 499 Kč.

www.belkin.cz

VODAFONE: RYCHLÝ INTERNET V MOBILU NA PŮL ROKU ZDARMA

Vodafone spustil unikátní řešení, které výrazně zrychlí stahování internetových stránek do telefonu a které všechny stránky automaticky optimalizuje pro prohlížení na displejích mobilních telefonů. Zároveň Vodafone spouští nový mobilní portál Vodafone live! a zásadně mění způsob, jakým bude internet v mobilu účtovat. Všem zákazníkům v rámci vánoční akce nabízí rychlý internet v mobilu na půl roku zdarma. Dále Vodafone nabízí nové datové tarify, které je možné používat i na předplacených kartách a které jsou určeny speciálně pro brouzdání na internetu přes mobil:

- Vodafone Internet do mobilu na den (24 h) za 17 Kč (FUP 5 MB).
- Vodafone Internet do mobilu na měsíc za 177 Kč (FUP 100 MB).

Všichni zákazníci si také mohou do 31. 1. 2009 aktivovat vánoční dárek – internet v mobilu na 6 měsíců zdarma. Zákazníci, kteří používají stávající datové tarify Připojení na stálo a Připojení na dlouho, si mohou aktivovat půlroční vánoční dárek v podobě slevy na své tarify, a to ve výši 177 Kč měsíčně.

www.vodafone.cz

NOVÝ PORTÁL SAZKY

Softwarová společnost Ecommerce.cz dodala pro loterijní a sázkovou kancelář Sazka nový portál, dostupný na adrese *www.sazka.cz*. Nový portál slouží jako centrální bod, zastřešující všechny samostatné weby spravované společností Sazka. Díky němu mají uživatelé snadný a pohodlný přístup k jednotlivým webům, službám a informacím poskytovaným společností Sazka.

www.sazka.cz

DVANÁCT DALŠÍCH SOFTWAROVÝCH FIREM V BOJI S PIRÁTSTVÍM

Protipirátskou alianci BSA v Česku posílili noví členové. Díky jejich podpoře se bude moci tuzemské zastoupení více zaměřit na protipirátské kampaně a osvětovou činnost. V Česku se podle poslední studie BSA užívá 39 procent softwaru nelegálně. Do boje proti softwarovému pirátství se aktivně zapojily společnosti Altium, Babylon, Centennial Software, Corel, CyberLink, Famatech, LINKService, Materialise Software, Quark, Quest Software, Ringler-Informatik a Scalable Software.

www.bsa.cz

LEGO BATMAN PRÁVĚ VYCHÁZÍ!

PC hra Lego Batman volně navazuje na filmová a komiksová zpracování populární postavičky Batmana. Hra nabídne hráčům možnost ovládat Batmana, legendárního ochránce Gotham City, ale i Robina, jeho bratra v převleku a ve zbrani. Oba dva budou chytat řadu nebezpečných zločinců i známých zabijáků včetně Jokera a Tučňáka, k čemuž jim poslouží nejenom široká nabídka zbraní a doplňků, ale i řada oblíbených dopravních prostředků. Batmanovi nepřátelé (Joker a Tučňák) utečou z arkhamského vězení a Batman jim musí zabránit zničit Gotham.

Podporován bude jak tradiční příběhový mod singleplayer, tak tolik oblíbená kooperace. PC hra Lego Batman vychází v kompletní profesionální české verzi za cenu 799 Kč. Na Slovensku jej můžete koupit za 31,99 eur / 963,60 Sk.

www.cdprojekt.cz

Správná výzbroj pro hráče

Ke hraní není nutný jen dostatečně výkonný počítač, ale také kvalitní periferie, které umožní pohodlně se ponořit do virtuálního světa fantazie a které jsou zároveň šetrné k našim končetinám.

▶ Kvalitní laserová myš je základní výbavou každého hráče počítačových her.

Většinu her lze ovládat myší či klávesnicí, eventuálně kombinací obou periferií, které jsou u stolních počítačů zcela samozřejmé. Vlastníte-li notebook, budete si je muset pořídit a rozhodně byste se neměli spokojit jen s nejlevnějšími modely v řádu desítek korun. Například takto levné klávesnice (stejně jako klávesnice vestavěné do řady notebooků) neumožňují ve hrách současně stisknout větší množství kláves najednou.

Myš zase musí být přesná a rychlá, aby rychlé a přesné byly i vaše reakce. Je třeba si uvědomit, že ovládací periferie, tedy třeba myš a klávesnice, jsou ve hrách prodloužením vašich končetin a do značné míry určují i váš úspěch či neúspěch.

Pokud klávesnice špatně vyhodnotí současné stisknutí většího množství kláves, nemusí se vám ve fotbalovém simulátoru podařit udělat kličku protihráči. Nezasáhnete-li právě zpozorovaného nepřítele v akční hře vinou pomalé a nepřesné myši, on bude palbu opětovat a může učinit konec vašemu snažení.

Není tedy divu, že hráči, kteří berou hry opravdu vážně, kupují tzv. progamingové („profesionální“) příslušenství, což vedle kvalitních periferií mohou být také speciální podložky pod myš nebo rukavice pro zpevnění zápěstí.

Rekreační hráči sice tak daleko zacházet nemusí, ale i oni by si měli herní periferie vybírat pečlivě, protože levná zařízení zpravidla neoplývají dobrou ergonomií a už po pár minutách začínají bolet ruce. Dlouhodobější používání nekvalitních periferií, ať už při hraní, či při běžné práci, může způsobit zdravotní problémy.

Dlouhodobější používání nekvalitních periferií, ať už při hraní, či při běžné práci, může způsobit vážné zdravotní problémy.

Myš a klávesnici je možno využít ve většině her. V některých žánrech (akčních hrách, adventurách, strategických hrách) dokonce patří k preferovaným periferiím. Pro jiné žánry jsou však už vhodnější specializovanější herní periferie. Na sportovní hry je třeba dobrý gamepad (někdy též označovaný jako joypad), hráči závodních her určitě ocení volant s pedály a vyznavači leteckých bitev nedají dopustit na joystick (pákový ovladač), kterým lze ale ovládat i řadu dalších herních žánrů.

I v případě těchto zařízení platí, že kromě ergonomie je důležité i kvalitní zpracování. Určitě nechcete, aby vám utržený volant v zápalu hry zůstal v ruce. Kromě továrního zpracování a ergonomie je opět důležitá citlivost a přehlížet nelze ani počet tlačítek. S připojením herních periferií k počítači si dnes už nemusíte lámat hlavu. Připojují se výhradně přes USB rozhraní. Můžete tak k počítači připojit i několik zařízení současně a hrát ve více hráčích.

Logitech Formula Vibration Feedback Wheel

Kvalitní a realistické volanty s pedály patří k nejdražším herním periferiím vůbec, ale rekreační hráči se minimálně v začátcích určitě spokojí s modelem ze střední třídy, kam spadá právě **Logitech Formula Vibration Feedback Wheel**. Ten sice není žádnou horkou novinkou, ale těm vyznavačům závodních her, kteří nemají přehnané nároky, odvede dobrou službu.

V internetových obchodech jej lze pořídit již za 850 Kč. Jen pozor, abyste omylem nekoupili volant, který je určen pro herní konzole. Verze pro PC spolupracuje s Windows 98 a vyššími včetně nejnovějších Windows Vista a připojuje se přes USB.

Už po vybalení ale zkušenější hráči na první pohled narazí na menší nepříjemnost. Volant se ke stolu připevňuje jen pomocí trojice přísavek, což při jeho minimální hmotnosti není ideální. Možnost přišroubovat jej přes okraj

LOGITECH FORMULA VIBRATION FEEDBACK WHEEL

Cena: od 850 Kč včetně DPH.

cena, křidélka zvětšující základnu, vzorek na pedálech, bohatá výbava, tlačítko pro (de)aktivaci vibrací

připevnění pomocí přísavek, není pogumovaný

stolu (s využitím háků) chybí. Pokud je však povrch stolu hladký, nemělo by to představovat vážný problém – na takovém stole přísavky drží dobře.

Plusem jsou křidélka, jejichž vytažením se velikost základny volantu zvětšuje, takže si jej můžete pohodlně položit i na klín. Samotný volant má průměr deset palců, takže se drží velmi dobře. Bohužel však chybí pogumování, takže i přes zdrsnění plastového povrchu mírně klouže ve zpocených dlaních. Vzorek na povrchu dvojice pedálů naopak způsobuje, že hraní nepředstavuje problém ani v kluzkých ponožkách. Jen rozměry pedálů by pro dospělé hráče mohly být trochu větší.

Kladem je bezesporu bohatá výbava, pokud jde o tlačítka a další kontrolní prvky. Na volantu naleznete deset tlačítek využitelných ve hře, která se dají přeprogramovat podle potřeby. Další dvě tlačítka, ideální třeba k řazení, jsou pod volantem, resp. na jeho zadní straně. Na volantu se nachází také osmisměrný křížový ovladač (D-Pad).

Realističnost dodává virtuální jízdě tandem vestavěných motorů, starajících se o vibrace zpětné vazby. Konečný efekt ale hodně závisí na hře. U některých her jsme se dočkali jen nepatrného brnění, které mělo k reálnému pocitu z jízdy dost daleko. Ale při nastavení plného výkonu v jiných hrách nám volant už dával pořádně zabrat. Vibrací dražších modelů sice nedosahuje, ale rozhodně nepatří k „vrnítkům" z nejlevnější kategorie. Kladně hodnotíme tlačítko pro vypnutí/zapnutí vibrací bez ohledu na nastavení hry.

Saitek ST90

Hlavně začínající či jen příležitostné hráče by mohl zajímat po konstrukční stránce velmi vtipně řešený joystick **Saitek ST90**. Řadě hráčů vadí, že pákový ovladač, který používají jen občas, zabere kvůli své masivní základně zbytečně hodně místa na stole či ve skříni.

U joysticku Saitek ST90 však masivní základnu nahrazuje skládací trojnožka, díky níž lze joystick bez problémů uložit třeba i do zásuvky u stolu. Po jednoduchém rozložení je Saitek ST90 i přes naši počáteční skepsi překvapivě stabilní a drží se pohodlně. Výhodou také je, že jeho ergonomie je uzpůsobena pro praváky i leváky, což se u joysticků často nevidí.

V ruce se tento joystick drží relativně pohodlně. Tedy vzhledem k ceně, která se v internetových obchodech pohybuje okolo 500 Kč. Joysticky z vyšších cenových pater jsou pochopitelně pohodlnější, ale ani Saitek ST90 na tom s ergonomií není vyloženě špatně. Spíše naopak. Výrazně rýhovaný povrch plastové páky snižuje nepříjemné klouzání ve zpocené dlani na snesitelné minimum.

Ruku není třeba držet ve výšce, díky masivnímu prstenci na konci páky se naopak můžete pohodlně opřít o zápěstí a ukazováček zcela volně a přirozeně umístit na dobře se ovládající tlačítko spouště.

Právě počet tlačítek je však výrazným negativem tohoto ovladače. Vedle zmíněné spouště má už jen dvě další tlačítka na vrchu páky a čtyřpolohový digitální ovladač plynu s LED indikátorem. To není moc a v náročnějších leteckých simulátorech vás počet tlačítek bude omezovat. Pro arkádovější letecké hry je ale tento joystick ideální a příležitostní hráči se nemusí namáhat se zbytečně složitou konfigurací. Saitek ST90 podporuje Windows XP i Windows Vista a nastavuje se přímo přes ovládací panely.

SAITEK ST90

Cena: od 500 Kč včetně DPH.

skládací trojnožka, cena, určen i pro leváky, ergonomie

počet tlačítek

Logitech Chillstream Controller for PC

Po spíše jednodušším joysticku jsme si k otestování vybrali zařízení pro trochu náročnější hráče, tedy gamepad **Logitech Chillstream Controller for PC**. Ten se konstrukčně podobná populárnímu ovladači pro Xbox 360, vyvinutému firmou Microsoft, ale navíc má milou „vychytávku". Tou je patentovaný systém zabraňující pocení dlaní – je v něm totiž vestavěn tichý ventilátor a vzduch proudí skrze otvory. Výkon můžete nastavit podle potřeby, nebo jej lze zcela vypnout.

Cena vzhledem k parametrům i luxusnější značce není překvapivě nikterak vysoká. V e-shopech pořídíte tento gamepad i za méně než 600 Kč. Do ruky padne jako ulitý. Problém by snad mohl dělat jen menším dětem, protože je poměrně masivní a těžký, ale pro dospělého člověka to není žádný problém. Spíše naopak. K ergonomii přispívají i pogumované protiskluzové části. Tento gamepad drží v ruce jako přibitý.

Množství ovládacích prvků činí gamepad velmi univerzálním a využít jej můžete ve většině herních žánrů. Velmi citlivý křížový ovladač D-Pad není na jinak obvyklém čepu, ale drží na čtyřech bodech. To pro uživatele znamená, že nehrozí nechtěné prudké pohyby při pokusu být o nepatrné vychýlení kýženým směrem. D-pad doplňují dva analogové minijoysticky, o kterých výrobce tvrdí, že vydrží milion kompletních otočení. My jsme gamepad samozřejmě tak dlouho netestovali, ale už na první pohled je znát kvalitní tovární zpracování, takže nemáme důvod tomuto údaji nevěřit.

Vedle joysticků a D-Padu naleznete na vrchní straně tohoto gamepadu ještě tlačítko pro nastavení ventilace, kvarteto klasických tlačítek A, B, X, Y a trojici tlačítek pro variabilní využití. Na přední straně čekají na ukazováčky dvě rychlospouště.

Logitech Chillstream Controller for PC (pozor – jsou i verze pro herní konzole) se k počítači připojuje přes USB port prostřednictvím kabelu dlouhého téměř dva metry. Dodávaný konfigurační software a ovladače podporují Windows XP a Windows Vista. Vzhledem k tomu, že jsme na tomto ovladači nenašli chybu, udělujeme mu ocenění Tip PPK.

LOGITECH CHILLSTREAM CONTROLLER FOR PC

Cena: od 600 Kč včetně DPH.

systém proti pocení dlaní, cena, ergonomie, množství ovládacích prvků

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Herní konzoli, nebo multimediální počítač?

Mnoho uživatelů počítačů hledí na herní konzole s despektem. Je to pro ně pouze drahá krabička, která slouží jenom na hry, kdežto počítač toho umí mnohem více. To je jeden možný úhel pohledu, ale nemusí být tak úplně přesný.

▲ Microsoft Xbox 360.

Konzole jsou skutečně primárně navrženy pro hraní her a právě v tom je jejich výhoda. Tzv. konzole nové generace (next-gen), tedy Xbox 360 od Microsoftu, PlayStation 3 od Sony nebo Nintendo Wii, pořídíte v nejlépe vybavené verzi i za cenu pod 10 000 Kč. Nejlevnější verze některých next-gen konzolí pořídíte i za méně než 5 000 Kč.

ZA MÁLO PENĚZ HODNĚ VÝKONU

Za takovou sumu dnes nekoupíte ani nový počítač do kanceláře, natož počítač, který by výkonnostně stačil na moderní hry. Herní konzole mohou i přes relativně nízkou pořizovací cenu výkonnostně konkurovat i třikrát dražším herním sestavám. Xbox 360 nebo PlayStation 3 navíc podporují vysoké rozlišení obrazu, takže moderní hry vypadají na velkých plazmových a LCD televizorech opravdu úchvatně.

Středně drahý herní počítač navíc už po roce vyžaduje pro provoz nejnovějších her další investice. Kvůli nižšímu výkonu PC se eventuálně musíte smířit s horší grafikou nejnovějších her, protože jejich náročnost neustále roste. To u herních konzolí nehrozí. Dobrým příkladem je dnes už legendární PlayStation 2, která je na trhu hezkých pár roků a pro kterou stále vycházejí nové a nové tituly (jejich PC verze na stejně starých počítačích spustíte jen těžko).

V čem je to kouzlo? Počítač je konstruován jako zařízení univerzální a velmi variabilní. Vlastně každá sestava je svým způsobem unikátní. To konzole jsou na trhu v hrstce pevně stanovených modelů a nehrozí u nich, že skoro každý hráč má doma více či méně odlišné zařízení. Tvůrci her tak mohou, jednoduše řečeno, z konzole vymáčknout úplné maximum. Pořídíte-li si konzoli, máte na pár let o herní hardware vystaráno. A navíc, jak dokládá PlayStation 2, ani uvedení nové verze konzole na trh vás nenutí hned investovat do nového zařízení.

KLIDNÉ HRANÍ BEZ STAROSTÍ

Provoz her na konzolích je navíc „bezstarostnější“ než provoz her na počítači. Před koupí hry se nemusíte starat o minimální či doporučenou konfiguraci a nemusíte ji porovnávat s počítačem, který máte doma. Když si koupíte hru pro Nintendo Wii, je jisté, že na vašem domácím Nintendo Wii bude hra fungovat v plné kvalitě a bez kompromisů. Nehrozí, že byste museli sáhodlouze zkoumat, proč se hra nechce spustit nebo proč běží bez zvuku. Nemusíte stylem pokusu a omylu hledat nejrůznější příčiny.

Už také není pravda, že by konzole neuměly hrát hry po internetu. Next-gen konzole v tomto ohledu udělaly velký pokrok a internetu využívají nejen pro hraní her ve více hráčích, ale také pro stahování hratelných demoverzí, trailerů z nových her a také pro on-line nákup plných her a pro jejich okamžité stažení.

NABÍDKA, CENA A DOSTUPNOST HER

Ne vše je ale v případě herních konzolí tak optimistické. Často jim je vyčítána vysoká cena her. Horké novinky sice nejsou levné ani ve verzi pro počítače, ale ceny her určených pro konzole neklesají tak rychle jako u verzí pro počítače a chybí nabídka levnějších titulů.

▲ Sony PlayStation 3.

▼ Nintendo Wii.

Navíc neexistují tisíce bezplatných her dostupných na internetu nebo na CD/DVD přílohách počítačových magazínů. Nevychází ani žádný magazín, který by každý měsíc přinášel alespoň jednu plnou hru zdarma. Proto je mezi uživateli herních konzolí poměrně populární nákup her z druhé ruky a ve větších městech naleznete i specializované bazary.

PRO POČÍTAČ HOVOŘÍ UNIVERZÁLNOST

Konzole dnes už neslouží jen pro hraní, ale i pro přehrávání filmů a pro poslech hudby a některé třeba i pro surfování po internetu nebo pro prohlížení obrázků. PlayStation 3 má dokonce mechaniku Blu-ray, takže dovede přehrávat i filmy ve vysokém rozlišení, což PlayStation 3 ve srovnání s cenou běžných přehrávačů Blu-ray činí cenově ještě zajímavější.

Počítač však stále umí o mnoho více než herní konzole a cílem výrobců konzolí není počítače plně zastoupit. Jedná se zkrátka o specializované zařízení pro zábavu, hlavně tedy pro hry. Počítač umožňuje vedle hraní her také pohodlné surfování na internetu, vedení účetnictví, střih videa a řadu dalších činností.

Pokud uvažujete o koupi dražšího herního počítače, zkuste popřemýšlet o levnějším modelu a za ušetřené peníze pak můžete klidně koupit herní konzoli. Nejenže vás pak nečeká brzká potřeba investovat např. do nové grafické karty, ale navíc děti mohou hrát hry na konzoli a vy zároveň můžete pracovat na počítači, což je také plus.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Herní žánry: od adventur po závody

Chcete své ratolesti koupit pod stromeček hru, ale nejste si jisti výběrem žánru? Netušíte, co můžete očekávat od her, které jsou označeny jako adventury nebo RPG? Přinášíme vám přehled základních herních žánrů současnosti.

ADVENTURY

Klasické adventury patří k těm hrám, ve kterých nebývá žádné násilí a ve kterých musíte nažhavit mozkové závity. Obvykle se sžíváte s postavou hlavního hrdiny, kterého čeká náročný úkol – při jeho plnění se příběh hry dále zamotává. V adventurách se však úkoly neřeší se samopalem v ruce, ale přemýšlením.

Pohybujete se v herním světě, promlouváte s různými postavami a plníte dílčí úkoly, které vás posouvají dále. Při tom sbíráte různé předměty, jejichž správným použitím nebo zkombinováním získáte věci důležité pro splnění úkolů. Ovšem tyto předměty musíte nejdřív najít a potom přijít právě na ono správné použití.

V adventurách se úkoly neřeší samopalem, ale přemýšlením.

AKČNÍ

Za ryze akční hry se označují takové, ve kterých v roli hlavního hrdiny likvidujete jednoho nepřítele za druhým bodnými či střelnými zbraněmi za účelem splnit misi. Tyto hry patří z principu k těm nejnásilnějším. Akční hry dělíme do dvou kategorií (podle způsobu zobrazení děje na monitoru): na hry, které hrajete z pohledu první osoby, a na hry, které hrajete z pohledu třetí osoby.

V prvním případě se hráč dívá na dění ve hře očima svého virtuálního hrdiny, což je obzvláště sugestivní. Těmto akčním hrám se říká také FPS nebo „doomovky" (podle neslavnější hry tohoto žánru – podle hry Doom). Opakem jsou ty akční hry, ve kterých hráč sleduje dění jakoby z pohledu třetí osoby, nezainteresované na ději.

▼ Jednou z nejpopulárnějších her u nás je hokejový simulátor/manažer NHL, který obsahuje i českou extraligu.

RPG

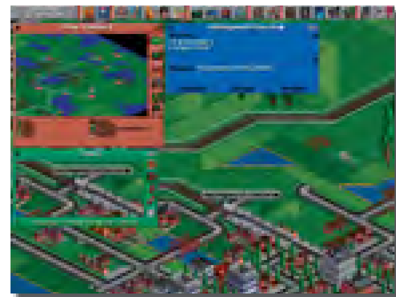
RPG je dosti specifický, ale velmi populární žánr akčních her. Dějově jsou RPG hry zasazeny nejčastěji do fantasy světa – se svou postavou či s celou skupinou postav plníte různé dobrodružné úkoly a bojujete s nepřáteli nejen prostřednictvím zbraní, ale i prostřednictvím magie. Tyto hry jsou populární vzhledem k rozmanitosti světů, v nichž se odehrávají. Jsou plné hrdinů, dobrodružství, kouzel a roztodivných bytostí od elfů po draky.

V RPG hrách se sice bojuje podobně jako v hrách akčních, ale zároveň je třeba i strategicky přemýšlet a plánovat bojovou taktiku. Rysem tohoto typu her je vývoj postav během příběhu. Bojovníci získávají zkušenosti s ovládáním zbraní, mágové se učí novým kouzlům.

SPORTOVNÍ SIMULÁTORY A MANAŽERY

K nejpopulárnějším sportovním hrám patří pochopitelně hokej a fotbal, ale existuje třeba i golf, bowling či kulečník. Sportovní hry můžeme rozdělit do dvou skupin: na simulátory a manažery. V simulátorech hrajete za svůj oblíbený klub a z překrásných akcí dáváte důležité góly či propracovanou obranou doháníte soupeře k šílenství.

V manažerech nejde o sport samotný, ale o dění okolo. Za svůj oblíbený klub nehrajete, ale staráte se o jeho prosperitu. Kupujete hráče, vychováváte mladé talenty, modernizujete stadion, staráte se o spokojenost fanoušků. V poslední době se však simulátory a manažery velmi přibližují, a tak už nemusí jít nutně o dva oddělené žánry.

▲ Nenásilnou zábavu nabízí například obchodní strategie. Zakladatelem tohoto žánru je nestárnoucí, dodnes populární Transport Tycoon.

STRATEGIE

Strategie jsou hry s akčními prvky, ale v první řadě zde jde o přemýšlení, plánování a strategické uvažování. Děj může být zasazen do historie, přítomnosti, budoucnosti či fantasy světa. Můžete být třeba panovníkem ve středověkém království a musíte se starat o blaho své země. Finance si obstaráváte ve zlatém dole a musíte za ně nakrmit své poddané, ale abyste tak mohli učinit, potřebujete fungující zemědělství. Pokud zemědělci nemají kde hospodařit, je potřeba získat nová území pro své království. To může dobýt armáda, je jí však nutné opatřit potřebnou výzbroj apod.

Ve strategiích musí hráč opravdu hodně přemýšlet, analyzovat situaci a volit vhodné postupy pro dosažení úspěchu, a to vše velmi rychle, aby ho při zdlouhavém přemýšlení nenapadl nepřítel a nevyplenil jeho království. Pokud byste raději nějakou strategii bez násilí, porozhlédněte se mezi budovatelskými a obchodními strategiemi. V těch se obvykle nebojuje ani neničí, naopak se v nich tvoří. Může jít třeba o dobře fungující zoo nebo o prosperující leteckou společnost.

ZÁVODNÍ SIMULÁTORY

Pro milovníky rychlých kol jsou určeny právě závodní simulátory. V těchto hrách jde jen o jedno: být rychlejší než soupeř – ať už na motorce, nebo ve formuli. Existují i speciální závodní hry, ve kterých se závodí třeba na sněžných skútrech nebo na futuristických vznášedlech, ale klasické motoristické sporty převládají. Účastníte se závodů, snažíte se být v cíli dříve než soupeř a s úspěchem přichází i odměny v podobě vylepšování auta, zpřístupnění nových tratí apod.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Herní mašiny

I když jsou v současné době v módě notebooky, stolní PC stále mají své místo na trhu. Jsou volbou zejména těch uživatelů, kteří požadují vysoký výkon a možnost snadného vylepšení konfigurace.

Převaha stolních počítačů je oproti notebookům zjevná zejména v herních testech, protože díky výkonným grafickým kartám dokáží PC uspokojit i nároky náruživých hráčů her. Každý zkušenější uživatel také zvládne nahradit zastaralé komponenty novějšími a udržovat tak své PC ve formě.

Pokud chcete darovat k Vánocům počítačovou hru, nejdříve zvažte, zda vaše počítačová sestava je schopna takovou hru zvládnout.

POČÍTAČE V TESTU

Do testu jsme zařadili pět počítačů, které jsou díky výkonným grafickým kartám vhodné i pro hraní her. Všechna PC běží pod operačním systémem Windows Vista Home Premium a jejich ceny se pohybují od 16 648 Kč do 18 440 Kč. Tři počítače jsou poháněny procesory od firmy AMD, dvě sestavy sázejí na výkon procesorů zn. Intel.

Čtyři počítače disponují 4 GB operační paměti, pouze PC Suma Optima má paměť o velikosti 2 GB. U tří počítačů se o přípravu obrazových dat starají grafické karty s čipem ATI Radeon HD 4850, PC Suma využívá služeb grafické karty s čipem ATI Radeon HD 3850 a pouze u počítače Barbone jsme se setkali s grafickou kartou postavenou kolem čipu nVidia GeForce 9800 GT – tato karta kromě tradičních výstupů DVI-I a S-Video nabízí i moderní videovýstup HDMI. Všechny grafické karty s čipem ATI

▼ Díky pasivnímu chladiči pracuje grafická karta naprosto nehlučně. Ostatní testované počítače mají grafickou kartu chlazenou ventilátorem. PC Suma je po modelu FSC Amilo druhým nejtišším počítačem v testu.

▼ Počítače FSC Amilo, Lynx a Suma mají ve výbavě rozhraní FireWire, které využijete pro připojení digitální videokamery k počítači.

VÍTĚZ TESTU

Nejlepší celkový výkon nabízí z testovaných počítačů sestava FSC Amilo Desktop Pa 3630, která je však o cca 1 500 Kč dražší než ostatní PC v testu. Ocenění Tip PPK jsme proto udělili dvěma méně výkonným, ale levnějším počítačům. Prvním z nich je PC **Barbone W Rebel Quad**, které díky čtyřjádrovému procesoru disponuje výborným výpočetním výkonem a s grafickou kartou nVidia GeForce 9800 GT uspělo i v herních testech. Naším druhým tipem je PC **Suma Optima**, které v testu měřícím celkový výkon obsadilo druhé místo za sestavou FSC Amilo. Tento počítač nás oslovil i velmi tichým chodem a nízkou spotřebou energie.

TIP PPK 23/2008

10 NEJ

Nejlevnější PC: HAL3000 Phantom (16 648 Kč).

Nejdražší PC: FSC Amilo Desktop Pa 3630 (18 440 Kč).

Nejvýkonnější PC: FSC Amilo Desktop Pa 3630.

Nejvýkonnější procesor: Barbone W Rebel Quad (Intel Core 2 Quad Q8200).

Nejvýkonnější grafická karta: FSC Amilo Desktop Pa 3630 (ATI Radeon HD 4850).

Největší úložný prostor: Barbone W Rebel Quad a FSC Amilo Desktop Pa 3630 (640 GB).

Nejmenší spotřeba: Suma Optima (při zátěži 137 W).

Nejtišší provoz: FSC Amilo Desktop Pa 3630 (32 dB).

Nejvíce portů USB: Barbone W Rebel Quad (11).

Největší ventilátor: Barbone W Rebel Quad (průměr 21 cm).

PC BEZ MONITORU

Do testu jsem zařadili počítače s operačním systémem Windows, požadovali jsme i klávesnici a myš, ale nezadali jsme požadavek na dodání počítače i s monitorem. Recenzovali jsme tedy jen počítače a výběr monitoru ponecháváme na uvážení uživatele. V současné době je na trhu bohatý výběr LCD monitorů za velmi lákavé ceny – například LCD monitory s úhlopříčkou zobrazovací plochy 22 palců (56 cm) jsou k dispozici již za cenu od 3 500 Kč.

◀ Videovýstup HDMI nabízí z testovaných PC jediný počítač – tím je Barbone W Rebel Quad. Tento videovýstup použijete pro propojení PC s monitorem nebo s televizorem.

CENY

Ceny testovaných sestav byly platné v době psaní tohoto testu. V závislosti na vývoji cen jednotlivých komponent se ceny recenzovaných PC mohou postupem času lišit.

Radeon nabízejí dva digitální výstupy DVI-I a videovýstup S-Video.

ULOŽENÍ DAT

Největším úložným prostorem disponují počítače Barbone a FSC Amilo, které oba používají pevný disk s kapacitou 640 GB. Ale ani ostatní PC v tomto směru příliš nepokulhávají, protože jsou vybaveny disky s kapacitou 500 GB. Nezbytnou součástí PC jsou vypalovací DVD mechaniky a síťové a zvukové karty integrované na základní desce. Počítače Barbone, FSC Amilo a Lynx nabízejí digitální zvukové výstupy SPDIF, díky kterým připojíte vícereproduktorovou soustavu (např. 5.1) k počítači pomocí jednoho kabelu, a nemusíte tedy vést z počítače ke každému reproduktoru každý kabel zvlášť. Je však nutné vlastnit reproduktory se zabudovaným digitálním dekodérem.

Všechny testované sestavy jsou vybaveny praktickou čtečkou paměťových karet. Její typickou činností je kopírování fotografií z digitálního fotoaparátu do počítače. Počítače FSC Amilo, Lynx a Suma nabízejí port FireWire, který lze využít pro nahrávání videa do počítače z digitální videokamery či pro připojení externích disků s tímto rozhraním.

CO ODHALILY TESTY

U herních počítačů jsme se samozřejmě zaměřili na zjištění výkonu v herních aplikacích. Pro tyto účely jsme použili testy 3D Mark Vantage a 3D Mark 2006. V obou těchto měřeních nejlépe obstála sestava FSC Amilo. Tento počítač zvítězil i v testu PC Mark Vantage, pomocí něhož zjišťujeme celkový výkon PC.

Na zjištění výkonu procesoru používáme test Cinebench R10. V něm exceloval čtyřjádrový procesor Intel Core 2 Quad Q8200, použitý v počítači Barbone. V testech převodu hudby do formátu MP3 a při komprimaci videa do formátu DivX pak nejlépe uspěl dvoujádrový procesor Intel Core 2 Duo E8400, jenž je součástí počítače Suma. Test HD Tach je pak zaměřen na pevný disk – v tabulce na straně 21 je vždy uveden čas, za který jednotlivé disky najdou hledaná data, a také to, jak rychle u nich probíhá čtení dat.

SPOTŘEBA ENERGIE A HLUČNOST

Během testování jsme se zaměřili i na spotřebu počítačů. V tabulce najdete údaje, které jsme zaznamenali nejen při plné zátěži počítače, ale i v situaci, kdy na PC byl spuštěn jen operační systém. Z těchto měření vzešel jako bezkonkurenční vítěz počítač Suma Optima. Počítač zůstává konzumentem elektrické energie, i když ho vypnete – PC Barbone má v tomto stavu spotřebu 3,3 W, u počítače FSC Amilo spotřeba oscilovala mezi 0 W a 0,7 W.

U počítače FSC Amilo se nám velice líbila také jeho nízká hlučnost, která se v různých směrech pohybuje od 32 dB do 35 dB. V tomto ohledu této sestavě sekunduje pouze model Suma Optima, u kterého jsme naměřili hladinu hluku od 34 dB do 36 dB.

Při nákupu počítače je prakticky zajímat se také o délku poskytované záruky. Na počítače Barbone, FSC Amilo a Lynx se vztahuje dvouletá záruka, na sestavy HAL3000 a Suma poskytuje výrobce garanci po dobu tří let. ■ mse

OZNAČENÍ PAMĚŤOVÝCH KARET

Všechny testované počítače jsou vybaveny čtečkou paměťových karet. U zdířek najdete označení těch typů karet, které jsou čtečky schopny přečíst.

CF = CompactFlash
MS = Memory Stick
SM = Smart Media
SD = Secure Digital
MMC = MultiMedia Card
xD = xD-Picture Card

Frekvence CPU	Velikost paměti	Kapacita disku	Hlučnost	Max. spotřeba
2,33 GHz	4 GB	640 GB	47 dB	179 W

Nejvýkonnější procesor

Na výkon počítače Barbone W Rebel Quad jsme byli velmi zvědaví, neboť jeho výpočetní jednotkou je čtyřjádrový procesor Intel Core 2 Quad Q8200 a obrazová data se na rozdíl od ostatních testovaných počítačů zpracovávají v grafické kartě s čipem nVidia GeForce 9800 GT. Zajímavý je z tohoto hlediska souboj tohoto PC se sestavou FSC Amilo Desktop Pa 3630, která je vybavena také čtyřjádrovým procesorem, ale od konkurenční firmy AMD. Obě tyto sestavy se od ostatních počítačů neodlišují jen čtyřjádrovým procesorem, ale i nabídkou největšího úložného prostoru – jsou totiž vybaveny pevným diskem s kapacitou 640 GB. V testu Cinebench R10, který používáme pro zjištění výkonu procesoru, zvítězil v tomto minisouboji počítač Barbone právě před počítačem FSC Amilo. V herních testech 3D Mark 2006 a 3D Mark Vantage měl však díky výkonnější grafické kartě navrch počítač FSC Amilo. V testu 3D Mark 2006 byl počítač Barbone vítěznému počítači velmi zdatným konkurentem. Počítač Barbone podal velmi dobrý výkon i při převodu hudby do formátu MP3 a při komprimaci videa. Při přehrávání videa u této sestavy uvítáte, že její grafická karta nabízí (jako jediná v testu) videovýstup HDMI. Z další výbavy zmíníme digitální zvukové výstupy SPDIF (optický i koaxiální) a čtečku paměťových karet. Zajímavý je i velký počet portů USB: V čele počítače je jich pět, v zadní části šest. Díky úspěchům v provedených testech jsme této sestavě udělili ocenění Tip PPK. V rámci tohoto testu se počítač prezentoval i rozumnou spotřebou elektrické energie, a tak jediný nedostatek spatřujeme pouze v jeho vyšší hlučnosti.

BARBONE W REBEL QUAD

Cena včetně DPH: 16 904 Kč.

Poskytl: T.S. Bohemia, a. s.; *www.barbone.cz.*

Procesor: Intel Core 2 Quad Q8200.

Grafický čip: nVidia GeForce 9800 GT.

Operační systém: Windows Vista Home Premium.

Další výbava: čtečka paměťových karet, digitální zvukové výstupy, HDMI.

Záruka: 2 roky.

TIP PPK 23/2008

\+ výkon procesoru, velká kapacita disku, HDMI

– vyšší hlučnost

Frekvence CPU	Velikost paměti	Kapacita disku	Hlučnost	Max. spotřeba
2,3 GHz	4 GB	640 GB	35 dB	234 W

Nejvýkonnější a nejdražší

Stejně jako počítač Barbone je i počítač FSC Amilo Desktop Pa 3630 osazen čtyřjádrovým procesorem. V tomto případě se jedná o procesor AMD Phenom X4 Quad-Core 9650. Ten ve spojení se 4 GB paměti a s grafickou kartou obsahující čip ATI Radeon HD 4580 dosáhl v herních testech 3D Mark a v testu PC Mark Vantage (pomocí něj zjišťujeme celkový výkon sestavy) nejlepších výsledků a velmi dobře si vedl i v testu Cinebench R10. Počítač FSC Amilo Desktop Pa 3630 nás zaujal i velmi tichým provozem – v této disciplíně mu může v tomto testu konkurovat pouze PC Suma Optima, ostatní počítače jsou cca o 10 dB hlučnější.

U tohoto počítače se nám líbily i menší rozměry skříně – ty jsou 38 × 37 × 17,5 cm (ostatní počítače mají rozměry cca 48 × 43 × 18 cm). V čele počítače jsou pod DVD mechanikou umístěny zdířky pro paměťové karty, dva porty USB a také zdířky zvukové. V zadní části počítače naleznete porty PS/2, které se používají pro připojení klávesnice a myši, ale je zde šest portů USB, port FireWire a také koaxiální digitální zvukový výstup SPDIF. K počítači se dodává klávesnice a myš, obě v bílé barvě a obě připojitelné přes rozhraní USB.

Při měření spotřeby jsme u tohoto PC naměřili v zapnutém stavu nejvyšší spotřebu – i když jsme kromě operačního systému nespustili žádný jiný program, počítač měl spotřebu 140 W. Při zátěži jsme pak naměřili spotřebu 234 W. Naopak když počítač vypnete, je jeho spotřeba z testovaných přístrojů nejnižší – osciluje mezi 0 W a 0,7 W.

FSC AMILO DESKTOP PA 3630

Cena včetně DPH: 18 440 Kč.

Poskytl: Fujitsu Siemens Computers, s. r. o.; *www.fujitsu-siemens.cz.*

Procesor: AMD Phenom X4 Quad-Core 9650.

Grafický čip: ATI Radeon HD 4850.

Operační systém: Windows Vista Home Premium.

Další výbava: FireWire, čtečka paměťových karet, koaxiální digitální zvukový výstup.

Záruka: 2 roky.

\+ vysoký výkon, velká kapacita disku, nízká hlučnost

– vyšší spotřeba energie, vyšší cena

Frekvence CPU	Velikost paměti	Kapacita disku	Hlučnost	Max. spotřeba
2,1 GHz	4 GB	500 GB	48 dB	229 W

HAL3000 PHANTOM

Cena včetně DPH: 16 648 Kč.

Poskytl: 100MEGA Distribution, s. r. o.; *www.100mega.cz.*

Procesor: AMD Phenom X3 Triple-Core 8450.

Grafický čip: ATI Radeon HD 4850.

Operační systém: Windows Vista Home Premium.

Další výbava: čtečka paměťových karet.

Záruka: 3 roky.

Tříletá garance

\+ tříletá záruka

– vyšší spotřeba energie, vyšší hlučnost

Počítač HAL3000 sází jako jediný z testovaných počítačů na tříjádrový procesor – v tomto případě se jedná o 2,1GHz výpočetní jednotku AMD Phenom X3 Triple-Core 8450, která má k dispozici 4 GB paměti. Na rozdíl od ostatních počítačů v testu však nelze tuto paměť rozšiřovat, protože oba paměťové sloty jsou obsazeny paměťovými moduly. Tento počítač v testech nijak neoslnil, nejlépe se mu dařilo v testu 3D Mark Vantage, ve kterém obsadil druhé místo. Zde se projevila výkonná grafická karta s čipem ATI Radeon HD 4850, která se o přípravu obrazových dat stará i v počítačích FSC Amilo a Lynx. Naopak v testech převodu hudby do formátu MP3 a při komprimování videa do formátu DivX obsadil poslední místo. Pevný disk Samsung má kapacitu 500 GB. V čele počítače je umístěna čtečka paměťových karet, tři porty rozhraní USB a zvukové zdířky pro připojení sluchátek a mikrofonu. Spotřeba počítače při spuštěném operačním systému Windows Vista činí 122 W, což je po počítači FSC Amilo druhá nejvyšší spotřeba. V testech jsme naměřili maximální spotřebu 229 W, vypnutý počítač pak odebírá 1,2 W. Při měření hlučnosti jsme naměřili 48 dB.

TESTY*	Barbone W Rebel Quad	FSC Amilo Desktop Pa 3630	HAL3000 Phantom	Lynx eXpress Game edition XXL VHP	Suma Optima
PC Mark Vantage	4 718	**4 909**	4 294	4 087	4 819
3D Mark Vantage	5 270	**6 599**	5 985	5 970	4 028
3D Mark 2006	10 772	**11 016**	9 870	10 539	9 799
Cinebench R10	**1:42 min.**	1:59 min.	2:52 min.	2:59 min.	2:19 min.
Převod hudby do MP3	1:24 min.	1:39 min.	1:48 min.	1:22 min.	**1:05 min.**
Převod videa do DivX	7:19 min.	8:44 min.	9:28 min.	7:58 min.	**5:29 min.**
HD Tach – přístupová doba	16,6 ms	16,5 ms	13,5 ms	13,6 ms	**13,5 ms**
HD Tach – rychlost čtení dat	**97,4 MB/s**	95,3 MB/s	77,7 MB/s	77,9 MB/s	86,6 MB/s
SPOTŘEBA ENERGIE*					
PC vypnuto	3,3 W	**0 W až 0,7 W**	1,2 W	1,7 W	1,4 W
Spuštěné PC	102 W	140 W	122 W	92 W	**72 W**
PC při zátěži	179 W	234 W	229 W	239 W	**137 W**
HLUČNOST*					
Čelo PC	44 dB	**32 dB**	42 dB	40 dB	34 dB
Levý bok	47 dB	**34 dB**	48 dB	45 dB	36 dB
Pravý bok	44 dB	**35 dB**	41 dB	41 dB	**35 dB**

**Tučně jsou zvýrazněny nejlepší výsledky.*

Frekvence CPU	Velikost paměti	Kapacita disku	Hlučnost	Max. spotřeba
3,1 GHz	4 GB	500 GB	45 dB	239 W

PC s pěknou výbavou

Třetím počítačem obsahujícím procesor od firmy AMD je Lynx eXpress Game edition XXL VHP. V tomto PC je hlavní výpočetní jednotkou dvoujádrový procesor AMD Athlon 64 X2 6000+, který pracuje na frekvenci 3,1 GHz. Paměť má i v tomto případě velikost 4 GB a stejně jako u dvou předchozích počítačů je zde grafická karta s čipem ATI Radeon HD 4850.

Díky této výkonné grafické kartě obsadil počítač Lynx v herních testech 3D Mark vždy třetí příčku. Dařilo se mu i v testech komprimace hudby a videa, poslední pozici však zaujal v testu PC Mark Vantage a v testu Cinebench, ve kterém se ve srovnání s ostatními konkurenty projevila menší výkonnost procesoru. Pevný disk Samsung má kapacitu 500 GB.

V čele počítače se nachází čtečka paměťových karet, tři porty USB a zvukové zdířky pro připojení sluchátek a mikrofonu. V zadní části je osm portů USB a dva porty FireWire. Nechybí zde ani digitální zvukové výstupy SPDIF (koaxiální a optický).

Tento počítač měl v klidovém stavu spotřebu energie 92 W, při zatížení jsme však naměřili příkon 239 W, což je nejvíce ze všech testovaných přístrojů. Při zjišťování hlučnosti jsme naměřili 45 dB.

LYNX EXPRESS GAME EDITION XXL VHP

Cena včetně DPH: 17 000 Kč.

Poskytl: eD' system Czech, a. s.; *www.lynx.cz.*

Procesor: AMD Athlon 64 X2 6000+.

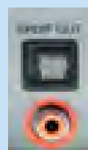
Grafický čip: ATI Radeon HD 4850.

Operační systém: Windows Vista Home Premium.

Další výbava: FireWire, čtečka paměťových karet, digitální zvukové výstupy.

Záruka: 2 roky.

◄ Počítače Barbone a Lynx mají koaxiální a optický digitální zvukový výstup SPDIF. PC FSC Amilo nabízí koaxiální digitální zvukový výstup. Tyto výstupy budou zajímat majitele reproduktorové soustavy obsahující digitální zvukový dekodér, protože takovou soustavu pak lze s počítačem propojit jediným kabelem.

\+ FireWire

− vyšší spotřeba energie při zátěži, vyšší hlučnost

Frekvence CPU	Velikost paměti	Kapacita disku	Hlučnost	Max. spotřeba
3 GHz	2 GB	500 GB	36 dB	137 W

Úsporný a tichý počítač

Počítač Suma Optima je jedinou testovanou sestavou, která je osazena 2GB pamětí a která používá grafickou kartu s pasivním chlazením. Jedná se o grafickou kartu s čipem ATI Radeon HD 3850, která je díky absenci ventilátoru naprosto nehlučná. Příliš hlučné nejsou ani ventilátory na zdroji a na procesoru, a v důsledku toho je PC Suma Optima velmi tichý počítač. Při měření hlučnosti jsme naměřili pouze 35 dB, což je stejně jako u sestavy FSC Amilo.

U tohoto počítače se nám velice líbila nízká spotřeba energie. V klidovém stavu spotřebuje pouze 72 W, při zátěži v testech jsme jako maximum naměřili 137 W, což je ve srovnání s některými výše uvedenými modely cca o 100 W méně.

I když je toto PC tiché a úsporné, nabízí díky dvoujádrovému procesoru Intel Core 2 Duo E8400 velice dobrý výkon. V testu PC Mark Vantage, pomocí něhož zjišťujeme celkový výkon počítače, obsadila tato sestava druhé místo. S poměrně velkým náskokem se na nejvyšší příčku vyhoupla v testech komprimace hudby a videa. Kvůli slabší grafické kartě však obsadila vždy poslední příčku v herních testech, avšak odstup v testu 3D Mark 2006 není příliš velký.

Ve výbavě počítače je port FireWire a čtečka paměťových karet, která si kromě karet SD, MMC, CF, SM, MS a x-D Picture Card poradí i s menšími kartami mini SD a RS-MMC. I když Suma Optima nabízí menší herní výkon, výsledky v ostatních testech, nízká spotřeba a také malá hlučnost nás přiměly k tomu, že jsme tomuto PC udělili ocenění Tip PPK.

SUMA OPTIMA

Cena včetně DPH: 16 761 Kč.

Poskytl: Suma, s. r. o.; *www.sumanet.cz.*

Procesor: Intel Core 2 Duo E8400.

Grafický čip: ATI Radeon HD 3850.

Operační systém: Windows Vista Home Premium.

Další výbava: FireWire, čtečka paměťových karet.

Záruka: 3 roky.

TIP PPK 23/2008

\+ celkový výkon, nízká spotřeba energie, malá hlučnost, FireWire, tříletá záruka

− nižší herní výkon

Notebook pro pařany

I na notebooku se dají hrát hry. Pokud rádi hrajete počítačové hry a zároveň trváte na tom, že váš počítač musí být mobilní, pak vaše představy splní notebook Asus G50V, který vám umožní i mimo domov nerušeně pokračovat v rozehrané hře.

ASUS G50V

Cena včetně DPH: 45 000 Kč.
Poskytl: Asus, *www.asus.cz*.
Procesor: Intel Core 2 Duo T9500 / 2,6 GHz.
Velikost paměti: 3 GB.
Pevný disk: Western Digital, 250 GB.
Grafický čip: nVidia GeForce 9700M GT.
Displej/rozlišení: 15,4", lesklý / 1 440 × 900 bodů.
Operační systém: Windows Vista Ultimate.
Rozměry: 391 × 270 × 42 až 49 mm.
Hmotnost notebooku: 3 229 g.
Hmotnost adaptéru: 681 g.

FireWire, eSATA, HDMI, TV tuner, vysoký výkon, numerická klávesnice

vyšší cena, větší rozměry a hmotnost, kratší doba při napájení z akumulátoru

Notebook Asus G50V na první pohled zaujme nejen barevnou kombinací černé a oranžové barvy, ale i bytelnou konstrukcí. Vizuální atraktivita ještě více stoupne po zapnutí notebooku – na víku displeje se totiž objeví tři modře podsvícené pruhy a stejným způsobem je orámován i touchpad pod klávesnicí. Tento model má sice větší rozměry a hmotnost (váží 3 229 g), ale na oplátku nabízí výkonné komponenty a bohatou výbavu, díky čemuž poslouží i jako náhrada stolního PC.

Výkon herního notebooku Asus G50V není tak vysoký jako výkon herních PC, ale hry si na něm zahrajete.

KLÁVESNICE S ČÍSLICEMI

Uživatele, kteří na notebooku budou psát texty či pracovat s tabulkami, jistě potěší numerická klávesnice. Méně veselé pro nás bylo zjištění, že u testovaného modelu nejsou označeny klávesy s českými diakritickými znaménky – místo toho jsou všechny alfanumerické klávesy kromě latinky označeny i čínskými znaky.

Pod klávesnicí se nachází opěrka dlaní s protiskluzovou úpravou a uprostřed ní je již zmíněný modře orámovaný touchpad. Nad klávesnicí je umístěn malý displej, na kterém se zobrazuje stav nabití akumulátoru a také vytížení procesoru a obsazení paměti. Napravo od něj jsou čtyři (opět modře podsvícená) dotyková tlačítka. Jedním z nich spustíte Windows Media Center, což je přehledné rozhraní pro ovládání multimédií (přehrávání DVD, televizních pořadů či prohlížení obrázků). Jedno tlačítko je vyhrazeno pro přepínání přednastavených režimů (jde o režimy Zábava – entertainment mode, Kancelář, Úspora baterie a Vysoký výkon).

VÝBAVA NOTEBOOKU

Obraz se zobrazuje na širokoúhlém displeji s úhlopříčkou dlouhou 15,4 palce (39,1 cm), který má lesklou povrchovou úpravu a pracuje v rozlišení 1 440 × 900 bodů. Nad displejem se nachází webová kamerka. Obrazová data připravuje grafický čip nVidia GeForce 9700M GT, který ve spojení s 2,6GHz procesorem Intel Core 2 Duo T9500 a s 3 GB paměti zajišťuje výborný výkon a dostatek síly i pro hraní akčních her. Grafický výkon (měřili jsme jej pomocí testů 3D Mark Vantage a 3D Mark 2006) ve srovnání s herními počítači sice pokulhává, avšak v porovnání s jinými notebooky se jedná o skvělé výsledky. Výborný je výkon procesoru, což se odráží ve výsledcích ostatních testů.

Pevný disk má kapacitu 250 GB a notebook pracuje pod operačním systémem Windows Vista Ultimate. Výbava notebooku je špičková: K dispozici jsou porty FireWire, eSATA a HDMI, ale i čtečka paměťových karet SD, MMC a Memory Stick, bezdrátové adaptéry Wi-Fi a Bluetooth, ve spodní části notebooku subwoofer a také tuner při příjem televizního vysílání.

S notebookem se standardně dodává akumulátor s kapacitou 4 800 mAh. S ním dokázal přístroj provozovat testy po dobu 2 hodin 32 minut. Pokud potřebujete zajistit delší výdrž notebooku (např. při práci mimo domov), můžete za 3 040 Kč přikoupit akumulátor s kapacitou 7 200 mAh – ten dokázal napájet přenosný počítač po dobu 3:42 hod. ■ mse

▲ Klávesnice nabízí numerickou část i čínské znaky.

TESTY

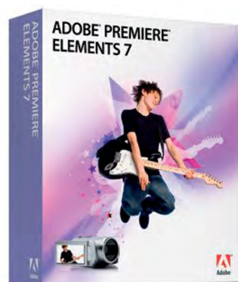
PC Mark Vantage: 1 709.
3D Mark Vantage: 3 525.
3D Mark 2006: 5 773.
Cinebench R10: 2:43 min.
Převod hudby do MP3: 1:24 min.
Výdrž akumulátoru: 2:32 hod.

◀ Pěkná nabídka portů. Zleva USB, anténní vstup, FireWire, eSATA, HDMI a čtečka paměťových karet.

ADOBE PREMIERE ELEMENTS 7

Výrobce: Adobe, *www.adobe.cz*.
Cena včetně DPH:
2 250 Kč (samostatně),
3 400 Kč (spolu s Photoshop Elements 7).
Zkušební verzi lze stáhnout na *www.adobe.com/downloads* (2 GB).

Ještě snadnější zpracování videa

Program Adobe Premiere Elements 7 umožňuje vytvářet filmy mnohem jednodušeji než dříve. Díky automatizovaným volbám pro okamžité převedení nezpracovaných záběrů na působivý film můžete rychle začít tvořit své příběhy a vylepšovat je úžasnými vizuálními prvky a zvuky. Po zpracování můžete své filmy sdílet na YouTube, na svém vlastním webu, disku i kdekoli jinde, o vypalování na CD, DVD nebo na disky BR nemluvě.

+ jednoduché ovládání, zajímavá cena především při zakoupení spolu s programem Photoshop Elements 7

– absence české lokalizace

KUPTE DVA, A UŠETŘÍTE

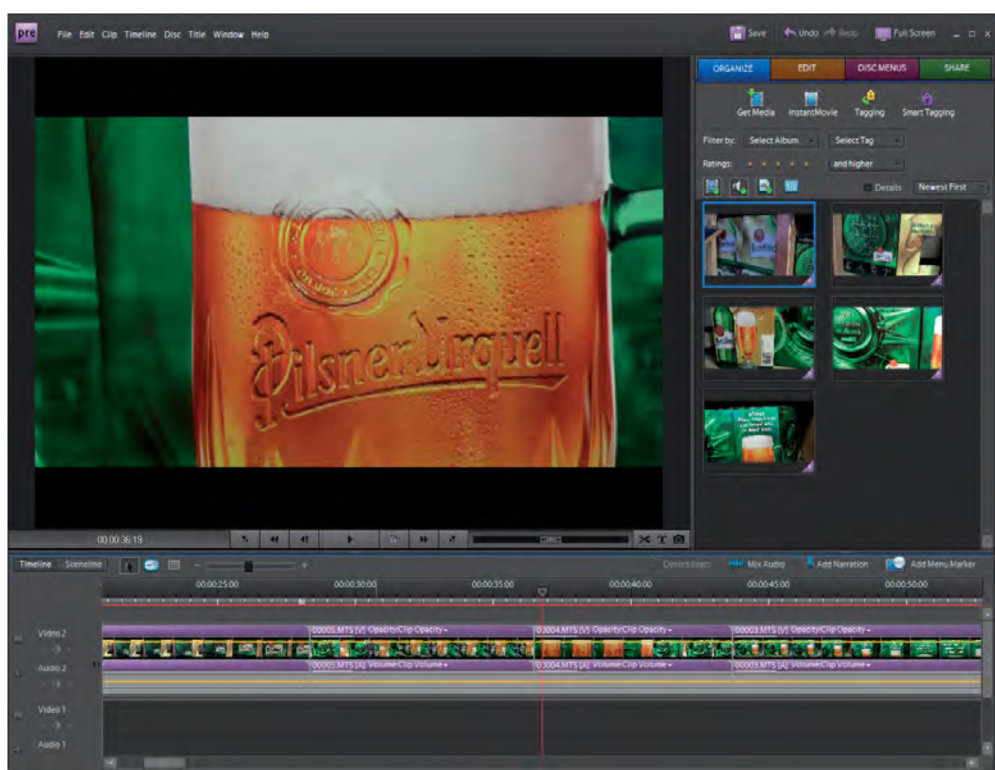
Po nedávném představení programu Adobe Photoshop Elements 7, který slouží pro úpravu a správu fotografií, vám nyní přinášíme jeho sourozence Adobe Premiere Elements 7, který naopak slouží pro stahování, úpravu, střih a export videa z kamer, fotoaparátů, mobilních telefonů a dalších přístrojů a navazuje tak na předchozí generaci z loňského roku. Oba produkty jsou spolu úzce spojeny, a pokud vlastníte Premiere Elements 7 i Photoshop Elements 7, můžete jejich úpravy kombinovat a získat tak vše potřebné pro kompletní práci s digitálními obrazy a scénami. Společnost Adobe navíc nabízí cenové zvýhodnění při společném zakoupení obou programů. Zatímco jednotlivé produkty stojí samostatně 2 250 Kč včetně DPH, dohromady je možné je zakoupit jen za 3 400 Kč včetně DPH.

JEDNODUŠŠÍ OVLÁDÁNÍ I PRO ZAČÁTEČNÍKY

Nyní už jen samostatně o funkcích, které nabízí Adobe Premiere Elements 7. Upgrade hojně rozšířeného amatérského programu pro střih videa je dostupný zatím jen pro operační systém Windows. Uživatelé Mac OS si budou muset ještě chvíli počkat. Samozřejmostí je snadné ovládání a možnosti pro vytváření filmů, tudíž je možné několika kliknutími za pár minut vytvořit příběh. Těm uživatelům, kteří mají více času a chuti, nabízí program příležitost k tomu, aby rozvinuli své schopnosti úprav.

Pokud s podobnými programy nemáte zkušenosti, nemusíte mít obavy, ovládání je totiž intuitivní. Stačí připojit kameru, a o zbytek se program postará sám.

Pro titulky a menu je možné vybrat z řady profesionálních písem Adobe, přizpůsobených tak, aby vypadala skvěle na videu. Titulky si můžete přizpůsobit doplněním stínů, světel a dalších efektů. Titulky je možné i animovat, aby přes záběry přeskakovaly, otáčely se nebo se přibližovaly.

▲ Okno Adobe Premiere Elements s přehrávačem (nalevo), s přehledem scén (napravo) a s časovou linií (dole). Rozměry všech částí se dají měnit podle potřeby a velikosti monitoru každého uživatele.

Naučte své příbuzné chodit po vodě nebo po Měsíci za pomoci nové funkce Videomerge.

HLAVNÍ NOVINKY

Po stažení videa program analyzuje každý filmový klip včetně nového formátu AVCHD, zjistí kvalitu filmu, počet tváří, zvuk a další parametry a aplikuje na něj inteligentní tagy. Ty umožňují snadno a rychle vyhledávat nejlepší scény.

Díky nové funkci InstantMovie je možné snadno vytvořit profesionálně vyhlížející film. Stačí vybrat jedno z témat, jako jsou narozeniny, svatba a extrémní sporty, a to jednoduše přetáhnout na zvolenou řadu scén. Program je pak sladí s hudbou, titulky, efekty a přechody. Výstup pak můžete dále upravit podle svých představ, nebo rovnou exportovat.

Novinkou je i funkce Videomerge, která umožňuje uživatelům ještě více zapojit fantazii a své představy pak přenést do výsledného filmu. Je tak možné vytvořit efekt klíčovacího pozadí, které znáte třeba z předpovědi počasí v televizi. Můžete tedy vytvořit iluzi, že se procházíte po Měsíci, po střeše nebo třeba po vodě. I Videomerge je možné hravě používat bez předchozích znalostí. Není k tomu potřeba ani žádné klíčovací plátno; stačí vyjmout předměty pohybující se na jednobarevném pozadí a přemístit je do nového prostředí, ať už pro pobavení budoucích diváků, nebo pro dosažení tvůrčího záměru.

Nový nástroj SmartSound umožňuje snadno přidat pestrý hudební doprovod, jehož délka se pak automaticky přizpůsobí přesné délce filmu. Záběry je dokonce možné časově synchronizovat s hudebním doprovodem.

Díky nové funkci SmartSound už nebudete mít problémy s doplněním hudby do filmu.

FINALIZACE A SDÍLENÍ

Po sestříhání videa, doplnění efektů a přechodů můžete video doplnit o menu a o přehled scén, jak je znáte z filmů na DVD. Můžete si vytvořit vlastní menu nebo si vybrat některé z desítek šablon, seřazených podle témat. Program Adobe Premiere Elements umožňuje automaticky vytvořit přehled scén a kapitol odpovídajících klipům.

Sdílet výsledné video s rodinou a přáteli můžete přímým nahráním na YouTube, na své osobní stránky, do mobilního telefonu, do přenosných zařízení a samozřejmě i na CD, DVD nebo na disky BR. Program se automaticky postará o optimalizaci a formátování a přizpůsobí velikost a kvalitu podle média, na které chcete video exportovat. Nechybí ani podpora pro práci v plně vysokém rozlišení (Full HD).

DALŠÍ POVEDENÁ GENERACE

Společnost Adobe obohatila už tak kvalitní produkt pro domácí zpracování videa o nové funkce, které dříve nabízely jen profesionální programy za několikanásobně vyšší cenu. Jeho úzké propojení s programem Photoshop Elements umožňuje další hrátky, které ostatní programy nenabízí, a navíc při společném zakoupení za zajímavou cenu. Nevýhodou pro české uživatele je však stále chybějící česká lokalizace, ale časem se jí snad dočkáme. ■ dee

▼ **Menu disku. Na výběr je velká škála různorodých témat: například narozeniny, vzpomínky, narození dítěte, sport, cestování a svatba. Ke každému tématu patří několik typů menu. Na obrázku je ukázka několika témat z nabídky Zábava (Entertainment).**

FORMÁTY PRO IMPORT A EXPORT

ASF (pouze import), AVI, AVCHD, SWF (import), Blu-ray (pouze export), DV, DVD, Dolby Digital Stereo, H.264, HDV, JPEG, PNG (pouze import), PSD (pouze import), MOD a TOD (JVC Everio, pouze import), MPEG-1, MPEG-2, MPEG-4, MP3, WAV, QuickTime, Windows Media, WMA (pouze import) a 3GP.

Pro import/export některých formátů, např. formátů AVCHD, DVD, Blu-ray, MPEG-2, MPEG-4, H.264 a Dolby Digital Stereo, může být vyžadována aktivace prostřednictvím připojení k internetu. Aktivace je snadná, rychlá a bezplatná. Import/export formátů 3GP, 3GP2, MOV, MPEG-4 a QuickTime vyžaduje software QuickTime.

Desetinásobný zoom v dvojím podání

Požadujete delší rozsah zoomu, ale zároveň konstrukci, která při větších rozměrech umožňuje stabilní držení, a přitom nechcete připlácet za EVF kompakt? Pak pro vás máme dva ideální kandidáty – Canon PowerShot SX110 IS a Sony Cyber-shot DSC-H10.

Oba modely se blíží zmiňovaným EVF kompaktům, ale odlišuje je od nich chybějící LCD hledáček. Mají tedy menší konstrukci a nižší hmotnost. Ve vypnutém stavu nezabírají příliš místa a hloubka nepřesahuje pět centimetrů. Po zapnutí je hloubka kvůli velkému zoomu samozřejmě větší. Nemusíte se bát, že by snímky na maximální ohniskovou vzdálenost byly rozmazané. To umožňuje jejich konstrukce, připomínající zmenšenou zrcadlovku s náznakem madla pro lepší držení, a také optická stabilizace.

PLNĚ MANUÁLNÍ REŽIM, PRIORITA CLONY I ČASU

V přední části modelu Canon je velký objektiv, přisvětlovací dioda, mikrofon a tvarované madlo pro držení. Do horní části zasahuje blesk, který se vyklápí ručně. Nalevo od blesku je reproduktor a napravo kruhový volič režimů – na výběr je plná automatika, programová automatika, priorita času a clony, plně manuální režim, režim bez blesku, portrét, krajina, noční momentka, děti a zvířata a interiér, pod volbou SCN se nachází zbylé scénické režimy a poslední položkou je natáčení videosekvencí. Posledními ovladači ve vrchní části jsou spoušť s okružím pro ovládání zoomu a tlačítko pro zapnutí a vypnutí. Zadní části dominuje velký displej a nalevo nad ním tlačítko pro přímý tisk. Napravo od displeje je tlačítko pro prohlížení, tlačítko pro detekci obličeje, tlačítko pro korekci expozice, tlačítko pro zobrazení displeje a tlačítko pro vyvolání menu, umožňujícího detailní nastavení fotoaparátu. Ve středu mezi čtyřmi posledně jmenovanými tlačítky je kolečko pro listování v menu, zároveň sloužící jako čtyřsměrný volič pro změnu citlivosti, blesku, samospouště, sériového snímání, makra a manuálního zaostřování. Uprostřed něj je tlačítko FUNC.SET a pod ním se skrývá nabídka pro snímek, která se mění podle zvoleného režimu. Vespod je stativový závit a pod výklopným krytem je slot paměťových karet a dva kruhové otvory pro tužkové baterie. Na pravé straně najdete zakrytý konektor pro napájení a zakrytý konektor pro USB. Na levé straně je záslepka baterie – doporučujeme nesahat na ni, jinak si totiž smažete datum a čas a další uživatelská nastavení.

TIP PPK

TIP PPK 23/2008

Ve většině parametrů vede model Canon PowerShot SX110 IS před modelem Sony Cyber-shot DSC-H10. Je menší, lehčí, má kratší ohnisko, lepší zobrazení, kratší zaostřování v režimu „makro", světelnější objektiv, nižší citlivost, lepší možnost manuálního ovládání a v neposlední řadě je levnější. Naopak Sony je při fotografování rychlejší, má vyšší maximální citlivost a oproti Canonu není potřeba připlácet za nabíjecí baterie a nabíječku. Je ale nutné vzít v úvahu větší investici do paměťových karet Memory Stick – jsou totiž několikanásobně dražší než karty SD/SDHC v případě Canonu. Fotoaparát Canon PowerShot SX110 IS tedy získal naše ocenění Tip PPK.

+	–
manuální ovládání, karty SD/SDHC, optická stabilizace	rychlost, absence interní paměti

PĚTISMĚRNÝ VOLIČ PRO VĚTŠINU NASTAVENÍ

Přední části modelu Sony dominují objektiv a madlo, které doplňuje zaostřovací dioda a reproduktor. Nahoře je umístěn otočný volič režimů, tlačítko pro spoušť, tlačítko pro zapnutí/vypnutí a malá kaplička s výklopným bleskem. Napravo je kryt víceúčelového konektoru a kryt konektoru napájení. Vespod je závit pro stativ, výsuvný kryt akumulátoru a kryt slotu pro paměťové karty. Zadní část zabírá z velké části displej a napravo i nahoře od něj se nachází zbylé ovládací prvky.

Pro fotografy preferující plně manuální nastavení nebo prioritu clony či času je lepší volbou Canon PowerShot SX110 IS.

Otočný ovladač režimů nabízí výběr mezi automatickým nastavením, automatickým programem, plně manuálním nastavením, režimem videa, scénickým režimem (ten přes tlačítko Menu nabízí jako volbu soumrak, snímky u vody, sníh a ohňostroj), krajinou, portrétem za soumraku, sportem, zamlžením a vysokou citlivostí.

Prohlížení snímků umožňuje tlačítko v zadní části kapličky blesku.

Pro změnu ohniskové vzdálenosti slouží kolébkové tlačítko v zadní části nahoře. Pohyb v menu zajišťuje pětisměrný volič, jímž se zároveň nastavuje displej, blesk, samospoušť a makro.

V programové automatice máte možnost prostřednictvím tlačítka Menu nad pětisměrným voličem měnit rozlišení snímku, režim snímání, barevný režim, citlivost ISO, korekci, režim měření, ostření, vyvážení bílé a výkon blesku a upravovat červe-

rychlost, akumulátor, interní paměť, optická stabilizace, sluneční clona

hmotnost, minimální ohnisko a clona, manuální režim

né oči, kontrast, ostrost a stabilizaci – poslední položkou je položka Setup pro nastavení fotoaparátu. V této položce je možné nastavovat doplňkové světlo pro ostření, pravidla pro kompozici snímků, automatické ostření, digitální transfokátor, předsádku, automatickou orientaci a prohlížení.

Pod pětisměrným voličem je tlačítko Home pro položky, které není potřeba často měnit – jde o přehrávání, tisk a hudební nástroj pro prezentaci, o správu paměti a hlavní nastavení (zvuk

Sony svůj model Cyber-shot DSC-H10 vybavuje velkou sluneční clonou, kterou oceníte především při fotografování na slunci.

závěrky, průvodce funkcemi, inicializace, spojení USB, komponentní výstup, videovýstup, hodiny a jazyk a zbytek je shodný s položkou Menu – Setup).

MANUÁLNÍ NASTAVENÍ A PRIORITY

Modelu Sony chybí možnost zvolit režim priority času nebo clony. Dohání to tím, že v plně manuálním režimu se vedle nastaveného času a clony objevuje také výsledná korekce, čímž můžete pro potřebný údaj doladit druhou hodnotu. Je to ale samozřejmě zdlouhavější a pracnější. Navíc je u clony možné volit jen minimum nebo maximum pro danou ohniskovou vzdálenost, nic mezi tím.

Pro toho, kdo rád fotografuje s prioritou clony nebo času, bude tedy lepší volbou Canon, neboť ten nabízí nejen všechny tři manuální režimy, ale také větší výběr v nastavení clony a času.

DVOJÍ ZPŮSOB NAPÁJENÍ

V dnešní době se použití tužkových baterií týká především nejlevnějších modelů – výrobci se snaží ušetřit a nabízejí zákazníkům co nejnižší cenu. Tu a tam se ale najdou výjimky i u dražších fotoaparátů, příkladem je i model SX110. Oproti tomu model DSC-H10 nabízí napájení lithiumiontovým akumulátorem, jehož nabíječka je samozřejmě součástí balení. Pokud nechcete kupovat pokaždé nové tužkové baterie (ty by se z dlouhodobého hlediska značně prodražily, nemluvě o ekologii), budete si muset nabíječku a nabíjecí tužkové baterie k modelu Canon dokoupit. Je tedy nutno při koupi fotoaparátu počítat i s investicí do baterií, pokud už podobnou výbavu nevlastníte. Výhodu tužkových baterií poznáte ve chvíli, kdy se fotoaparát vybije. Zatímco tužkové baterie pořídíte v kdejakém stánku či obchodě, s akumulátorem jste v koncích. Tento problém se v obou případech dá řešit koupí náhradního akumulátoru nebo baterií (ty je ale nutné nosit u sebe).

ZOBRAZENÍ S PODOBNÝMI NEDUHY

Oba fotoaparáty trpí vadami zobrazení, jako je soudkovitost, poduškovitost i chromatická aberace, ale Canon je na tom přece jen o něco lépe. Ale ani u fotoaparátu Sony nejsou nedostatky nijak přehnané a odpovídá to dané cenové kategorii. Podobně je na tom i šum na snímcích; opět se není čeho bát, jestliže od fotoaparátů s malými snímači neočekáváte zázraky.

Modely Canon i Sony si zaslouží kritiku za nejkratší ohnisko, které v případě modelu Canon začíná na 36 mm, a v případě modelu Sony dokonce na 38 mm v přepočtu na kinofilmové políčko. Jestliže se nevyžíváte v detailech, pak při fotografování interiérů nebo rozlehlých staveb si těmito modely moc nezafotíte. Naopak u nich oceníte nejdelší ohnisko: 360 mm, resp. 380 mm.

Velikost displeje i jeho rozlišení jsou u obou modelů typů shodné, tedy 3 palce a 230 000 pixelů, což je dnes už standardem.

Sony oproti Canonu nabízí interní 31MB paměť a velkou sluneční clonu, ta ale zabírá dost místa a při výběru brašny bude hrát značnou roli. Canon dodává alespoň 32MB SD kartu. ■ dee

	Canon PowerShot SX110 IS	Sony Cyber-shot DSC-H10
Cena s DPH:	6 490 Kč	6 990 Kč
Poskytl:	Canon CZ, s. r. o.; *www.canon.cz*	Sony Czech, s. r. o.; *www.sony.cz*
Snímač		
Rozlišení a velikost:	9 Mpx a 1/2,3"	8,1 Mpx a 1/2,5"
Poměr stran a max. rozlišení snímků:	4 : 3, 16 : 9 3 456 × 2 592	4 : 3, 3 : 2, 16 : 9 3 264 × 2 448
Optika a LCD		
Rozsah zoomu (film. ekv.):	10×, 6–60 (36–365) mm	10×, 6,3–63 (38–380) mm
Světelnost objektivu – clona	F2,8–4,3	F3,5–4,4
Makro od:	1 cm	2 cm
Stabilizátor:	optický	optický
Velikost a rozlišení LCD:	3" / 230 000 px	3" / 230 000 px
Nastavení expozice		
Citlivost ISO:	80–1600	100–3200
Korekce expozice:	+/– 2 po 1/3 EV	+/– 2 po 1/3 EV
Další výbava		
Samospoušť:	2, 10 nebo vlastní	2 a 10 s
Videosekvence:	640 × 480, 320 × 240, 160 × 120	640 × 480 a 320 × 240
Interní paměť, karty:	ne (32MB karta) / SD/SDHC, MMC	31 MB, Memory Stick
Napájení, výdrž:	2 tužkové baterie: 400 snímků a 400 minut; NiMH baterie – nejsou součástí balení	Li-Ion akumulátor: 310 snímků a 155 minut
Provedení:	černé, stříbrné	černé, stříbrné
Rozměry a hmotnost:	111 × 70 × 48 mm a 245 g	106 × 69 × 49 mm a 380 g
Celkové hodnocení:	★★★★★★★☆☆☆	★★★★★★☆☆☆☆
Naměřená rychlost		
Náběh při startu:	2,0 s	1,8 s
Ukládání snímku v max. kvalitě:	2,2 s	1,4 s
Další snímek:	2,5 s	1,8 s
Přezoomování:	3,6 s	2,4 s

Digitalizace: otázky a odpovědi

Přechod na digitální televizní vysílání v České republice zvyšuje obrátky, ovšem ne všechny otázky diváků se i přes nákladné informační kampaně podařilo zodpovědět. Další díl volného seriálu vašich otázek a našich odpovědí proto věnujeme právě pozemnímu digitálnímu vysílání (DVB-T).

▼ Kvalitní set-top box poznáte mimo jiné podle loga „Umí dobře česky".

Má smysl se o digitální televizi zajímat již dnes, nebo je to jen hudba budoucnosti?

Doposud běželo jen přechodné digitální vysílání, ale od konce října se digitalizace roztáčí na plné obrátky. Digitální vysílání v ostrém provozu dnes může přijímat již nadpoloviční část české populace, takže rozhodně nejde o nějakou hudbu budoucnosti. Naopak.

Poměrně brzy už bude přechod na digitální vysílání nutný, protože analogové pozemní vysílání bude pravděpodobně nejpozději v roce 2010 zcela vypnuto, tedy pokud nenastanou nějaké další komplikace či obstrukce. Již na konci října v některých regionech přestal analogově vysílat kanál ČT 2.

▲ Konektory na zadní straně set-top boxu: lepší přístroje mají průchozí anténní signál a dva konektory SCART – jeden pro připojení televize a druhý pro připojení videorekordéru.

Je pro příjem digitální televize nutná výměna antény?

Nutná není. Využít můžete i stávající anténu, kterou používáte pro příjem analogového pozemního vysílání. Je však teoreticky možné, že příjem digitálního vysílání nebude kvalitní, což se projeví nechvalně proslulým kostičkováním obrazu, a tak nakonec bude třeba nutné pořídit si kvalitnější anténu.

Je možné digitální vysílání přijímat i na pokojovou anténu?

Stejně jako u analogového vysílání i u vysílání digitálního platí, že teoreticky ano, ale o praktické proveditelnosti lze velmi vážně pochybovat kvůli špatným příjmovým vlastnostem, kterými většina pokojových antén trpí.

Co mi digitalizace televizního vysílání přináší jako divákovi dobrého či nového?

Nejde o žádný rozmar televizí či politiků, ale o technologický pokrok. Digitální pozemní vysílání (DVB-T) otevírá cestu dalším televizním stanicím, což u analogového vysílání nebylo již technicky proveditelné. Dnes už prostřednictvím DVB-T na většině území naladíte šest kanálů namísto čtyř, které jsou šířeny analogově. Těmi „navíc" jsou oproti analogovému vysílání kanály ČT 24 a ČT 4 Sport a v dohledné době by se měly přidat další, včetně druhých kanálů Novy a Primy nebo zcela nového kanálu TV Barrandov.

Digitální vysílání přináší zkvalitnění sledování televize, protože se ho netýkají nepříjemné neduhy vysílání analogového, jako jsou např. „duchy" v obraze či zrnění. Šikovnou funkcí je také elektronický programový průvodce (EPG), poskytující informace o právě vysílaných pořadech a o televizním programu na nejbližší dny.

Od konce října nepřijímám analogově ČT 2. Jak nejlevněji a nejrychleji nyní přejdu na digitální vysílání, abych opět mohl ČT 2 sledovat?

Pokud nemáte modernější televizor s podporou pro digitální televizní vysílání (DVB-T) a neuvažujete o jeho brzkém pořízení, pak nejjednodušším řešením je koupě tzv. set-top boxu, tedy speciální krabičky, která na první pohled vypadá jako takový menší videorekordér. Umožní vám sledovat digitální televizní vysílání i na vašem současném televizoru, se kterým se propojuje nejčastěji přes kabel SCART. Nevýhodou ovšem je, že vám v domácnosti přibude další dálkový ovladač.

▲ Aktuální stav digitálního pozemního vysílání v ČR. (Zdroj: *Digitalnitelevize.cz*)

Doporučujeme vyhnout se extrémně levným modelům (orientačně pod 700 Kč). Často totiž mají problémy v podobě špatné podpory českých znaků na teletextu a v elektronickém programovém průvodci (EPG), v podobě nekvalitního zpracování signálu, projevujícího se nepříjemným kostičkováním obrazu, a mívají pouze jeden výstup, takže neumožňují připojení k videorekordéru pro nahrávání digitálního vysílání.

V dražších set-top boxech je naopak vestavěn pevný disk (včetně funkce time-shift), který umožňuje pohodlný záznam televizního vysílání. Pokud si například během oblíbeného pořadu chcete jít uvařit kávu, sledování televize jednoduše „zastavíte" a spustí se záznam na pevný disk. Vy se pak na pořad v klidu dodíváte ze záznamu na pevném disku, i s tou výhodou, že můžete přeskočit reklamy.

Jak poznám kvalitní set-top box?

Jistým vodítkem může být cena. Průměrně kvalitní set-top boxy stojí od 800 Kč, lepší průměr pořídíte za cenu nad 1 200 Kč a cena opravdu kvalitních zařízení začíná zhruba na 1 800 Kč. Jenže problém je v tom, že třeba malé prodejny nabízejí levné, nepříliš kvalitní přístroje za cenu, za kterou třeba ve velkých e-shopech pořídíte již poměrně slušné zařízení.

Nejspolehlivější je sbírat reference třeba od sousedů, kteří set-top box již vlastní, nebo vybírat na základě nezávislých recenzí. Orientovat se můžete také pod-

le loga „Umí dobře česky“. Set-top boxy pyšnící se tímto logem musí kromě srozumitelného českého manuálu disponovat českým menu a nastavením v češtině i bezproblémovou podporou pro české znaky v teletextu a v elektronickém programovém průvodci.

Musím kvůli nahrávání pořadů digitálního vysílání vyměnit také rekordér DVD či VHS, který DVB-T ještě nepodporuje?

Není to vyloženě nutné. Většina set-top boxů – kromě těch extrémně levných – má kromě výstupu pro televizor také výstup pro rekordér DVD či VHS; s ním jej propojíte nejčastěji prostřednictvím kabelu SCART. Pak je možné prostřednictvím set-top boxu nahrávat digitální vysílání i za použití rekordéru, který přímou podporu pro DVB-T nemá.

Je tu však problém, protože na rozdíl od obvyklého zapojení při analogovém příjmu není možné z jednoho kanálu nahrávat a druhý zároveň sledovat na televizi. Na to buď potřebujete set-top boxy dva, nebo si musíte pořídit dražší model se dvěma tunery, který tak umožňuje sledovat jeden kanál a z druhého nahrávat.

Musím set-top box pořídit ke každému televizoru v domácnosti, nebo s dostatečně dlouhými kabely stačí jeden?

Nestačí. Platí, že jeden analogový televizor = jeden set-top box. Teoretická možnost připojení jednoho set-top boxu ke dvěma televizorům sice existuje, ovšem z praktického hlediska je nepoužitelná. Museli byste si pořídit set-top box se dvěma tunery, a za jeho cenu už koupíte dva průměrné jednotunerové set-top boxy ke dvěma televizorům. Délka kabelu SCART navíc není neomezená a stejně nemáte dva dálkové ovladače – přepínat programy byste tedy museli přímo na televizoru se set-top boxem.

Četl jsem, že pro příjem digitálního vysílání nesmí být u antény žádné zesilovače, takže bude nutná jejich demontáž. Je to pravda?

Částečně. Zesilovač není vyloženě překážkou, ale přílišné zesílení signálu může vést až k jeho nepoužitelnosti. S tím si ale nelamte hlavu. Nejdříve zkuste nainstalovat set-top box a až v případě problémů s naladěním či sledováním digitálního vysílání kontaktujte odbornou firmu, specializující se na antény – ta si se zesilovačem (předzesilovačem) už poradí.

Když nyní nepřijímám ČT 2, mám nárok na slevu z televizního poplatku, který platím České televizi?

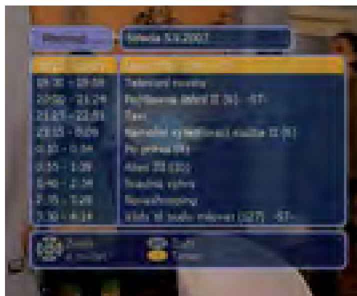
To bohužel ne. I kdybyste nepřijímali ani jeden kanál České televize, koncesionářský poplatek platit musíte. Stejně tak jej musíte platit, i když přejdete na jiný způsob příjmu televizního vysílání. Pozor – koncesionářský poplatek není zahrnut ani v ceně placených televizních služeb typu satelitu či kabelové televize.

Je pravda, že po přechodu na digitální vysílání musím platit i rozhlasový poplatek?

Ano, je. V DVB-T totiž vysílá spolu s Českou televizí i Český rozhlas a set-top box, televizor s podporou pro DVB-T nebo TV tuner k počítači se z hlediska českého zákona považují i za rozhlasový přijímač.

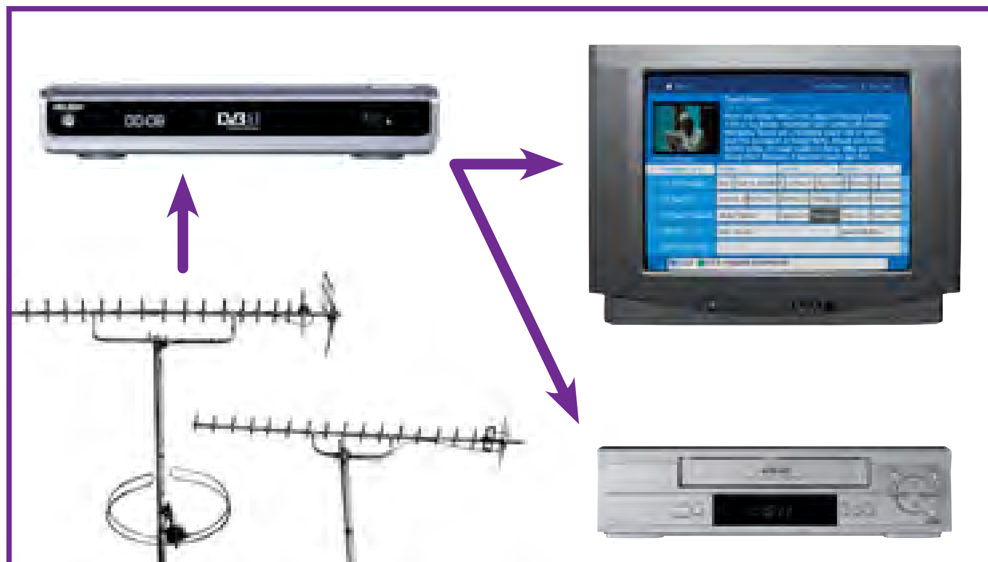
Pokud ale za rozhlasový přijímač již platíte koncesionářský poplatek, nemusíte jej platit dvakrát. Domácnost platí poplatek jednou, i kdyby přijímačů měla třeba sto. Ovšem pozor – firmy a živnostníci musí ze zákona platit za každý přijímač.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

▲ Jednou z vymožeností digitálního televizního vysílání je EPG – elektronický programový průvodce. (Zdroj: *Digitalnitelevize.cz*)

▼ Set-top box převádí digitální signál z antény na signál analogový, který pak posílá do televize a videorekordéru. Má to však tu nevýhodu, že do televize i videorekordéru jde signál stejný – nelze tedy sledovat jiný pořad než ten, který nahráváte.

PINNACLE STUDIO 12 PLUS

Cena s DPH: 1 710 Kč.
Distributor: Exac, s. r. o.; *www.pinnaclesys.cz, www.exac.cz.*
Lokalizace: kompletně do češtiny, podrobná příručka anglicky.

S Pinnacle Studiem na digitální video

Doby, kdy drtivá většina digitálních kamer používala jako médium pro záznam páskovou mini DV kazetu, jsou dávno pryč. Dnes se můžete běžně setkat s kamerami se záznamem na pevné disky, na paměťové karty a na malé, osmicentimetrové nosiče DVD.

U videa na pásce se přehrání do počítače rovná reálné době záznamu. Dost času tedy strávíte stahováním, než se dostanete k editaci. U zbylých nosičů si můžete záznam představit jako soubory a adresáře na disku v počítači, které lze podobně snadno a rychle překopírovat do počítače.

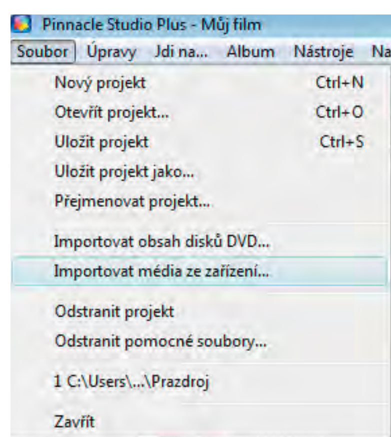
PŘÍMÝ PŘÍSTUP DO KAMERY

Některé programy pro zpracování videa podporují přímý přístup do adresářové struktury v kameře a umožňují rovnou z ní stáhnout do počítače jednotlivé scény. Nově se v této kategorii prosazuje formát s plným vysokým (Full HD) rozlišením AVCHD (test kamer AVCHD jste si mohli přečíst v čísle 22/2008), se kterým si většina videoeditačních programů dřív nedokázala poradit. Naštěstí ta doba je dávno pryč a i tento formát dnes podporují hlavní programy pro zpracování videa v čele s programem Adobe Premiere (viz str. 26) a s programem Pinnacle Studio ve verzi Plus, případně ve verzi Ultimate.

Pinnacle Studio 12 Plus (případně Ultimate) si hravě poradí i se stažením moderního formátu AVCHD.

STAŽENÍ VIDEA DO POČÍTAČE

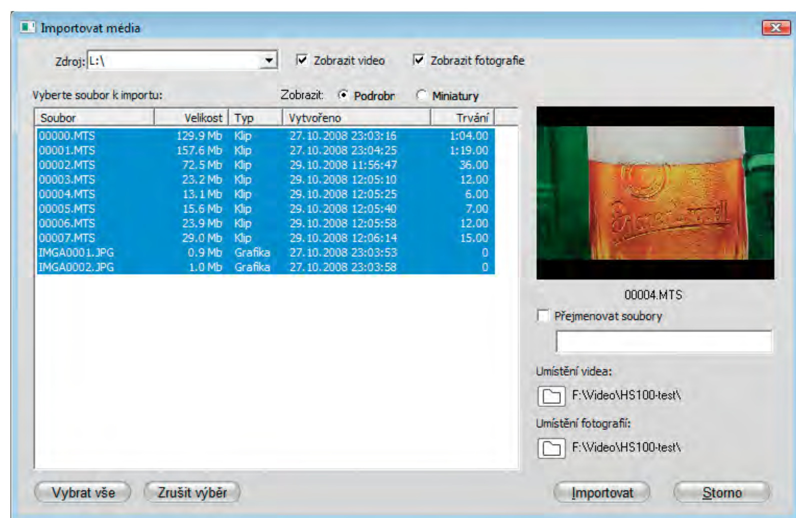
Kamera se připojuje nejčastěji přes USB, u kamer zaznamenávajících na DVD se médium vloží do mechaniky a k souborům se přistupuje přes ni. Kameru tedy máte připojenou, program Pinnacle Studio Plus je zapnutý. Na horní liště klikněte na položku **Soubor** a z nabídky vyberte záložku **Soubor – Importovat média ze zařízení**. Otevře se nové okno a v něm zvolte zdroj videa nebo fotografií a také určete to, jestli se mají zobrazit jen videosoubory, nebo jen fotografie, anebo obojí. Nabídku je možné zobrazit buď s podrobnostmi (název, velikost, typ, datum vytvoření, délka), nebo s miniaturami. Buď klikáním myší stáhněte jednotlivé soubory, anebo kliknutím na záložku **Vybrat vše** stáhněte všechny soubory. Napravo nahoře je vidět náhled videa nebo snímku, pod ním je pak možné zatrhnout a zvolit nový název pro přejmenování souborů. Poslední dvě položky slouží k zadání cesty k adresáři pro uložení videa a fotografií. Pokud je vše správně vybráno a vyplněno, klikněte na tlačítko **Importovat**. Doba stahování je závislá na délce, rozlišení a kvalitě videa nebo fotografií (od několika vteřin do několika desítek minut), ale vždy je doba stahování podstatně kratší než celková doba videa. Můžete kombinovat více zdrojů videa a fotografií. Když jsou staženy všechny potřebné záběry, můžete se prostřednictvím druhé záložky nahoře pustit do editace.

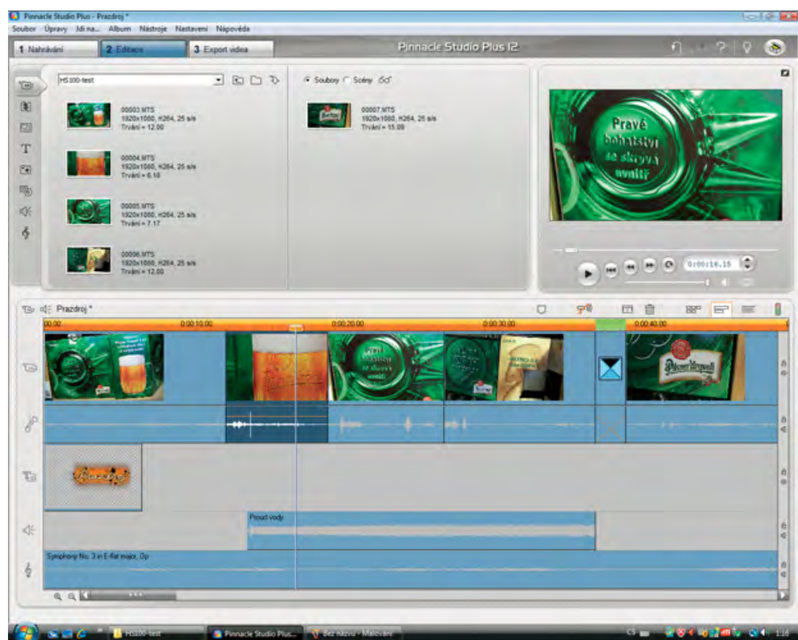
◀ **Video se záznamem na jiná média než na pásku se nestahuje přes záložku Nahrávání a spuštěním videa na kameře, ale v nabídce Soubor zvolením Importovat média ze zařízení.**

ÚPRAVA VIDEA PODLE LIBOSTI

Scény se zobrazí v záložce **Zobrazit video**. Je možné je uchopit a přetáhnout myší na časovou osu, ať už jednotlivě, nebo všechny najednou (klávesová zkratka Ctrl+A). Mezi jednotlivé scény můžete podobným přetažením ze záložek nalevo vložit přechody, témata koláže a titulky, další fotografie z disku či z menu, přidat velkou škálu zvuků z nabídky programu Pinnacle Studio a hudbu z počítače nebo z CD. Veškeré úpravy můžete průběžně kontrolovat v přehrávači, umístěném napravo nahoře. Veškeré provedené změny lze samozřejmě vrátit zpět, změnit nebo upravit. Jestliže jste s úpravami hotovi, klikněte na třetí záložku nahoře, a video se začne exportovat.

◀ **Po zvolení Importovat média se objeví okno, kde je možné vybrat zdroj s videem nebo fotkami, typ zobrazení, vybrat jednotlivé scény, podívat se na ně, zvolit cesty, kam se mají stažená média uložit, a nakonec spustit kopírování.**

▲ Hlavní okno Pinnacle Studia se staženými scénami, přehrávačem napravo a časovou osou se záběry, přidanou hudbou, zvuky, titulky a přechodem.

PŘEVEDENÍ NA VÝSLEDNÝ FORMÁT

Sestříhané a upravené video je možné vypálit na disk, vytvořit z něj soubor, nahrát jej na pásku nebo na internet. Ovlivnit můžete i typ výstupu a kvalitu. Z disků si můžete vybrat mezi těmito formáty: AVCHD, Blu-ray, HD DVD, DVD, SVCD a VCD. Pokud jde o soubory, můžete si vybrat čistý zvuk nebo AVI, DivX, Flash Video (kompatibilní s iPod nebo se Sony PSP), dále MPEG-1, MPEG-2, MPEG-4, Real Media, Windows Media nebo 3GP pro mobilní telefony. V oblasti internetu je na výběr YouTube a Yahoo. U všech typů exportu se vybírá i místo na disku, kam se uloží kopie pro případné opětovné nahrání nebo pro archivaci. Klikněte na **Vytvořit**, a zahájí se konečné renderování videa.

Při exportu je na výběr z velké škály formátů a výstupních zařízení.

A JE TO!

Snad jste vše bez větších problémů zvládli a nyní se už díváte na své nové video. Program Pinnacle Studio nabízí jednoduché kompletně české ovládání, které umožňuje snadno zpracovat video i jazykově neznalým uživatelům. ■ dee

SYSTÉMOVÉ POŽADAVKY

Operační systém: Windows XP SP2 (SP3) nebo Windows Vista.

Procesor: Intel Pentium nebo AMD Athlon 1,8 GHz a vyšší (doporučeno 2,4 GHz). Pro systém Windows Vista je nutný procesor Intel Pentium 4 HT nebo AMD Athlon 2,4 GHz nebo Dual Core 1,6 GHz a vyšší. Pro zpracování formátu AVCHD je vyžadován minimálně procesor Intel Core 2 Duo 2,4 GHz nebo AMD Athlon Dual Core 2,4 GHz. Pro zpracování formátu AVCHD 1920 je vyžadován minimálně procesor Intel Core 2 QUAD 2,66 GHz nebo AMD Phenom 9950.

Operační paměť: 1 GB RAM. Pro formát AVCHD či systém Vista jsou vyžadovány 2 GB.

Grafická karta: kompatibilní s rozhraním DirectX9 a vyšším alespoň s 64 MB paměti (doporučeno 128 MB). Pro systém Windows Vista je vyžadováno alespoň 128 MB (doporučeno 256 MB). Pro formát AVCHD je vyžadováno alespoň 256 MB. Pro efekty Magic Bullet Looks je vyžadována karta s Pixelshaderem 2, integrované grafické karty Intel nejsou podporovány, pro filtr VitaScene je doporučeno 512 MB.

Zvuková karta: kompatibilní s rozhraním DirectX 9 a vyšším.

Prostor na disku: 3 GB pro instalaci programu a alespoň 3 GB pro instalaci bonusového obsahu.

Mechaniky: mechanika DVD-ROM pro instalaci programu. Vypalovací mechaniky pro export na CD, DVD nebo BR disky.

MS EXCEL 2007

Součást balíku MS Office 2007

Jazyk: čeština.

www.microsoft.com/cze

Propojování sešitů

CO JE CO?

Než začnete s propojením pracovat, seznamte se alespoň se třemi základními pojmy:

Vnější odkaz – odkaz na buňku nebo na oblast buněk v listu jiného sešitu nebo odkaz na název definovaný v jiném sešitě.

Závislý sešit – sešit, který obsahuje propojení s jiným sešitem, jehož údaje používá ve svých vzorcích k dalším výpočtům. Je tedy závislý na údajích z jiného sešitu.

Zdrojový sešit – sešit, ze kterého jsou čerpána data. Je to sešit, který pomocí vnějšího propojení poskytuje informace jinému sešitu.

V praxi se stává, že všechna potřebná data nejsou jen v jednom sešitě, ale ve více souborech. Proto v MS Excelu existuje možnost propojování. To znamená, že změny zdrojových údajů se hned promítnou také ve vzorcích v propojených sešitech.

1 *Jak vypadá vnější odkaz?*

Každý vnější odkaz začíná názvem sešitu uzavřeným v hranatých závorkách. Je-li sešit umístěn v jiné složce, je před hranatou závorkou uvedena i cesta do této složky. Jestliže jsou v názvu mezery nebo česká písmena, pak je vše uzavřeno do apostrofů. Také si všimněte toho, že mezi názvem listu a vlastní adresou buňky je vykřičník.

Jakmile však propojený soubor uzavřete, je již v odkazu na určitou buňku vidět i celá cesta (tedy místo, kde se zdrojový sešit nachází), a to i v případě, že je soubor ve stejné složce. V případě otevřeného zdrojového sešitu to bývá jen u souborů, které jsou v různých složkách.

Všimněte si, že nyní se kolem názvu souboru s cestou objeví apostrofy. Jedná se totiž o znak, který pro vzorce uzavře celou adresu k určité buňce.

název souboru · název listu · adresa buňky

=[1_str_praha.xlsx]vydaje!$B$11

umístění souboru · název souboru · název listu · adresa buňky

='D:\tipy_triky\propojeni\[1_str_praha.xlsx]vydaje'!$B$11

2 *Jak se vzorec s vnějším odkazem vytvoří?*

Odkazy na buňky umístěné v jiných sešitech můžete sice zadávat ručně, vlastním zápisem, ale ze struktury odkazu je vidět, že přitom musíte být hodně pozorní a přesní. Proto je lepší zadávat vnější odkaz pomocí myši.

Jak? Nejprve otevřete zdrojový sešit – samozřejmě musí být otevřen i sešit, který se potom stane závislým. V té buňce závislého sešitu, do které se mají přenášet data, začnete pak tvořit vzorec. Napište tedy znaménko rovná se (=) a klikněte myší na ten list zdrojového sešitu, ze kterého se mají údaje čerpat. Zde klikněte na buňku, jejíž adresa má být ve vzorci uvedena, a adresa pro propojení se automaticky vytvoří sama a bez překlepů. Na ni pak již můžete navázat další výpočet, nebo přímo klávesou **Enter** vše potvrdit a vzorec uložit do buňky. Zároveň je třeba upozornit na to, že odkaz na buňku bude zapsán ve tvaru absolutní adresy.

NETWORKDAYS · =[2_str_brno.xlsx]vydaje!$B$11

	A	B	C	D	E	F	G
1	Data z jednotlivých středisek						
2							
3		leden	únor	březen	duben	květen	červen
4	Praha	3 033					
5	Brno	=[2_str_brno.xlsx]vydaje!$B$11					
6	Zlín						

3 *Jak ještě vytvořit propojení?*

Jestliže propojujete větší oblasti dat (celé tabulky nebo jejich části), můžete použít také ikonu **Vložit**. Jak? Ve zdrojovém sešitě označte tu oblast tabulky, ze které chcete data aktualizovat, a poté klikněte na ikonu **Kopírovat** (nebo stiskněte klávesy **Ctrl+C**).

Nyní přejděte do závislého sešitu na místo, kde uvedená data potřebujete, a klikněte na šipku ikony **Vložit** (v Excelu 2007; ve starších verzích vyberte z nabídky **Úpravy** příkaz **Vložit jinak**). Potom vyberte ze zobrazené nabídky příkaz **Vložit propojení**, a do jednotlivých buněk se automaticky vloží potřebné vzorce s odkazem na příslušné buňky (například **=[3_str_zlin.xlsx]vydaje!B11**). Všimněte si, že zde bude odkaz na buňku pomocí relativní adresy.

Domů · Vložit · Calibri · 11

Vložit · Vzorce · Vložit hodnoty · Bez ohraničení · Transponovat · Vložit propojení · Vložit jinak... · Vložit jako hypertextový odkaz · Jako obrázek

otlivých středisek · březen · duben · květen · čer

KDY SE PROPOJENÍ POUŽIJE?

Pokud pracujete s velkým množstvím tabulek, které by nebylo praktické slučovat do jednoho sešitu, je pro vás důležité propojení pomocí vnějších odkazů.

Například údaje z různých středisek určené pro příjmy či výdaje mohou pracovníci středisek neustále aktualizovat. Ale je třeba vytvářet i celkové souhrny aktuálního stavu pro celou organizaci a na základě toho třeba i další analýzu stavu. Tím, že propojíte data v jednotlivých střediscích, nebudete práci středisek nijak rušit a váš sešit s celkovými údaji bude zároveň stále aktuální. Pokud bude potřeba, můžete na tato data samozřejmě navázat další výpočty.

1. středisko · 2. středisko — zdrojové sešity — spojení — závislý sešit

4 *Jak je to s aktualizací?*

Pro správný a aktuální výpočet byste měli dodržovat postup, že nejprve vždy uložíte zdrojové sešity a poté sešity na nich závislé. Pokud do zdrojových sešitů nehodláte zasahovat (mohou do nich samozřejmě doplňovat údaje či je v nich upravovat jiní uživatelé, například z jednotlivých středisek), pak se vás standardně nastavený MS Excel při otevírání závislého sešitu zeptá, zda se mají existující vazby aktualizovat. Ve starších verzích se dotaz přímo zobrazí, ve verzi 2007 se nad řádkem vzorců jen zobrazí text o možnostech aktualizace.

Klikněte na tlačítko **Možnosti**, a zobrazí se dialogové okno **Možnosti zabezpečení sady Microsoft Office**. V tomto okně zvolte položku **Povolit tento obsah** a vše potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**. Tím se MS Excel do zdrojového sešitu podívá, aniž by ho přímo otevíral na obrazovce, a příslušné údaje aktualizuje.

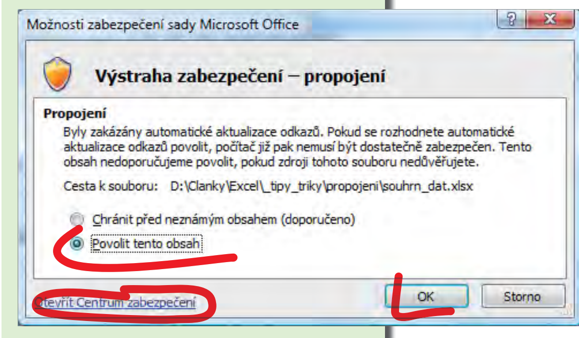
Upozornění zabezpečení · Byly zakázány automatické aktualizace propojení. · Možnosti...

B5 · ='D:\tipy_triky\propojeni\[2_str_brno.xlsx]vydaje'!$B$11

5 *Další možnosti zabezpečení*

Jestliže byste chtěli zabezpečení nastavit jinak, klikněte v dolním levém rohu okna **Možnosti zabezpečení sady Microsoft Office** na odkaz **Otevřít Centrum zabezpečení**.

Tam můžete nastavit automatické aktualizace bez dotazů, ale mějte na paměti, že je nenastavujete jen pro jeden konkrétní sešit, nýbrž pro celé prostředí MS Excelu.

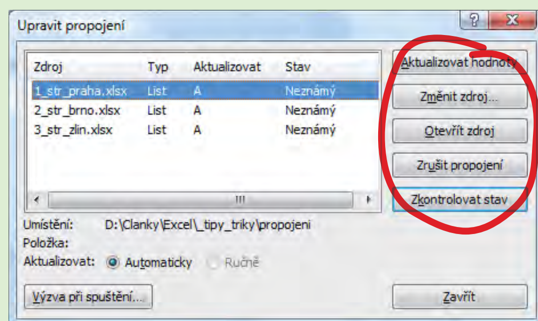

6 *Kde se propojení upraví?*

Pokud se chcete podívat, jaká propojení s vaším sešitem existují, případně je chcete i upravit (pokud byl některý ze zdrojových sešitů náhodou přesunut nebo přejmenován), pak přejděte na záložku **Data**. Zde pak klikněte na ikonu **Upravit odkazy** (ve starších verzích MS Excelu klikněte v nabídce **Úpravy** na příkaz **Propojení**).

Zobrazí se dialogové okno **Upravit propojení**. V základním poli vidíte jednotlivé zdroje (sešity), na které je váš sešit navázán. V pravé části okna jsou tlačítka pro další práci s propojením: **Aktualizovat hodnoty**, **Změnit zdroj**, **Otevřít zdroj**, **Zrušit propojení** a **Zkontrolovat stav**. Již samy názvy tlačítek říkají, jaký je jejich význam. Například tlačítko **Změnit zdroj** použijte tehdy, když se původní zdrojový soubor přejmenuje nebo přesune. Pokud si chcete data ve zdrojovém souboru prohlédnout, klikněte na tlačítko **Otevřít zdroj**. Po kliknutí na tlačítko **Zkontrolovat stav** zase jen zjistíte, v jakém stavu se propojení nachází: zda je propojení v pořádku, nebo zda zdrojový soubor nelze najít.

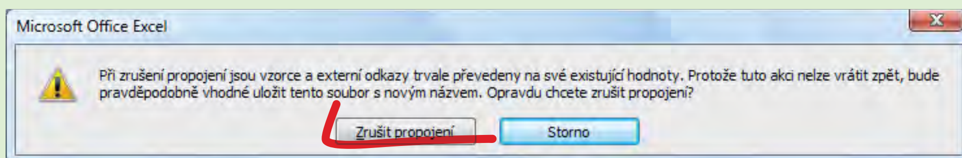
V levém dolním rohu okna si ještě všimněte tlačítka **Výzva při spuštění**, které umožňuje nastavit způsob aktualizace při otevření závislého souboru.

7 *Odstranění propojení*

Propojení můžete odstranit dvěma způsoby:

1. Ze záložky **Data** vyberte dialogové okno **Upravit propojení**, v něm označte zdrojový sešit a poté klikněte na tlačítko **Zrušit propojení**. Protože se jedná o nevratnou akci, budete na to upozorněni. V zobrazeném dotazu klikněte na tlačítko **Zrušit propojení**, a údaje v sešitě budou nahrazeny konkrétními aktuálními hodnotami.

2. V určitých vzorcích změňte odkaz na hodnoty daného okamžiku. Jak? Pomocí kopírování. Označte buňky s určitými vzorci a klikněte na ikonu **Kopírovat**. Buňky ponechte označené. Poté z nabídky ikony **Vložit** vyberte příkaz **Vložit hodnoty** (ve starších verzích MS Excelu klikněte v nabídce **Úpravy** na příkaz **Vložit jinak**). Tím se vzorce zamění za čísla vypočtená z daného okamžiku a propojení se zruší.

Jestliže existuje propojení jen s částí vzorce a jeho zbytek chcete ponechat, je třeba postupovat trochu jinak. Jak? Označte část vzorce s propojením a stiskněte klávesu **F9** – ta převede vzorec na hodnotu. Poté celý vzorec potvrďte a soubor obvyklým způsobem uložte. ■ Marie Franců

NETWORKDAYS =B5*[1_str_praha.xlsx]vydaje!B$11+B3

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2		leden	únor	březen	duben	květen	červen
3	hodnota	3 014	1 627	3 176	4 460	4 109	3 176
4	nákup	=B5*[1_st	3 014	1 627	3 176	4 460	4 109
5	procento	5%	5%	5%	5%	5%	5%

klávesa F9

NETWORKDAYS =B5*3033+B3

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2		leden	únor	březen	duben	květen	červen
3	hodnota	3 014	1 627	3 176	4 460	4 109	3 176
4	nákup	=B5*3033+	3 014	1 627	3 176	4 460	4 109
5	procento	5%	5%	5%	5%	5%	5%

Jak si nakreslit ikonu?

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 23/2008

ICOFX

Autor: Attila Kovrig.
Jazyk: čeština.
Cena: zdarma.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
http://icofx.xhost.ro

Pomocí programu IcoFX můžete vytvářet nové ikony, ale také editovat ikony již dříve vytvořené. Dokážete také vytvářet ikony z obrázků a získávat obrázky z ikon. Navíc můžete extrahovat ikony z různých souborů.

JAK PROGRAM ZÍSKAT?

Program i češtinu najdete na PPK CD 23/2008. Můžete je také stáhnout z internetové adresy *http://icofx.xhost.ro.* Pokud navštívíte stránky *http://www.cestiny.cz*, můžete si stáhnout i soubor, který program pro vytváření ikon počeští.

JAK NAINSTALOVAT ČEŠTINU?

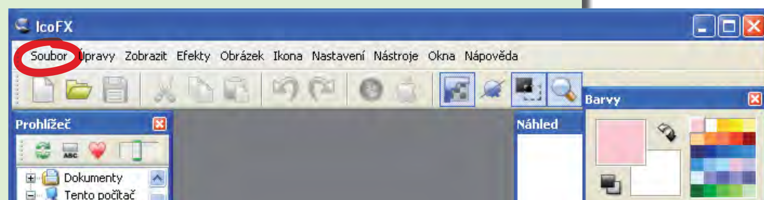
Nejprve rozbalte soubor **IcoFX161_CZ.zip**, který jste stáhli ze stránky **www.cestiny.cz** nebo který jste zkopírovali z PPK CD. Tím získáte soubor **Czech.lng**. Ten zkopírujte do složky **C:\Program Files\IcoFX 1.6\Languages** (tato cesta platí v případě, že jste při instalaci neměnili složku pro instalaci programu).

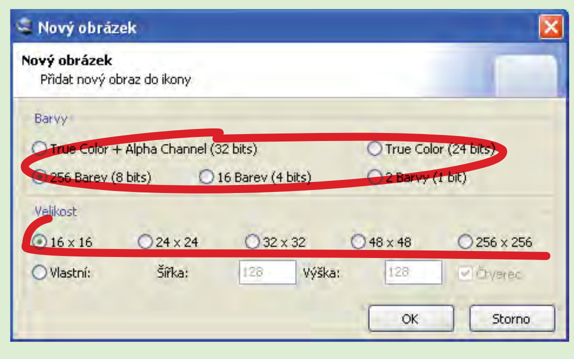
Spusťte program IcoFX a z nabídky **Options** vyberte postupně příkazy **Languages** a **Czech**.

1 *Jak začít s vlastní tvorbou?*

Spusťte program IcoFX. Po jeho spuštění vyberte z nabídky **Soubor** příkaz **Nový**. Program se vás zeptá na to, jak velkou ikonu chcete a v jakém barevném rozlišení ji chcete vytvářet.

Po výběru obou položek klikněte na tlačítko **OK**, a zobrazí se vlastní plocha po kreslení nové ikony.

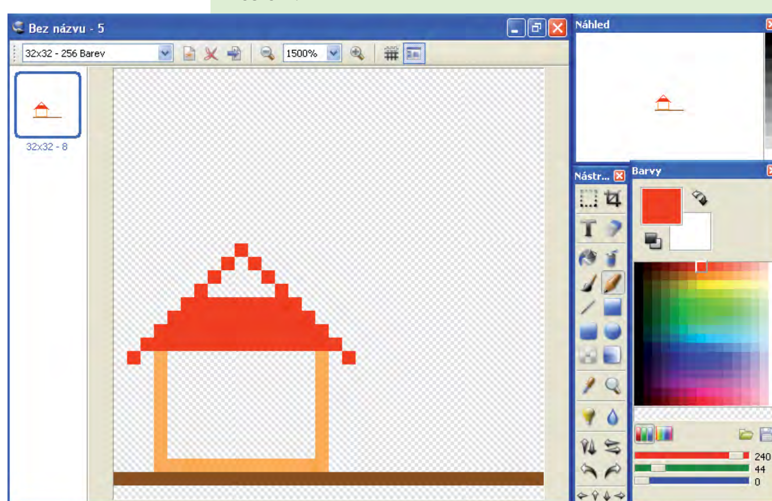

2 *Vlastní kreslení ikony*

Na kreslicí ploše vidíte rastr, ve kterém můžete začít kreslit vlastní obrázek. Při kreslení pak využívejte možností barev z palety, která se zobrazuje v pravé části okna.

Stačí jen vybrat nástroj a táhnout myší, a obrázek se vytvoří sám. Záleží tedy jen na vás, co vytvoříte. Samozřejmě nezapomeňte na panelu **Nástroje** nastavit vhodný nástroj pro kreslení.

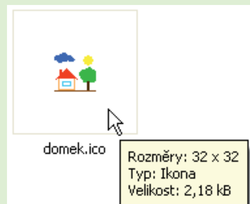

JAK VELIKÉ JSOU IKONY?

Nejprve si rozmyslete, jak velkou ikonu chcete a v jakém počtu barev ji chcete vytvářet. Ikona 16 × 16 se zobrazuje v režimu ve stručném přehledu, 32 × 32 v normálním přehledu a 48 × 48 v náhledech.

3 *Kreslení ikony*

Když jste s obrázkem spokojeni, je třeba ikonu uložit. Jak? V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Uložit**, a celý soubor uložte jako soubor s koncovkou **.ico**. Potom můžete ikonu zařadit a přiřadit ji vlastní složce nebo určitému souboru.

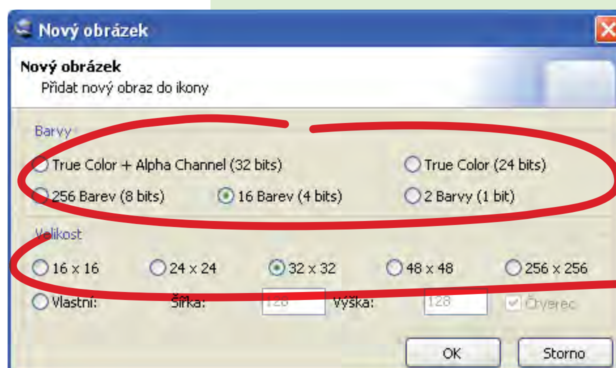

4 *Co znamená příkaz Zachytit?*

Představte si, že máte na obrazovce různé obrázky nebo fotografie. A řeknete si, že určitá část by se vám líbila jako ikona. Pak stačí, když v nabídce **Soubor** kliknete na příkaz **Zachytit**.

Nejprve se zobrazí dialogové okno a v něm je třeba zadat, jak velkou ikonu chcete z obrazovky zachytávat, i to, v jakém barevném rozlišení.

Po kliknutí na tlačítko **OK** se u kurzoru myši zobrazí čtvereček, kterým pak na obrazovce nasnímáte vybranou část. Tato část se po kliknutí myší načte (zachytne) jako obrázek pro novou ikonu.

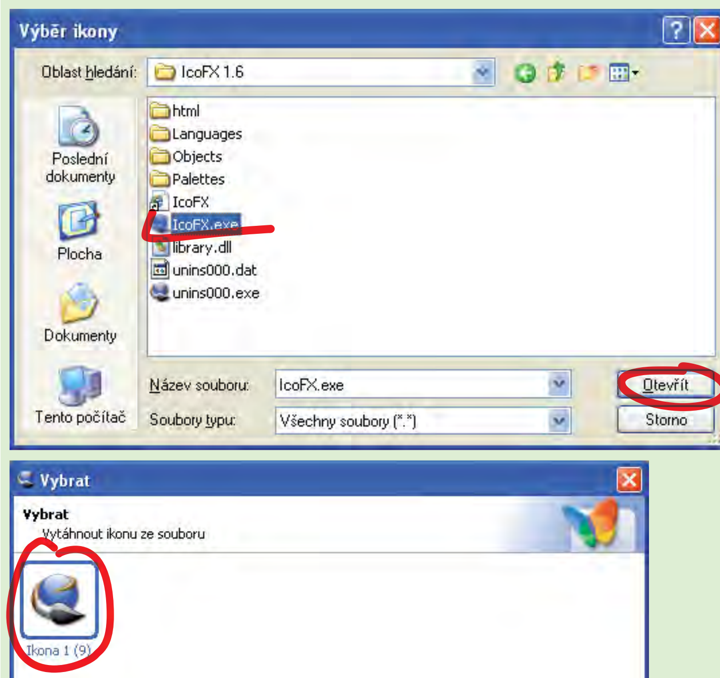

5 K čemu slouží příkaz Vybrat?

Jestliže se vám líbí určitá ikona z nějakého programu, který používáte, můžete ji pomocí programu IcoFX z daného souboru extrahovat. Jak?

V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Vybrat**, a otevře se dialogové okno **Výběr ikony**. V něm vyhledejte umístění daného programu. Soubor, jehož součástí je ikona, označte a klikněte na tlačítko **Otevřít**.

Za chvilku se zobrazí okno **Vybrat** a v něm se zobrazí všechny ikony, které jsou v daném souboru dostupné. Po kliknutí na požadovanou ikonu klikněte na tlačítko **Vybrat**. Ikona se zobrazí v kreslicím okně programu a vy ji můžete buď upravit, nebo jen uložit – podobně jako v předchozích situacích.

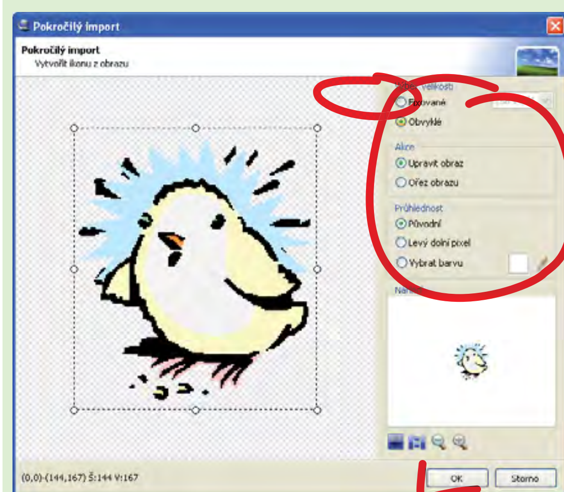

6 Kdy se použije příkaz Import?

Pokud máte někde obrázky v bitmapovém formátu, můžete je použít pro tvorbu vlastní ikony. V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Vybrat obrázek**, a zobrazí se dialogové okno **Výběr obrázku**. V něm najděte umístění obrázku. Po kliknutí na tlačítko **Otevřít** se zobrazí známé dialogové okno **Nový obrázek** a v něm zadejte velikost a barevné rozlišení ikony.

7 Pokročilý import

Po kliknutí na tlačítko **OK** se zobrazí dialogové okno **Pokročilý import**. Nyní se musíte rozhodnout, zda se má importovaný obrázek ořezat, či jinak upravit, a také jak se má nastavit jeho průhlednost. Po nastavení opět klikněte na tlačítko **OK**, a obrázek se importuje do kreslicí plochy programu. Obrázek pak můžete dále upravovat, nebo jej přímo uložit jako novou ikonu. ■ Marie Franců

Učíte se jazyky?

Multimediální CD jsou dobrým pomocníkem při výuce jazyků. Nabízejí řadu možností, jak se zdokonalit v různých jazycích. Kromě klasických cvičení, která můžete zpracovat i v učebnici (například doplňování slov do vět), nabízejí i nahrávky rozhovorů nebo vyprávění v jazyku, který se učíte. Výhodou je, že mluvený text nebo video můžete přehrávat, kolikrát potřebujete, a nikoho tím nerušíte ani nezpomalujete ostatní ve výuce.

Na trhu je řada různých titulů. Některé jsou jen doplňkem výuky, a nabízejí tedy různá cvičení a poslech, jiné jsou výukové, a nabízejí tedy i výklad gramatiky.

Podle našich zkušeností sebelepší program plně nenahradí výuku s učitelem. Ale dobře zvolený titul vám může (v případě, že jej budete pravidelně používat) výrazně pomoci při domácím studiu. Mezi tituly, které mohou pomoci s výukou i s čtením cizojazyčných textů, patří slovníky a překladače. Pokud jde o překladače, doporučujeme nejprve požádat o překlad vzorového textu a na základě toho se rozhodnout, zda vám daná úroveň překladu vyhovuje.

Na trhu je řada titulů od různých výrobců, nabídku najdete na internetu. ■ Miroslav Ziegler

MULTIMEDIÁLNÍ CD
www.langmaster.cz
www.eddica.cz
www.leda.cz
www.langsoft.cz

PlayStation 3 nejen na hry

PlayStation 3 (PS3) právem platí za nejlépe vybavenou herní konzoli na trhu. Nástupce úspěšné PlayStation 2 od japonské společnosti Sony svým výkonem a nabídkou dostupných her uspokojí i ty nejnáročnější hráče a poslouží i při sledování filmů, při poslechu hudby nebo při surfování na internetu.

Vysoký výkon, ukrývající se pod „kapotou", a podpora pro zobrazení ve vysokém rozlišení (1080p) otevírají dveře hrám s excelentním grafickým zpracováním – nutností je však propojení s plazmovým či LCD televizorem. Přitom cena nejdražší edice s pevným diskem o kapacitě 80 GB se v českých e-shopech pohybuje okolo 10 000 Kč. Za tuto sumu opatříte pro herní PC s podobnými možnostmi pouze samotnou grafickou kartu.

Vestavěný pevný disk nahrazuje paměťové karty. Kapacity pro ukládání herních pozic poskytuje více než dost. Můžete zvolit i levnější verzi s menším diskem, ovšem ochudili byste se o cenný prostor, který je nezbytný při stahování internetového obsahu prostřednictvím PlayStation Store.

PlayStation Store umožňuje zdarma stahovat a na pevný disk ukládat hratelné demoverze herních novinek či různé doplňky pro vaše oblíbené hry. Prostřednictvím PlayStation Store můžete hry také nakupovat a rovnou si je stáhnout na pevný disk – odtud je pak lze spouštět. K internetu lze PS3 připojit pomocí ethernetového kabelu nebo bezdrátově prostřednictvím Wi-Fi.

PS3 podporuje on-line hraní s jinými hráči na celém světě, a tak zahrát si hru ve více hráčích můžete i doma v obývacím pokoji. PS3 podporuje připojení až sedmi bezdrátových gamepadů (součástí balení je však jen jeden). Další zařízení, která lze dokoupit (třeba volant s pedály), je možno připojit přes dva USB porty.

V softwarové výbavě PS3 nechybí webový prohlížeč ani chat s přáteli. Pokud si přikoupíte webovou kameru s headsetem, můžete dokonce komunikovat pomocí videohovoru. PS3 zastoupí i CD/DVD přehrávač, pokud jde o poslech hudby, resp. o sledování filmů. Optická mechanika podporuje i média Blu-ray, takže můžete přehrávat i filmy ve vysokém rozlišení, v tom případě si však musíte dokoupit kabel HDMI.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

PLAYSTATION 3
Cena: cca 10 000 Kč včetně DPH.
www.playstation2.cz/ps3

Mobil i kapesní televize

Společnost LG představila mobilní telefon LG KB770 se širokoúhlým displejem – díky vestavěnému tuneru DVB-T můžete tento telefon používat i jako přenosnou televizi. Bez poplatků mobilním operátorům na tomto přístroji naladíte TV vysílání v digitální kvalitě. Obraz se zobrazuje na širokoúhlém barevném displeji s úhlopříčkou 3 palce (7,6 cm). Tento dotykový displej pracuje v rozlišení 400 × 240 bodů a zobrazuje 262 tisíc barev. V digitální kvalitě je možné naladit také rozhlasové stanice. Kapacita baterie 1 000 mAh postačuje podle výrobce na sledování dvou fotbalových zápasů či několika dílů oblíbeného seriálu. Mobil dokáže zobrazit informace o právě vysílaném pořadu a zobrazuje také elektronický programový průvodce. Pokud nechcete zvukem z televize rušit okolí, připojíte sluchátka, která se standardně dodávají spolu s telefonem. Tento přístroj je však v první řadě plnohodnotným mobilním telefonem, v němž baterie vydrží až na tři a půl hodiny hovoru nebo dvanáct dní v pohotovostním režimu. Při používání mobilního telefonu LG KB770 využijete i videohovory, neboť telefon pracuje kromě standardních sítí GSM (900/1800/1900 MHz) i v 2100MHz síti UMTS. Své okolí je možné zdokumentovat díky 3,2megapixelovému fotoaparátu nebo můžete natáčet video v rozlišení 320 × 240 bodů a s frekvencí 15 snímků za sekundu. Snímky či videa se ukládají do vnitřní paměti, která má velikost 100 MB; pro její rozšíření je možné použít paměťové karty microSD. Telefon poslouží i jako hudební přehrávač, protože „si rozumí" s formáty MP3, WMA, AAC a WAV, a také jako zařízení pro připojení k internetu. Model LG KB770 podporuje technologie EDGE a HSDPA, a tak za jeho pomoci můžete surfovat po internetu nebo vyřizovat e-maily. S osobním počítačem a dalšími zařízeními telefon komunikuje prostřednictvím technologie Bluetooth nebo prostřednictvím USB kabelu. Rozměry jsou 108 × 54 × 13 mm a hmotnost činí 110 g.

■ Martin Semrád

LG KB770
Cena včetně DPH: cca 9 000 Kč.
http://cz.lge.com

Nové notebooky MacBook a monitor Cinema

Společnost Apple před Vánoci připravila několik pokušení nejen pro příznivce této značky: Konkrétně jde o kompletně přepracovaný MacBook a dále pak o méně upravený MacBook Pro, MacBook Air a o nový monitor Cinema.

MacBook po svém větším sourozenci zdědil hliníkové tělo, které mu dodává profesionální elegantní vzhled a odlišuje jej od běžné plastové produkce. Jak jeho tělo, tak tělo modelu Pro je vyrobeno z jednoho kusu hliníku, což přináší nejen větší tuhost a odolnost notebooku, ale také nižší hmotnost a menší rozměry. U všech těchto notebooků je novinkou čipset od společnosti nVidia, který doplňuje integrovaná grafická karta GeForce 9400M, u verze Pro je navíc možno přepínat na dedikovanou 9600M GT. Grafický výkon všech uvedených modelů je tak přibližně pětinásobný oproti předešlé generaci s čipsety a s integrovanými grafickými kartami Intel, což přijde vhod třeba při prohlížení videa nebo při úpravě fotografií. Zlepšení se dočkaly i procesory – mají nižší spotřebu a větší výkon. Změnou prošel i trackpad, který je skleněný a větší a neobsahuje žádné viditelné tlačítko. Tlačítkem je trackpad sám o sobě, a navíc podporuje ovládání gesty za použití jednoho až čtyř prstů. U nejlevnějších modelů MacBook je nově použito LED podsvícení displeje, ukrytého pod sklem. Notebooky MacBook mají lepší kontrast a podání barev a také nižší spotřebu. Podsvětlenou klávesnici najdeme u všech modelů s výjimkou základního. Ceny nových modelů MacBook začínají na 32 000 Kč, cena verze Air začíná na částce 45 000 Kč a cena verze Pro na 47 000 Kč. Součástí všech notebooků je poslední verze operačního systému MacOS X Leopard a spousta dalších programů, včetně multimediálního balíku iLive pro správu fotografií a videa a pro tvorbu stránek.

LED podsvětlení se dočkal i nový 24″ monitor Cinema s vysokým rozlišením 1 920 × 1 200 pixelů. Vzhledem navazuje na produkty iMac a je prezentován jako ideální doplněk notebooků MacBook. Po propojení jedním kabelem slouží jako dokovací stanice, která se stará o zobrazení, napájení a také o rozšíření počtu USB portů. Stejně jako u notebooků MacBook je samozřejmostí kvalitní zobrazení a integrovaná kamera, mikrofon a reproduktory. Cena by se měla pohybovat kolem 25 000 Kč.

Pokud vás od koupě popisovaných notebooků odradila cena, můžete využít výprodeje předchozí generace těchto notebooků. Nejlevnější model s combo mechanikou stojí necelých 22 000 Kč. Přijdete sice o novinky nových modelů a budete si muset vystačit s plastovým šasi, ale za zajímavou cenu získáte malý lehký a elegantní notebook s velkou výdrží, který zvládne kancelářskou práci i internet. Model Air předchozí generace se dá pořídit za méně než 34 000 Kč a verze Pro za 42 500 Kč.

David Dee Nesiba

APPLE MACBOOK
Cena: od 32 000 Kč

APPLE MACBOOK AIR
Cena: od 45 000 Kč

APPLE MACBOOK PRO
Cena: od 47 000 Kč

APPLE CINEMA 24″
Cena: přibližně 25 000 Kč

www.apple.cz

Procvičte si zápěstí

Už loni se na českém trhu objevil zajímavý produkt nejen pro počítačové nadšence. Nyní však (po opadnutí módní vlny) jej lze zakoupit za poměrně příznivou cenu. Řeč je o takzvaném **powerballu**. Co to je? Jedná se o takový zvláštní míček, který vtipně využívá odstředivé síly. Jeho vnitřek lze roztočit, ale udržet v ruce rychle roztočený powerball není žádná legrace – vyžaduje to dost síly. Powerball tak poskytuje možnost procvičit si – třeba i v těsném prostoru kanceláře – údy ztuhlé sezením u počítače. Powerball navíc dokáže měřit rychlost svých otáček (dražší modely i mnoho jiných údajů), takže soutěživí jedinci se mohou mezi sebou předhánět, kdo jej roztočí více. Internetové žebříčky výkonů už motivovaly nejednoho počítačového peciválа.

Aleš Havlas

POWERBALL
Cena: od 400 Kč včetně DPH.
http://www.alza.cz/hracky-a-hry/powerball/18848700.htm

Potřebujete převést prezentaci na animaci?

ISPRING FREE

Autor: iSpring Solutions.
Cena: zdarma.
Jazyk: anglictina.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
www.ispringsolutions.com

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 23/2008

Pro umístění na webových stránkách je často užitečné nezveřejňovat přímo celou prezentaci v programu MS PowerPoint, ale animaci ve formátu Flash – ostatní uživatelé si ji tak budou moci prohlédnout v jakémkoliv prohlížeči internetu.

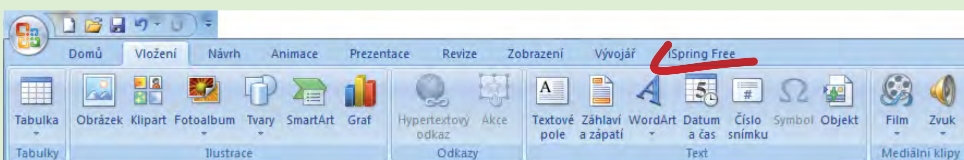
1 ***Spuštění programu***

Program při instalaci vytvoří zástupce na pracovní ploše nebo skupinu v nabídce Start.

Po spuštění programu se otevře úvodní okno. V něm můžete přímo spustit program MS PowerPoint (tlačítko **Run PowerPoint**) a následně otevřít prezentaci, kterou potřebujete převést do formátu Flash, nebo se pro začátek pomocí tlačítka **Quick tour** podívat na ukázku práce s programem.

Pokud máte spuštěn přímo program MS PowerPoint, nemusíte spouštět program iSpring zvlášť. Program se totiž při instalaci do MS PowerPointu přímo integruje v nové verzi jako nová záložka **iSpring Free**; ve starší verzi se zobrazí další panel nástrojů s potřebnými ikonami.

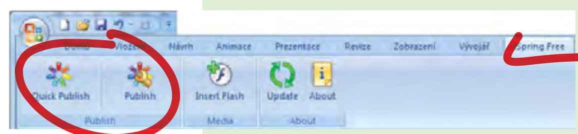

2 ***Rychlý převod prezentace do flashové animace***

Otevřete prezentaci, kterou potřebujete do formátu Flash převést, v programu MS PowerPoint. Potom přepněte na záložku **iSpring Free**. Jsou v ní ikony, které pro převod prezentace potřebujete. Všimněte si především ikon **Quick Publish** a **Publish**. Pokud kliknete na ikonu **Quick Publish**, program se vás na nic nebude ptát a hned začne s převodem prezentace. Při převodu chvíli vyčkejte, protože to bude nějakou dobu trvat.

Převedená prezentace se uloží do složky **Dokumenty** v rámci vašeho uživatelského profilu. Vytvoří se zde nová složka a do ní se uloží nejenom soubor typu .swf, ale i javascript a soubor index.html. V tomto souboru je správně uložen odkaz na volání flashové animace z internetových stránek. Pokud budete potřebovat, lze celou složku takto zveřejnit na svých stránkách. Ti, kteří se vyznají v jazyce HTML, mohou vygenerovaný kód použít přímo na svých stránkách.

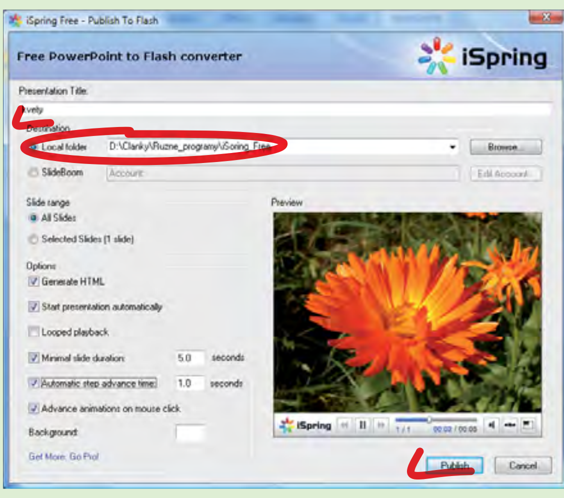
3 ***Ikona Publish***

Klikněte na ikonu **Publish**, a zobrazí se dialogové okno. V něm můžete nastavit umístění prezentace i její název. Toto umístění si bude program později pamatovat.

Navíc můžete zvolit i některé další vlastnosti, jako je automatické spuštění prezentace, doba promítání jednoho snímku, pozadí apod. Také si všimněte, že je zde standardně zatržena volba **Generovat kód HTML**. Pokud byste tento kód nepotřebovali, můžete tuto volbu vypnout.

Po kliknutí na tlačítko **Publish** se prezentace převede do formátu Flash. Vytvoří se tak nová složka na místě, které jste zadali (například s názvem **Kvety**), a v ní soubor **Kvety.swf** a dále skript **fixprompt.js** a soubor **index.html**.

Po převodu prezentace do formátu Flash budou zachovány všechny animace a různé efekty. Aktivní zůstanou také odkazy a tlačítka.

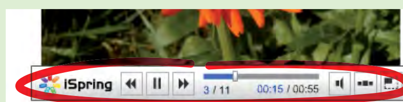
POUŽITÍ PROGRAMU ISPRING FREE

Program můžete používat jak ve Windows Vista v rámci programu MS PowerPoint 2007, tak ve Windows XP v rámci programu MS PowerPoint 2003.

4 ***Prohlížení animace***

Jestliže si chcete nyní celou animaci prohlédnout, dvojitě klikněte na soubor **index.html**, a animace se otevře v internetovém prohlížeči. Pokud jste při převodu zatrhli volbu **Start presentation automatically**, animace se otevře se spuštěným úvodním snímkem.

V dolní části se nachází tlačítka pro ovládání prezentace. To znamená, že můžete libovolně přecházet mezi jednotlivými snímky. Zajímavé je i tlačítko, které je vpravo dole (druhé od konce). Pomocí něho totiž můžete zobrazit malé náhledy na jednotlivé snímky prezentace. Kliknutím na náhled pak na daný snímek snadno přejdete.

5 ***Použití prezentace***

Tímto způsobem můžete vytvořit prezentaci třeba pro přátele nebo kolegy a vystavit ji na svých webových stránkách. Také můžete vytvořit výukovou prezentaci, kterou umístíte na podnikový server a kterou tak dáte k dispozici ostatním. Vytvořenou prezentaci lze použít i k prezentaci firmy, organizace, zájmového kroužku apod. V ní pak můžete informovat o své činnosti, výrobcích či poskytovaných službách. ■ Marie Franců

Jak zachovat systém čistý

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 23/2008

SANDBOXIE

Cena: zdarma.
Jazyk: angličtina.
Omezení: pouze pro 32bitová Windows.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
http://download.chip.eu/cz/Sandboxie_165716.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak Sandboxie nainstalovat a ovládat.
- ▶ Jak nainstalovat program v chráněném režimu.
- ▶ Jak spravovat data uložená v chráněném prostoru.
- ▶ Jak vytvořit více chráněných prostorů.
- ▶ Jak spouštět programy v chráněném režimu.

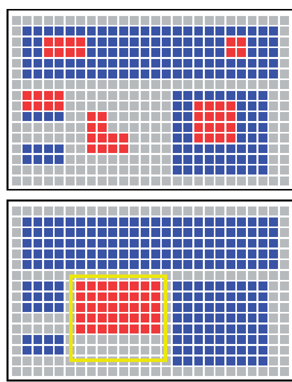
Instalace a odinstalace různých programů vám mohou zaneřádit operační systém. Jenže i když nepatříte mezi uživatele, kteří musí vyzkoušet všechno, testování nového softwaru se jistě nevyhnete (jinak těžko objevíte nějaký praktický nástroj). Dnes si představíme šikovný nástroj, pomocí kterého udržíte systém během testování programů úplně čistý.

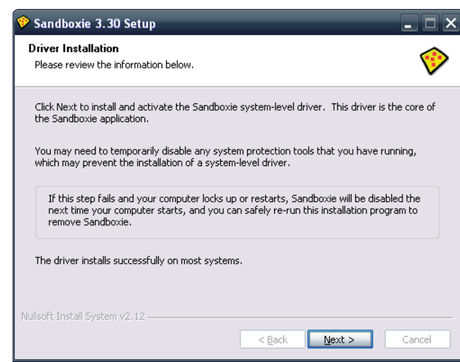
INSTALACE

Instalační balíček programu Sandboxie naleznete na přiloženém CD (rubrika **Obsah CD / Servis**) nebo jej můžete stáhnout z internetové adresy uvedené v záhlaví článku. Sama instalace je relativně jednoduchá: Vyberte jazyk (nic lepšího než angličtina se nenabízí) a klikněte na **OK**, tlačítkem **I Agree** odsouhlaste licenci a před započetím instalace (**Install**) můžete ještě upravit cílovou složku (**Browse**).

Tím však instalace není u konce – po kliknutí na tlačítko **Next** se zobrazí upozornění, že program musí nainstalovat nízkoúrovňový systémový ovladač (obr. 2). U toho může být zapotřebí vypnout různé ochranné programy. Pokud by se instalace nezdařila a počítač se například restartoval, můžete instalátor programu Sandboxie spustit znovu a program bezpečně odstranit. Autoři tedy upozorňují na fakt, že Sandboxie ve většině případů funguje, ale na zvláštně nakonfigurovaných operačních systémech (kvůli jeho práci na nízké systémové úrovni) se jeho spuštění nemusí zdařit. Klikněte tedy na tlačítko **Next** a kliknutím na tlačítko **Finish** ukončete instalaci.

◀ Obr. 1. Horní obrázek ukazuje nově nainstalovaný program (červeně) rozházený po celém disku. Na dolním obrázku vidíte efekt programu Sandboxie (žlutý rámeček) – všechna data nového programu jsou pěkně pohromadě, a lze je tedy snadno smazat.

▶ Obr. 2 Instalace systémového ovladače.

CO UMÍ SANDBOXIE

Výraz „sandboxie" znamená česky „pískoviště" a poměrně dobře vystihuje účel programu. Sandboxie skutečně vytváří „píseček, na kterém si mohou hrát zlobivé programy", aniž by to narušilo fungování systému. Poněkud méně infantilně řečeno, program vymezuje určitou část disku, do které aplikace určené uživatelem ukládají všechna svá data (obr. 1). Pokud se tyto aplikace uživateli znelíbí, může „píseček" snadno uklidit a v systému nezůstane ani stopa. Nebo naopak může tato data jednoduše přesunout do „ostrého" systému. Nebo může nechat podezřelou aplikaci na „písečku" navždy. Vzhledem k tomu, že Sandboxie pracuje na nízké systémové úrovni, Windows ani nepoznají, že instalační složky, nastavení, ale i záznamy v registru jsou na jiném místě, než je obvyklé, a program „na písečku" pracuje zcela normálně.

OVLÁDÁNÍ PROGRAMU

Po dokončení instalace se automaticky spustí ovládací okno Sandboxie – **Sandboxie Control** (uvítací okno zrušte kliknutím na tlačítko **Close Window**). Ovládací rozhraní nelze vypnout křížkem v pravém horním rohu. Ten slouží pouze ke skrytí okna, které pak můžete kdykoliv znovu vyvolat dvojitým kliknutím na ikonu programu v oznamovací oblasti (obr. 3). (Informační hlášení o této skutečnosti – stejně jako mnohá jiná informační hlášení programu Sandboxie – skryjte zatržením políčka **In the future, don't show this message** v tomto hlášení – obr. 4.)

Ikona v oznamovací oblasti má ještě další funkce. Klikněte-li na ni pravým tlačítkem myši, zobrazí se užitečné menu, a pokud je na ní zobrazeno „prázdné pískoviště" (celé žluté), nejsou v chráněném režimu spuštěny žádné programy. Opak je vyznačen červenými tečkami.

▼ Obr. 3. Žlutá ikona programu Sandboxie v oznamovací oblasti systému.

▶ Obr. 4. Upozornění, že křížek program nevypíná, ale skrývá. Zatrhnete-li jedinou obsaženou volbu, toto hlášení se již nezobrazí.

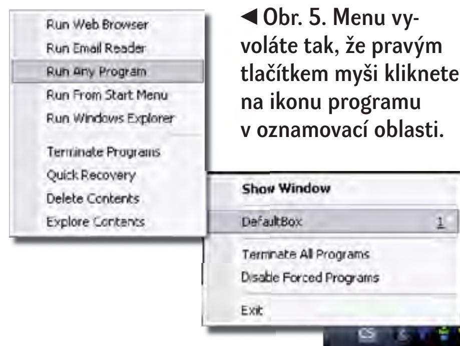
INSTALACE PROGRAMU DO „PÍSKOVIŠTĚ"

Klikněte na ikonu programu pravým tlačítkem myši a rozbalte menu „pískoviště" – prozatím máte jen jedno standardní, pojmenované **DefaultBox**. Z rozbaleného menu vyberte příkaz **Run Any Program** (obr. 5). V nově otevřeném okně klikněte na tlačítko **Browse**, nalezněte na disku instalační balíček toho programu, který chcete nainstalovat, a **otevřete** ho. Zobrazí se instalační průvodce onoho programu a pomocí tohoto průvodce jej můžete normálním způsobem nainstalovat do „pískoviště". Jediný rozdíl je v tom, že

v horní liště okna se (většinou) zobrazí symbol **[#]** (**obr. 6**). To znamená, že program běží v chráněném režimu nástroje Sandboxie.

U některých programů se po dokončení instalace zobrazí okno **Immediate Recovery**, které upozorňuje, že některé součásti programu jsou vhodné k okamžitému přesunu z „pískoviště" do „ostrého" systému (**obr. 7**). Většinou jde o zástupce programů na ploše. Toto hlášení můžete buď ignorovat a uzavřít tlačítkem **Close**, nebo dát na radu programu a přesunout uvedené soubory kliknutím na tlačítko **Recover**.

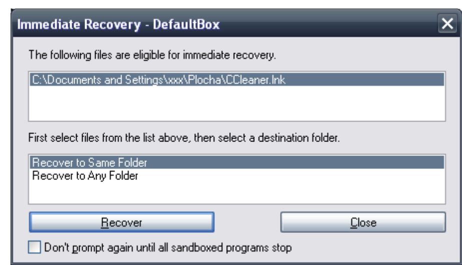
S programem nainstalovaným v „pískovišti" můžete pracovat normálním způsobem. Do nástroje Sandboxie nemusíte zavítat, dokud nebudete chtít nainstalovaný program odstranit nebo si ověřit, co všechno (a kam) program uložil.

◀ Obr. 5. Menu vyvoláte tak, že pravým tlačítkem myši kliknete na ikonu programu v oznamovací oblasti.

▶ Obr. 6 Symbol **[#]** značí, že program běží na „pískovišti".

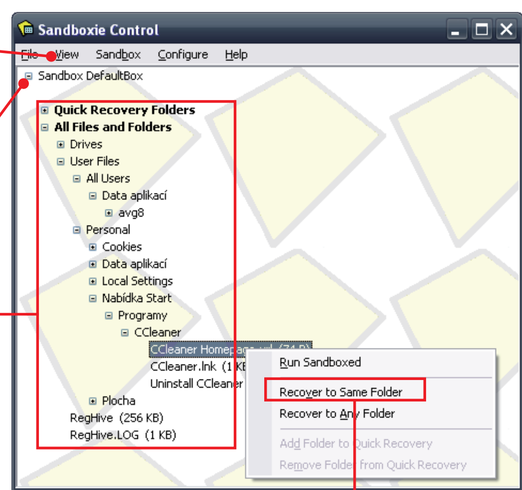
▶ Obr. 7. Dotaz na okamžitý přesun do „ostrého" systému se většinou týká zástupců programu.

SPRÁVA „PÍSKOVIŠTĚ"

V hlavním okně programu Sandboxie (**obr. 8**) můžete pomocí menu **View** přepínat mezi zobrazením aktuálně spuštěných programů pracujících v chráněném režimu (**Programs**) a zobrazením složek a souborů (**Files and Folders**). Vše je děleno podle jednotlivých „pískovišť" (třebaže zatím máte jen jedno).

V zobrazení složek a souborů můžete po kliknutí pravým tlačítkem a po zvolení možnosti **Recover to Same Folder** přesunout jednotlivé soubory a složky na stejné místo do „ostrého" systému. (Volba **Recover to Any Folder** funguje podobně, pouze přesune data do složky určené uživatelem.)

Abyste se ve struktuře trochu vyznali, vězte, že nejideálnější je rozbalit nabídku **All Files and Folders**. Zde pak pod volbou **Drives** naleznete data tak, jak jsou (resp. by měla být) uložena na jednotlivých discích. Volba **User Files** zpřístupňuje záznamy, jež by měly být ve složce *Documents and Settings* – záznamy, jež obsahují výraz **Reg**, jsou zpravidla záznamy v registru.

Přepínání mezi zobrazeními.

Zatím existuje pouze jedno „pískoviště".

Data uložená na „pískovišti".

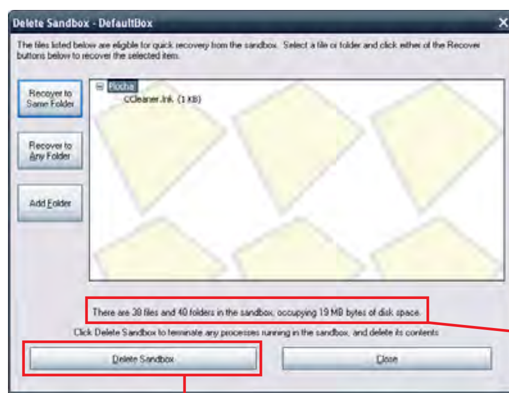
Přesunout jednotlivé soubory a složky na stejné místo do „ostrého" systému.

▶ Obr. 8

CO PROGRAM, TO „PÍSEČEK"

Protože čistit „pískoviště" po jednotlivých souborech je zbytečně pracné, uděláte nejlépe, když vymažete rovnou celé pískoviště. Učiňte tak v okně otevřeném prostřednictvím příkazu **Sandbox / (jméno pískoviště) / Delete Contents** a prostřednictvím tlačítka **Delete Sandbox** (**obr. 9**).

Abyste však nesmazali i data k těm programům, které chcete „na písečku" ponechat, je potřeba mít pro každý program zvláštní „píseček". To není vůbec těžké – v hlavním okně programu Sandboxie otevřete možnost **Sandbox / Create new Sandbox**, zadejte jméno nového „pískoviště" a klikněte na **OK** (**obr. 10**). Pro přehlednost doporučujeme „písečky" pojmenovávat podle názvů těch programů, které na nich chcete používat.

Vymazání obsahu celého „pískoviště".

Celkový počet a velikost souborů obsažených v „pískovišti".

▲ Obr. 9

▲ Obr. 10. Vytvoření nového „pískoviště".

ODHALENÍ ŠKŮDCŮ

Program Sandboxie nemusíte používat jen na testování nových programů. V chráněném režimu lze spouštět i aplikace již nainstalované. Například můžete otevřít „na písečku" internetový prohlížeč a udržet si přehled o tom, které údaje (například cookies) se ukládají na počítač. Sandboxie také velmi dobře poslouží k odhalení keyloggerů – programů zachytávajících stisknuté klávesy a odhalujících tak například hesla. Stačí spustit program, do něhož zadáváte nějaké heslo, v programu Sandboxie, a můžete se přesvědčit, že se nikde nic neuložilo.

A jak již nainstalovaný program spustit v chráněném režimu? Stejně jako jste spouštěli instalaci nového programu: Klikněte pravým tlačítkem myši na ikonu programu Sandboxie v oznamovací oblasti, rozbalte menu s názvem „pískoviště" a zvolte možnost **Run Any Program** (**obr. 5**). Pomocí tlačítka **Browse** pak nalezněte příslušný program na disku. K některým programům máte v menu „pískoviště" navíc zkratku: Možnost **Run Web Browser** spouští internetový prohlížeč, příkaz **Run Email Reader** e-mailového klienta a volba **Run Explorer** průzkumníka Windows. ■ aha

Styly šetří váš čas

WRITER ▶

Textový editor, součást balíku OpenOffice.org

www.openoffice.cz, www.602.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- ▶ Jak využít styly v dokumentech.
- ▶ Jak vytvořit nový styl.
- ▶ Jak upravit existující styl.
- ▶ Jak styl přiřadit textu.

Pod pojmem „styl“ si u textového dokumentu můžete představit množinu vlastností části dokumentu. Může jít například o typ, velikost a barvu písma, odsazení odstavce apod. Abyste všechny tyto vlastnosti nemuseli vždy nastavovat jednotlivě, můžete přiřadit vybrané části dokumentu styl, který obsahuje všechna potřebná nastavení.

STYL A JEHO APLIKACE

Hovořit o výhodách používání stylů je snad nošení dříví do lesa. Ale přece jen snad by neškodilo pár slov pro naprosté začátečníky (vy pokročilejší promiňte, nebudu zdržovat dlouho). Pokud budete psát často, jistě přijdete na to, že určité části textu se opakují – samozřejmě že ne obsahově, ale svým vzhledem. Jedná se o různé názvy kapitol, o partie textu s velkou důležitostí, o odstavce odražené číslicí nebo grafickými znaky (odrážkami) a podobně. Jistě můžete vždy znovu a znovu nastavovat velikost písma, mezeru za odstavcem a spoustu dalších parametrů – ale to přece není vůbec zapotřebí. Je dobré vytvořit určité styly a ty pak používat.

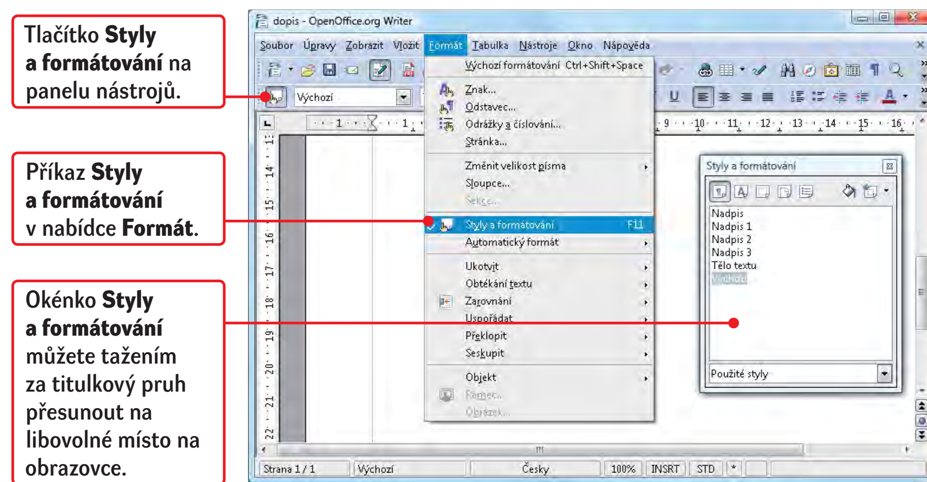
Uveďme si příklad. Píšete nějaký delší text, který je rozdělen do řady kapitol, podkapitol a podobně. Dejme tomu, že každý název hlavní kapitoly má být v písmu Arial o velikosti 18 bodů, v písmu tmavě modré barvy a v tučném stylu. Sám odstavec s názvem kapitoly je třeba odsadit trochu zprava a zajistit tak, aby mezi koncem předchozí kapitoly a vlastním nadpisem byla větší mezera než mezi běžnými odstavci. Ruku na srdce, až tohle všechno budete nastavovat znovu a znovu u patnácté kapitoly, budete se asi velmi nudit. A přece stačí všechny parametry odstavce – nadpisu – nastavit jen jednou a jejich souhrn pak pojmenovat, třeba jako Nadpis_2, a takto pojmenovaný jej uložit jako tzv. styl do šablony dokumentu. Pokud pak budete formátovat následující nadpis, přiřaďte mu jen styl nazvaný Nadpis_2, a všechny parametry písma i odstavce se upraví podle definice stylu.

Hovořili jsme o stylu odstavce. Ten zahrnuje nejen parametry odstavce jako takového (rozměry, zarovnání, nastavení tabulátorů, jazyk atd.), ale i výchozí nastavení písma. Kromě stylu odstavce jsou také další styly. Z nich znáte asi styl písma. Jeho pomocí můžete nastavit parametry na úrovni jednoho znaku (velikost, barvu, tučný zápis i kurzivu a další) a přiřadit je pak znakům – obvykle slovu nebo skupině slov. Pomocí znakových stylů pak můžete zvýraznit třeba latinské názvy rostlin (kurzivou) nebo příklady programátorských příkazů (např. neproporčním Courierem) a spoustu dalšího, co vás jen napadne. Další styly (specifické pro Writer) probereme dále.

OKÉNKO STYLY A FORMÁTOVÁNÍ

Ukažme si jeden užitečný prostředek, který vám formátování textu a práci se styly dokáže zrychlit a zjednodušit. Je to okénko nazvané **Styly a formátování** (**obr. 1**), komplexní prostředek, pomocí kterého můžete při práci s dokumentem přiřadit, upravit, vytvořit a odstranit styly.

▼ Obr. 1. Okénko Styly a formátování.

TIP

Okénko může zůstat při práci s dokumentem stále otevřené. Pokud vám „překáží ve výhledu“, můžete jej posouvat myší na místo, kde dokument nebude zakrývat. Okénko také můžete ukotvit, a to tak, že jeho titulek přetáhnete k levému nebo pravému okraji pracovní plochy. Chcete-li pak okno opět uvolnit, dvojitě klikněte na volnou oblast na panelu.

JAK ZMÍNĚNÉ OKÉNKO OTEVŘETE?

Okénko můžete otevřít třemi způsoby (**obr. 1**):

1. V menu **Formát** zadejte příkaz **Styly a formátování**.
2. Stiskněte klávesu **F11** – to je nejjednodušší způsob, jak okénko otevřít.
3. Na nástrojovém panelu **Formátování** klikněte na tlačítko **Styly a formátování**.

RŮZNÉ TYPY STYLŮ

Největší část okénka – plochu uprostřed – zaujímá seznam stylů. Nad ním je tlačítková lišta, jejíž pomocí můžete zvolit, které styly mají být zobrazeny – ve výchozím nastavení je zvolena možnost zobrazení nejčastěji používaných stylů – jde o styly odstavců.

Pomocí těchto tlačítek (budeme je popisovat zleva doprava – **obr. 2**) lze nastavit okénko pro práci s následujícími typy stylů:

▶ **Styly odstavce** – ty asi dobře znáte; umožňují přiřadit parametry odstavcům stej-

TIP

Význam jednotlivých tlačítek vám ozřejmí bublinová nápověda, kterou uvidíte při přiblížení kurzoru myši k tlačítku.

ného významového typu – například běžnému textu, nadpisům, anotacím a podobně.

▶ **Znakové styly** – jsou určeny pro formátování jednotlivých znaků. Jejich pomocí můžete přiřadit styly písma vybraným částem textu v odstavci. Uvnitř textu s určitým stylem odstavců se mohou vyskytovat skupiny znaků (slova, slovní spojení) s různými znakovými styly.

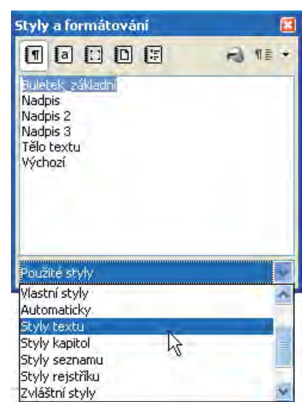
▶ **Styly rámců** – pomocí těchto stylů můžete určit rozvržení a umístění rámců s objekty v dokumentu. Tyto styly se týkají obrázků, OLE objektů, popisků, poznámek pod čarou, textových rámců, vodoznaků a vzorců.

▶ **Styl stránky** – styl stránky popisuje parametry stránky dokumentu, a to například včetně zobrazení záhlaví a zápatí.

▶ **Styly seznamu** – jde o speciální styly pro formátování číslovaných a odrážkových seznamů. Tyto styly bývají u jiných textových procesorů obecně řazeny mezi styly odstavců – zde je pro ně tedy speciální kategorie.

Položky obsažené v seznamu dále závisí na nastavení voliče v dolní části okénka. Ve výchozím nastavení se zobrazuje seznam stylů, které jsou v dokumentu aktuálně použity (**Použité styly**) – jde o nastavení, které budete využívat zřejmě nejčastěji.

▶ Obr. 2 Volič stylů, které mají být zobrazeny.

PŘIŘAZENÍ EXISTUJÍCÍHO STYLU ODSTAVCI NEBO SLOVU

Zkusme si tu nejjednodušší manipulaci s okénkem – tedy přiřazení již existujícího stylu odstavci nebo skupině znaků. Zde platí následující pravidla:

▶ Styl odstavce se nastavuje pro odstavec, ve kterém je umístěn textový kurzor. Pokud vyberete několik odstavců jako blok, přiřadí se styl všem odstavcům ve výběru, a to bez ohledu na to, zda je odstavec pokryt blokem celý, nebo jen částečně.

▶ Znakové styly se nastavují pro vybrané znaky. Chcete-li například nastavit znakový styl třem po sobě následujícím slovům, vyberte je tahem myší při stisknutém levém tlačítku.

V okénku **Styly a formátování** pomocí tlačítek nastavte **styly odstavce** nebo **znakové styly** a klikněte na požadovaný styl v seznamu uprostřed okénka. Vybraný text (znaky) se přeformátuje podle parametrů zvoleného stylu.

VYTVOŘENÍ NOVÉHO STYLU

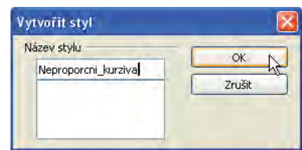
Nové styly lze vytvářet komplexním postupem – jejich jednotlivé parametry je možné postupně nastavit v systému dialogových oken. Jednodušší a velmi názorný je ale jiný postup. Odstavec, slovo, rámec či jiný prvek dokumentu nejprve naformátujte metodou „pokusu a omylu" tak, až bude odpovídat vašim představám – až to bude hotové, uložte příslušné parametry do pojmenovaného stylu.

POSTUP PRO VYTVOŘENÍ NOVÉHO ZNAKOVÉHO STYLU:

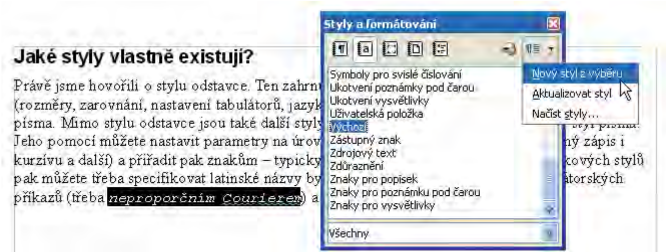
1. V okénku **Styly a formátování** klikněte na tlačítko **Znakové styly**.
2. Požadovaná slova vyberte do bloku.
3. Zformátujte slova podle své představy – výběr ponechte stále v platnosti.
4. V okénku **Styly a formátování** klikněte na tlačítko zcela vpravo a z otevřené nabídky vyberte příkaz **Nový styl z výběru** (obr. 3).
5. V následujícím dialogovém okně (obr. 4) styl pojmenujte a klikněte na tlačítko **OK**.

Styl založený na vzorovém formátování znaků se zařadí do seznamu znakových stylů a můžete jej ihned používat. Analogicky můžete vytvářet styly odstavců i jiné styly.

▶ Obr. 4 Pojmenování stylu.

▶ Obr. 3. Příprava předlohy pro nový styl.

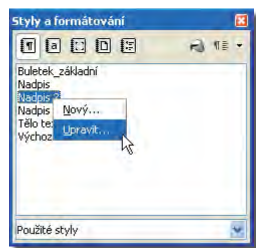

ÚPRAVA EXISTUJÍCÍHO STYLU

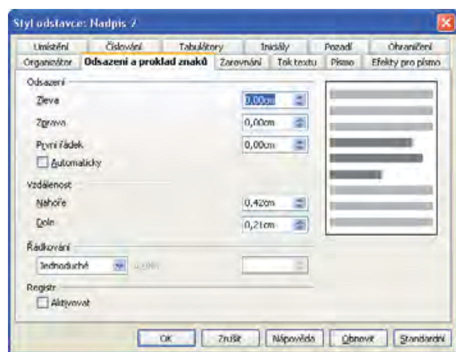
Samozřejmě se může stát, že některý z parametrů stylu vám nebude při konečné úpravě dokumentu vyhovovat. Pak stačí styl upravit, a odpovídající partie textu se přeformátují podle nových dispozic.

Styl upravíte velmi jednoduše. Změňte parametry písma, odstavce či jiné části dokumentu. Pak v okénku **Styly a formátování** opět klikněte na tlačítko **Nový Styl z výběru** (zcela vpravo) a v kontextovém menu tentokrát zadejte příkaz **Aktualizovat styl**. U příslušného stylu bude zachován název a všechny parametry, aktualizován bude jen změněný parametr.

Pokud byste se s parametry stylů chtěli seznámit podrobněji, můžete při jejich úpravě vyzkoušet další postup.

◀ Obr. 5 Požadavek na úpravu stylu.

▶ Obr. 6 Dialogové okno s kartami pro úpravu stylu.

1. Pomocí tlačítek zvolte skupinu stylů, ve které je styl, jejž chcete upravit.
2. Na název stylu v seznamu klikněte pravým tlačítkem myši a z otevřené nabídky vyberte příkaz **Upravit** (obr. 5).
3. Otevře se dialogové okno s několika kartami, na kterých jsou umístěny ovladače pro nastavení všech parametrů stylu, které přicházejí v úvahu (obr. 6). Upravte, co je zapotřebí, a klikněte na tlačítko **OK**. Styl je nyní k dispozici s novým nastavením parametrů.

Jestliže byste místo tlačítka **OK** klikli na tlačítko **Obnovit**, pak by se nastavení v dialogovém okně vrátilo k původním hodnotám. Klikněte na tlačítko **Standardní**, a obnoví se výchozí hodnoty, tedy ty, které byly v dialogovém okně po instalaci programu.

■ Jiří Lapáček

Šikovná konverze multimédií

Přemýšleli jste někdy o tom, proč existuje tolik různých formátů videa? Tento návod vám na tuto otázku sice neodpoví, ale nabídne vám šikovný nástroj na konverzi mezi těmito formáty. Nyní již vždy budete mít své filmy či vlastní videa k dispozici v odpovídajícím formátu.

XMEDIA RECODE

Výrobce: Sebastian Dörfler.
Cena: zdarma.
Jazyk: angličtina.
Velikost: 3,2 MB.
http://download.chip.eu/cz/XMedia-Recode_1398022.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak program nainstalovat a změnit jazyk.
- Jak převést DVD do AVI.
- Jak převést AVI do formátu pro mobilní telefon.
- Jak z videa získat audiostopu.

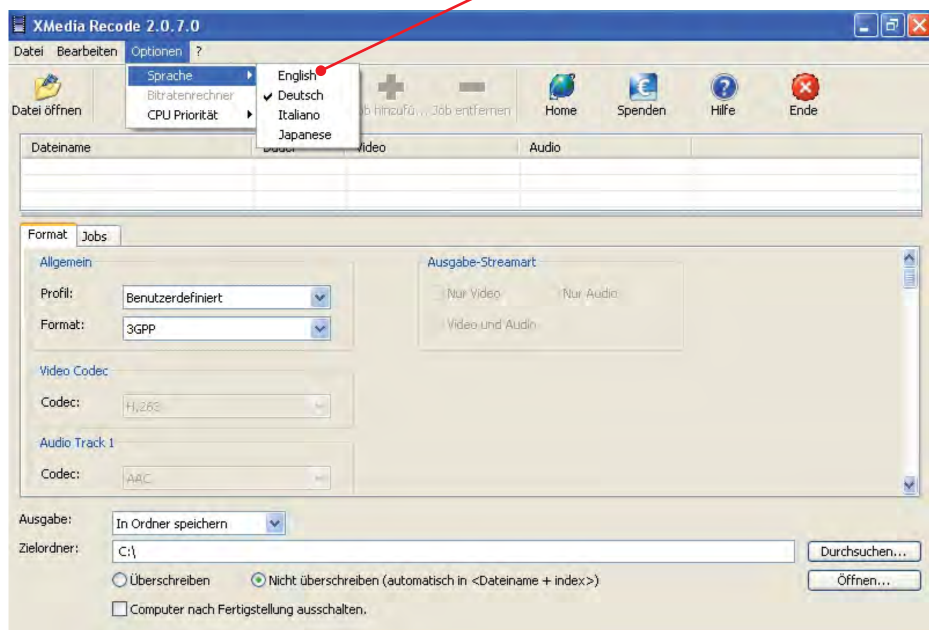
INSTALACE A NASTAVENÍ JAZYKA

Nejprve je potřeba program stáhnout z webu **Download CHIP.eu** (viz odkaz v horní části článku). Po kliknutí na odkaz **Stáhnout!** se zobrazí, pokud jste na tomto webu ještě nikdy nebyli, malý bílý rámeček. V něm se můžete **zaregistrovat** a získat tak další výhody (viz návod v PPK 17/2008) nebo program můžete **ihned stáhnout** kliknutím na stejnojmennou volbu.

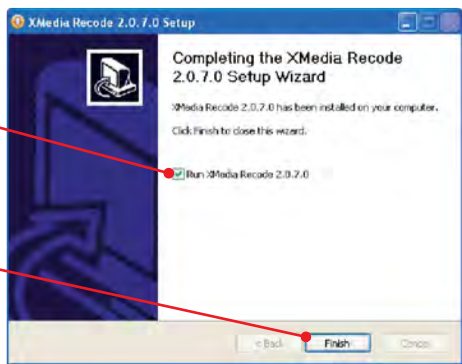
PODPOROVANÉ FORMÁTY

Program XMedia Recode umí pracovat s těmito soubory: 3GP, 3G2, AAC, AC3, AIFF, AMR, ASF, AVI, AVISynth, AU, DVD, DIVX, DVR-MS, DTS, E-AC3, FLAC, FLV, H261, H263, H264, M2TS, M1V, M2V, M3U, M3U8, M4P, M4V, MKA, MKV, MMF, MP2, MP3, MP4, MP4V, MPEG-1, MPEG-2, MPEG-4, MOV, OGG, REC, SVCD, SWF, TS, TRP, VCD, VOB, WMA, WMV a WPL.

Na začátku instalace vás přivítá krátká informace v angličtině, jaký program to vlastně instalujete. Stačí ji odkliknout tlačítkem **Next**. V dalším okně se zobrazí licenční podmínky v německém jazyce a ty je třeba odsouhlasit kliknutím na tlačítko **I agree**. Následně můžete vybrat cíl instalace, tedy to, do které složky se nakopírují soubory programu. Nemáte-li k navrhované složce výhrady, klikněte na tlačítko **Install**. Tím začne kopírování souborů na pevný disk počítače a provedou se potřebná nastavení systémového registru. V posledním okně jste již pouze informováni o úspěšném proběhnutí instalace a jediné zaškrtávací políčko umožňuje program Xmedia Recode okamžitě spustit (obr. 1).

▼ Obr. 2

▶ Obr. 1

Po spuštění programu si zajisté všimnete jedné podstatné věci – program je oproti informaci podané v záhlaví zpracován v němčině. Pokud požadujete raději angličtinu, zvolte v menu **Optionen** položku **Sprache** a dále položku **English** (obr. 2). Kromě zmíněných dvou jazyků existuje program také v italštině a japonštině. Pokud ovládáte němčinu lépe než angličtinu, ponechte němčinu, ale náš návod bude pokračovat v angličtině, neboť ta je považována za „počítačový jazyk“.

PŘEVOD DVD FILMU DO AVI FORMÁTU

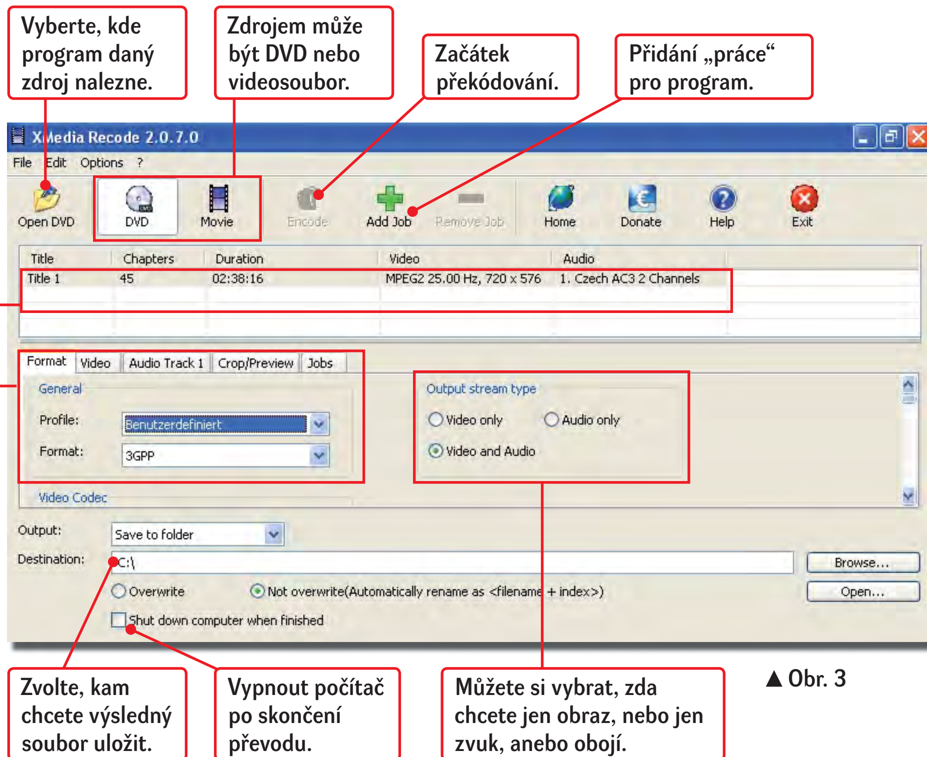
Pro upřesnění: DVD filmem jsou myšleny soubory ve standardním formátu DVD Video o běžné velikosti 4,7 GB (resp. 8,5 GB u dvouvrstvých médií), zatímco AVI formát je většinou ve velikosti jednoho CD (700 MB) a obsahuje video komprimované kodekem DivX, XviD či jiným.

Nejprve z horní části obrazovky vyberte zdroj (obr. 3), tedy v tomto případě **DVD**. Potom klikněte na první tlačítko po levé straně, tedy na tlačítko **Open DVD**. Otevře se maličké okénko s výběrem, zda chce použít DVD v mechanice, anebo zkopírované soubory na pevném disku (obr. 4). Vyberte tedy

adekvátní zdroj, a zvolený film se přidá do seznamu v hlavním okně programu.

V záložce **Format** zvolte ve výběru **Profile** první položku **Custom** (při testování programu se toto políčko občas nepřeložilo, v tom případě hledejte **Benutzerdefiniert**) a dále ve výběru **Format** zvolte možnost **AVI**. Tím se rozevřou další záložky možností, ve kterých můžete upravit vlastnosti výsledného souboru, jako je kvalita obrazu (rozlišení, datový tok) nebo zvuku (použitý kodek, počet kanálů atp.). Za zmínku ještě stojí položka **Destination**, tedy cílová složka, do které chcete výsledný soubor uložit.

Jste-li s požadovaným formátem spokojeni, klikněte na tlačítko **Add Job**, a překódování se přidá do seznamu požadovaných úkolů. Potom klikněte na tlačítko **Encode**, a začne proces převádění. Podle výkonnosti počítače si nyní můžete dát půl hodiny až hodinu pauzu, neboť zhruba tak dlouho převádění celého DVD trvá. Pokud tuto činnost provádíte ve večerních hodinách, můžete vybrat zaškrtávací políčko **Shut down computer when finished** – když se dokončí překódování, počítač se automaticky vypne.

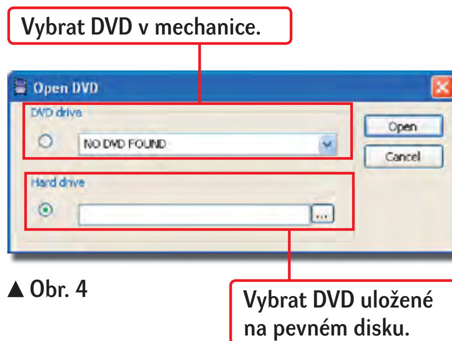

▲ Obr. 3

PŘEVOD AVI DO FORMÁTU PRO MOBILNÍ TELEFON (A NAOPAK)

Pokud rádi sledujete své oblíbené filmy nebo seriály kdekoliv, jistě jste již přemýšleli o tom, jak je dostat do mobilního telefonu. Téměř každý mobilní telefon dnes již má fotoaparát a dokáže nahrávat krátká videa. Měl by tedy zvládnout přehrát i „podstrčené" video ve stejném formátu, čímž je většinou formát **3GP**. Podobným postupem naopak můžete své nahrané video převést do běžnějšího formátu AVI a například ho později editovat nebo publikovat.

Klikněte tedy na zdroj **Movie** (obr. 3) a potom na tlačítko **Open File**. Otevře se dialogové okno a v něm vyhledejte požadovaný soubor. Program zde sám automaticky filtruje ty soubory, které umí zpracovat. Po otevření se tento soubor objeví v seznamu uprostřed obrazovky, společně s některými údaji, jako je délka a kodeky použité pro obraz i zvuk. Nyní v položce **Profile** zvolte typ telefonu, a všechny nutné parametry se automaticky nastaví přesně pro váš telefon – není tedy třeba žádných technických znalostí. Pokud zde váš typ telefonu chybí, opět zvolte možnost **Custom** a správný formát výstupního souboru nastavte podle návodu k vašemu telefonu. Nyní požadované nastavení potvrďte kliknutím na příkaz **Add Job** a za pomoci tlačítka **Encode** začněte s převodem. Rychlost převodu je zde oproti práci s DVD výrazně rychlejší – budete muset čekat pouze několik minut (obr. 5).

▲ Obr. 4

▲ Obr. 5. Průběh překódování.

ZÍSKÁNÍ ZVUKOVÉ STOPY

Jistě se najde mnoho důvodů, proč byste měli chtít získat z videa pouze zvukovou stopu. Je to např. tehdy, když si chcete v autě poslechnout poslední pracovní poradu, převést záznam živého koncertu do MP3 přehrávače atp.

Po výběru správného zdroje, ať se jedná o DVD, nebo o připravený videosoubor a jeho vložení do programu (viz předchozí kapitoly), zvolte profil **Custom** a ve výběru formátu si vyberte z nabízených možností buď obvyklý formát **MP3**, nebo například formát **WAV**, který je vhodnější pro následné vypálení do formátu Audio CD nebo pro editaci. Když jeden z těchto formátů vyberete, povšimněte si, že na pravé straně zašedly některé možnosti konverze a zůstala pouze jedna možnost – **Audio only** (obr. 3). Je logické, že ve formátu není místo pro obraz, a proto ostatní možnosti jsou irelevantní. V předchozích případech si za jejich přispění můžete vytvořit pouze obrazové nebo pouze zvukové dílo v potřebném formátu, ale po přidání této konverze do seznamu úkolů tlačítkem **Add Job** můžete začít s převodem za pomoci tlačítka **Encode**. Jak je možná logické, tato úloha potrvá ze všech výše zmíněných nejkratší dobu. Možnosti programu se však neomezují pouze na těchto několik postupů, konvertovat můžete jakýkoliv podporovaný formát do libovolného jiného – záleží jen na vás, jak jej budete využívat. Ať vám slouží.

■ Martin Taneček, *martin@tanecek.eu*

Tipy pro Zoner Photo Studio

ZONER PHOTO STUDIO 11

Jazyk: čeština.
Cena: 1 199 Kč – elektronická licence; 1 499 Kč – krabicová verze.
www.zoner.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak upravit červené oči.
- ▶ Jak vylepšit obrázek.
- ▶ Jak vybrat nejhezčí obrázek.

Program Zoner Photo Studio 11 Home je určen pro uživatele, kteří chtějí upravovat obrázky pořízené digitálním fotoaparátem, ale nechtějí využívat pokročilé funkce, vhodné pro profesionály. Ukážeme si některé možnosti tohoto programu.

JAK NA ČERVENÉ OČI

Červené oči mohou zničit celkový dojem z fotografie. Zoner Photo Studio 11 Home (dále ZPS 11) proto nabízí nástroj, který proti minulé verzi doznal značného zjednodušení.

Tento nástroj je dostupný v editoru. Nástroj **Redukovat červené oči** pracuje ve třech režimech: **Odstranit červené oči**, **Odstranit pomocí štětce** a **Pokročilý**. Nejjednodušší práce je v režimu **Odstranit červené oči**, nejvíce možností nabízí režim **Pokročilý**.

JAK SPUSTIT EDITOR

Obrázek, který chcete upravovat, vyberte v okně **Průzkumník**, na obrázek klikněte pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Editor** (obr. 1).

DALŠÍ MOŽNOST SPUŠTĚNÍ EDITORU

Editor obrázků můžete spustit také kliknutím na nástroj **Editor**, který najdete na panelu nástrojů v okně **Průzkumník** (obr. 1).

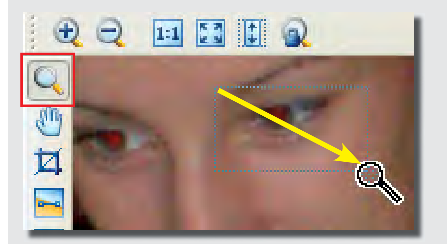
NÁSTROJ REDUKOVAT ČERVENÉ OČI A REŽIM ODSTRANIT ČERVENÉ OČI

Nástroj **Redukovat červené oči** má své tlačítko na postranním panelu nástrojů (obr. 2). Po kliknutí na tento nástroj se v horní části okna editoru zobrazí v alternativním panelu další nástroje.

V alternativním panelu klikněte na nástroj **Odstranit červené oči** a potom na červenou část oka. Při prvním použití tohoto nástroje se objeví informační dialogové okno a v něm klikněte na tlačítko **OK**. Červená část oka bude nahrazena tmavou barvou.

JAK ZVĚTŠIT VÝŘEZ OKA

Na svislém panelu nástrojů je nástroj **Měřítko**. Na tento nástroj klikněte a poté tažením myší označte oblast, kterou chcete zobrazit.

Chcete-li korigovat červené oči i u dalších osob na fotografii, na červené části očí postupně klikejte. Kolem opraveného oka se zobrazí čtvercový rámeček. Ten se postupně přesouvá k oku, které právě upravujete. Po opravě posledního oka klikněte na nástroj **Posun**, a rámeček zmizí.

POUŽITÍ ŠTĚTCE

Nástroj **Štětec** dovoluje zvolit průměr nástroje a poté jím ručně vymalovat červenou část oka.

EDITUJTE PRACOVNÍ KOPIE, NE ORIGINÁL

Doporučujeme ještě před úpravou obrázků vytvořit jejich pracovní kopie (zkopírovat obrázky do pracovní složky). V případě, že se úprava nepodaří podle vašich představ, můžete upravený obrázek smazat a vrátit se zpět k originálu.

Před použitím nástroje **Štětec** doporučujeme zobrazit výřez oka tak, aby byla červená část dobře viditelná.

Chcete-li tento nástroj použít, klikněte v alternativním panelu nástrojů na tlačítko **Štětec** a v editačním poli **Průměr** nastavte velikost štětce.

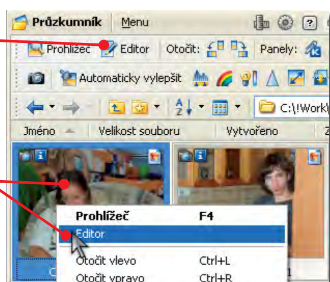
Nastavíte-li průměr štětce menší, než je průměr červené části oka, je třeba červenou část oka štětcem vybarvit. Nastavíte-li průměr štětce větší, než je červená část oka, ZPS 11 upraví pouze červenou část oka.

POKROČILÉ MOŽNOSTI

Chcete-li využít všechny možnosti, které editor ZPS 11 pro opravu červených očí nabízí, pak se ujistěte, že nástroj **Štětec** je zamáčknutý, a zaškrtněte položku **Pokročilý**. Tím se zpřístupní položky v alternativním pruhu nástrojů. Můžete si vybrat barvu, která bude v oku nahrazena, a další parametry.

Nástroj pro spuštění editoru.

Klikněte na obrázek pravým tlačítkem myši a vyberte příkaz **Editor**.

▶ Obr. 1

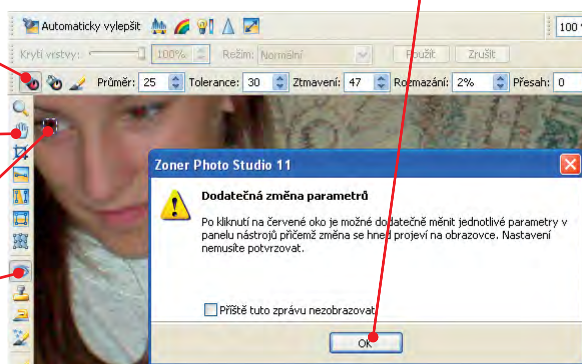
Nástroj **Odstranit červené oči**.

Nástroj **Posun**.

Klikněte na červenou část oka.

Nástroj **Redukovat červené oči**.

Okno s informací uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

▶ Obr. 2

AUTOMATICKÉ VYLEPŠENÍ OBRAZU

ZPS 11 dokáže obrázek automaticky vylepšit. Tato funkce nemá žádné parametry a je možné vybrat ji buď v okně **Průzkumník**, nebo v okně editoru. Funkci je možné použít na jeden nebo na více obrázků.

Popíšeme postup pro okno **Průzkumník**.

Chcete-li tuto funkci použít pro více obrázků, označte je. Chcete-li pracovat pouze s jedním obrázkem, klikněte na něj.

OZNAČENÍ VÍCE OBRÁZKŮ

Chcete-li v okně **Průzkumník** označit více za sebou zobrazených obrázků, klikněte na první z nich, podržte stisknutou klávesu **Shift** a klikněte na poslední z obrázků, které chcete označit.

ZAMÁČKNUTÁ IKONA ZÁMKU

Ikona se symbolem zámku v dialogovém okně **Automaticky vylepšit** se jmenuje **Automatický náhled**. Je-li zamáčknutá, ZPS 11 automaticky zobrazí v pravém horním rohu náhled upraveného obrázku.

ZOBRAZENÍ DALŠÍCH INFORMACÍ

V horní části okna **Automaticky vylepšit** můžete použít nástroje pro úpravu zobrazení náhledů. Čtveřice tlačítek vlevo umožňuje měnit měřítko zobrazení. Když měřítko upravíte tak, že je vidět pouze část obrázku, můžete obrázek tahem myší posouvat, tak, aby byla vidět ta část, která vás zajímá.

Další trojice nástrojů umožňuje zobrazit další informace o obrázku. Nástrojem **Histogram** zobrazíte/skryjete histogram obrázku, nástrojem **Informace** zobrazíte/skryjete základní informace (**obr. 4**).

Z nabídky **Upravit** vyberte postupně příkazy **Vylepšit** a **Automaticky vylepšit** (**obr. 3**), a objeví se okno nástroje (**obr. 4**). Jestliže nabídka **Upravit** není zobrazena, klikněte na tlačítko **Menu**.

Nejprve se ujistěte, že je v dolní polovině okna zaškrtnuta položka **Automaticky vylepšit**.

Poté se podívejte, zda je zamáčknuta ikona zámku. Pokud není, klikněte na ni.

Nyní v levém náhledu vidíte původní snímek a v pravém snímek upravený. Chcete-li, aby snímek zůstal v původním stavu, klikněte na tlačítko **Storno**. Chcete-li, aby se navržené změny do obrázku uložily, klikněte na tlačítko **Aplikovat**. Zobrazí se dialogové okno s upozorněním, že dojde k nevratné úpravě původního obrázku, a ZPS 11 si vyžádá souhlas s touto změnou.

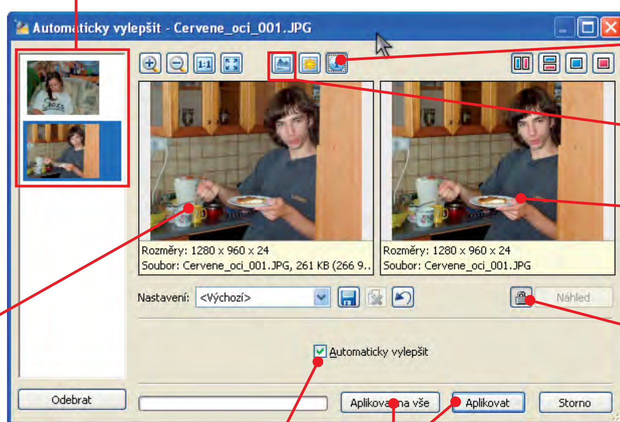
AUTOMATICKÉ VYLEPŠENÍ VÍCE OBRÁZKŮ

V případě, že jste označili více obrázků pro automatickou úpravu, jednotlivé obrázky se zobrazí na levé straně okna. Na tyto obrázky můžete postupně klikat, prohlížet si, které změny jsou navrženy, a u každého obrázku se rozhodnout, zda změny přijmete, či nikoliv.

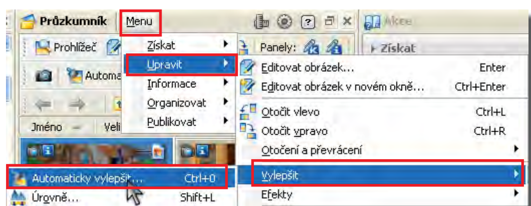
Nechcete-li prohlížet každý obrázek, klikněte buď na tlačítko **Storno** (okno nástroje se uzavře), nebo na tlačítko **Aplikovat na vše** (změny se zanesou do všech obrázků).

Chcete-li označit více obrázků, které nejsou zobrazeny za sebou, klikněte na první z nich, podržte stisknutou klávesu **Ctrl** a postupně klikejte na všechny obrázky, které chcete označit. Po označení posledního z nich klávesu **Ctrl** uvolněte.

Označení obrázků zrušte kliknutím na libovolný obrázek v okně **Průzkumník**.

◀ Obr. 4

◀ Obr. 3

VYBERTE TEN NEJLEPŠÍ OBRÁZEK

Máte-li rozhodnout, který obrázek je ze skupiny podobných obrázků ten nejlepší, využijte funkci **Porovnat obrázky**.

Nejprve v okně **Průzkumník** vyberte obrázky, které chcete porovnat. Poté z nabídky **Organizovat** vyberte příkaz **Porovnat obrázky**. Není-li nabídka **Organizovat** zobrazena, klikněte na tlačítko **Menu**, a objeví se okno **Porovnání obrázků** (**obr. 5**).

V levé části jsou zobrazeny všechny vybrané obrázky, v pracovní části okna jsou náhledy dvou z nich. Jeden z náhledů je červeně orámovaný: To znamená, že obsah tohoto náhledu se mění tak, jak postupně klikáte na jednotlivé obrázky v seznamu na levé straně okna.

Chcete-li změnit obsah druhého náhledu (nemá kolem sebe červený rámeček), pak na tento náhled nejprve klikněte. Tím se červený rámeček přesune.

JAK PŘI VÝBĚRU OBRÁZKU POSTUPOVAT

V okně **Porovnání obrázků** (**obr. 5**) klikněte do pravého náhledu tak, aby se okolo něho objevil červený rámeček. Poté v seznamu obrázků na levé straně okna klikněte na obrázek, který se vám zdá nejlepší, a náhled tohoto obrázku se zobrazí v pravé části okna.

Klikněte na levý náhled tak, aby se okolo něho objevil červený rámeček, a postupně klikejte na vybrané obrázky. Vybraný obrázek se objeví v červeně orámované části a můžete jej porovnat s druhým obrázkem.

Jestliže obrázek umístěný v červeně orámované části chcete z výběru vyřadit, klikněte na tlačítko **Odebrat**. Kliknutím na toto tlačítko pouze odeberete obrázek se seznamu, ale nesmažete jej z disku.

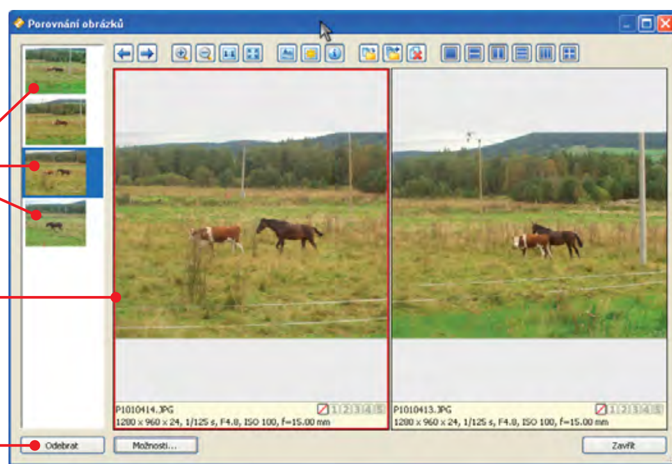
Dojdete-li k názoru, že obrázek v pravém náhledu je třeba vyměnit, klikněte na pravý náhled a z levé části okna vyberte nový obrázek.

Tímto způsobem postupujte tak dlouho, dokud nevyberete nejlepší obrázek. ■ mzi

▶ Obr. 5

Hlavní panel a nabídka Start

WINDOWS VISTA

Jazyk: čeština.
www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak přesunout hlavní panel.
- ▶ Jak změnit velikost hlavního panelu.
- ▶ Jak hlavní panel zamknout.
- ▶ Jak změnit vzhled nabídky Start.
- ▶ Jak povolit nebo skrýt seznam naposled otevřených dokumentů a aplikací.

Začínáte-li pracovat se systémem Windows Vista, možná si budete chtít upravit možnosti hlavního panelu nebo nabídky Start. Ukážeme vám některé možnosti.

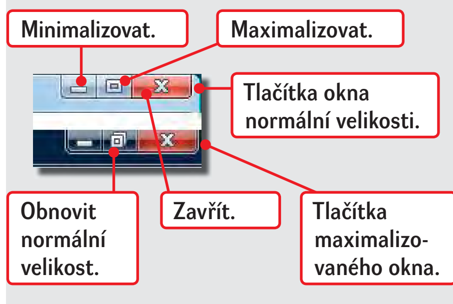
HLAVNÍ PANEL

Hlavní panel je standardně umístěn v dolní části obrazovky a na jeho levém okraji je tlačítko **Start**. Hlavní panel můžete přesunout k libovolnému kraji obrazovky a můžete měnit některé jeho vlastnosti.

MINIMALIZOVANÉ OKNO

Okna jednotlivých programů (aplikací) mohou být zvětšená na celou obrazovku (v takovém případě je okno **maximalizované**), mohou zabírat jen část obrazovky nebo mohou být zobrazena pouze jako tlačítka na hlavním panelu (v tom případě je okno **minimalizované**).

Zabírá-li okno jen část monitoru, můžete měnit jeho velikost tím, že zatáhnete myší za libovolný okraj okna. Je-li okno minimalizované, obnovíte je kliknutím na tlačítko tohoto okna na hlavním panelu. Pro změnu velikosti okna a pro jeho uzavření slouží trojice tlačítek v pravém horním rohu okna.

ZMĚNA VÝŠKY A UMÍSTĚNÍ HLAVNÍHO PANELU

Hlavní panel můžete přesunout k jinému okraji plochy tahem myší. Při tažení je třeba umístit kurzor myši do volné části hlavního panelu, nikoliv k jeho hornímu okraji (**obr. 1**).

Chcete-li upravit výšku hlavního panelu, musíte myší zatáhnout za jeho horní okraj.

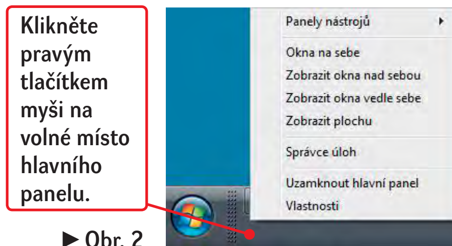
MÍSTNÍ NABÍDKA HLAVNÍHO PANELU

Místní nabídku vyvoláte tak, že kliknete na volné místo hlavního panelu pravým tlačítkem myši (**obr. 2**). Jednotlivé příkazy nabízejí tyto možnosti:

Příkazy **Okna na sebe**, **Zobrazit okna nad sebou** a **Zobrazit okna vedle sebe** změní uspořádání otevřených oken.

Příkaz **Zobrazit plochu** minimalizuje všechna otevřená okna a zobrazí plochu. Jsou-li všechna okna minimalizovaná, obsahuje místní nabídka ještě příkaz **Zpět: Minimalizovat vše**. Tento příkaz obnoví minimalizovaná okna.

Příkaz **Správce úloh** zobrazí okno **Správce úloh**. V tomto okně můžete (máte-li potřebné

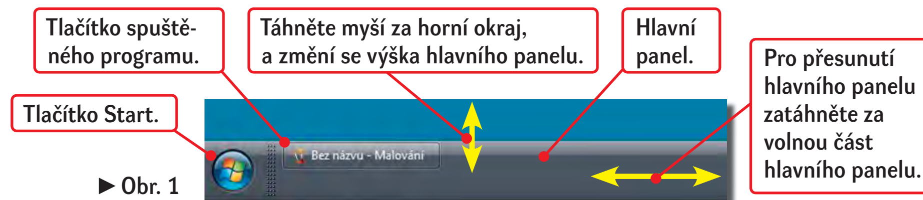

▶ Obr. 2

oprávnění) ukončit běh těch aplikací, které nereagují na povely, zjistit aktuálně běžící služby, zatížení procesoru a využití operační paměti a také to, kteří uživatelé jsou k počítači přihlášeni – podle potřeby je můžete odhlásit.

Příkaz **Uzamknout hlavní panel** zajistí, že není možné měnit výšku ani umístění hlavního panelu. Je-li tento příkaz aktivní, je před jeho názvem zobrazeno zatržítko. Dalším kliknutím na tento příkaz jej deaktivujete a opět bude možné měnit výšku a umístění hlavního panelu.

Příkaz **Vlastnosti** vyvolá dialogové okno **Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start** (**obr. 3**), které nabízí další možnosti nastavení.

▶ Obr. 1

ZMĚNA VZHLEDU HLAVNÍHO PANELU A NABÍDKY START

Vzhled hlavního panelu a nabídky Start je možné nastavit v okně **Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start** (**obr. 3**). Okno nabízí v horní části čtveřici záložek, k hlavnímu panelu se vztahují záložky **Hlavní panel**, **Oblast oznámení** a **Panely nástrojů**.

ZÁLOŽKA HLAVNÍ PANEL

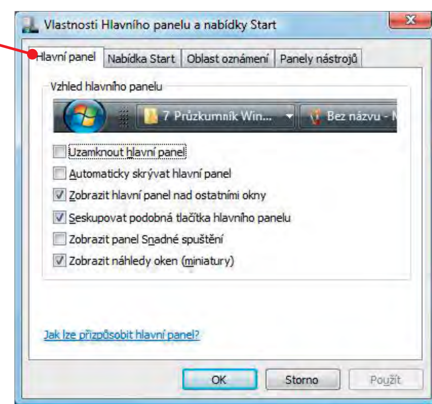
Ujistěte se, že pracujete na kartě **Hlavní panel**.

Automaticky skrývat hlavní panel: Je-li tato položka zaškrtnuta, je hlavní panel skrytý za okrajem obrazovky. Zobrazíte jej tak, že nastavíte ukazatel myši do blízkosti okraje obrazovky, u kterého je hlavní panel umístěn.

Zobrazit panel nad ostatními okny: Je-li tato položka zaškrtnutá, okna aplikací nemohou překrýt hlavní panel. V případě, že zaškrtnutí této položky zrušíte, překryjí okna aplikací hlavní panel, pokud okna přesunete do místa, kde je panel.

Zobrazit panel Snadné spuštění: Panel Snadné spuštění obsahuje zástupce často spouštěných aplikací a je zobrazen napravo od tlačítka Start. Po instalaci Windows není tento panel zobrazen, zobrazíte jej zaškrtnutím položky **Zobrazit panel Snadné spuš-**

▼ Obr. 3

TLAČÍTKA OK A POUŽÍT

V dialogovém okně **Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start** jsou v dolní části tlačítka **OK**, **Storno** a **Použít**.

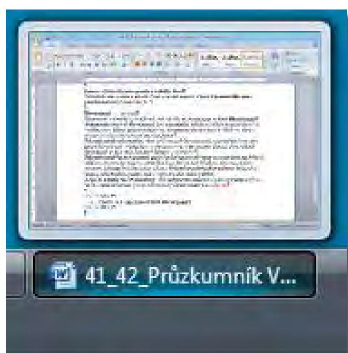
Tlačítkem **OK** potvrdíte provedené změny a okno uzavřete. Tlačítkem **Storno** zrušíte provedené změny (bude platit původní nastavení) a okno uzavřete. Kliknutím na tlačítko **Použít** uložíte změny v nastavení, ale okno zůstane dál otevřené. V případě, že jste použili tlačítko **Použít**, zruší tlačítko **Storno** jen ty změny v nastavení, které byly provedeny po posledním kliknutí na tlačítko **Použít**.

DIALOGOVÉ OKNO

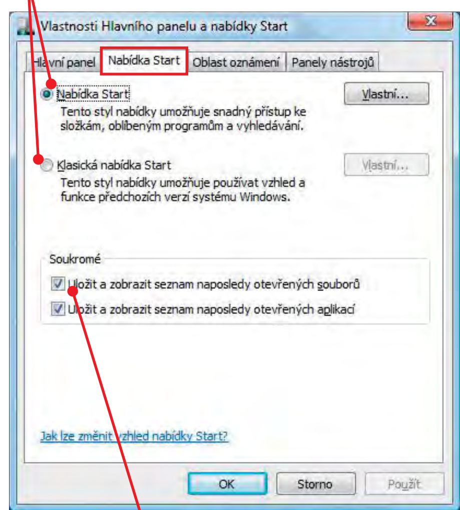
Dialogové okno je okno, ve kterém probíhá dialog mezi uživatelem a počítačem. Dialogová okna obvykle nabízí možnosti nastavení aplikace. Dalším příkladem dialogového okna může být třeba okno, ve kterém zadáváte jméno souboru při jeho ukládání.

KARTY A ZÁLOŽKY

Některá dialogová okna nabízejí záložky. Záložka je spojena se stejnojmennou kartou. Po kliknutí na záložku se zobrazí karta, která k záložce patří. Tato karta pak nabídne ovládací prvky, které obsahuje. Systém záložek se používá pro zpřehlednění dialogových oken.

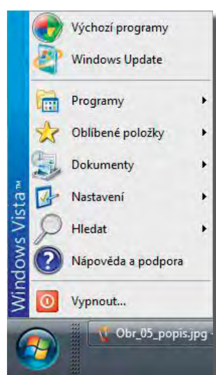
▶ Obr. 4 Náhled okna na hlavním panelu.

▲ Obr. 5

tění. Poznámka: Obsah panelu Snadné spuštění můžete upravit podle svých potřeb.

Zobrazit náhledy oken (miniatury): Je-li tato položka zaškrtnutá, pak se po najetí myší na tlačítko okna na hlavním panelu zobrazí malý náhled tohoto okna (**obr. 4**).

◀ Obr. 6. Klasická nabídka Start.

NABÍDKA START

Na kartě **Nabídka Start** (**obr. 5**) můžete zvolit podobu nabídky Start: Necháte-li označenou položku **Nabídka Start**, bude nabídka Start uspořádána tak, jak ji nabízí Windows Vista. Označíte-li položku **Klasická nabídka Start**, potom změníte vzhled nabídky Start přibližně tak, jak byla ve Windows 95 a 98 (**obr. 6**). V dolní části okna jsou dvě zaškrtávací položky: **Uložit a zobrazit seznam naposledy otevřených souborů** a **Uložit a zobrazit seznam naposledy otevřených aplikací**. Seznam naposled otevřených souborů zobrazíte kliknutím na příkaz **Naposledy otevřené položky**. Seznam naposled použitých aplikací je zobrazen v levé části nabídky Start (**obr. 7**).

OBLAST OZNÁMENÍ

Oznamovací oblast je umístěna na pravém okraji hlavního panelu. V oznamovací oblasti jsou mimo jiné zobrazeny hodiny, ikona pro nastavení hlasitosti a ikony těch programů, které při instalaci umístily svou ikonu do oznamovací oblasti.

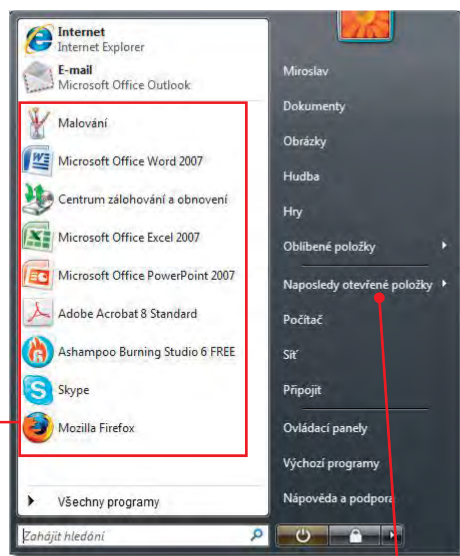
Karta **Oblast oznámení** nabízí tyto položky: Příkaz **Skrýt neaktivní ikony** způsobí, že v oblasti oznámení se zobrazí jen některé ikony. Seznam všech ikon je možné zobrazit kliknutím na tlačítko **Zobrazit skryté ikony** (bílá šipka – **obr. 8**). Kromě toho můžete na kartě ještě povolit nebo zakázat zobrazení systémových hodin, ikony nástroje pro změnu hlasitosti a v případě přenosných počítačů také ikony napájení.

PANELY NÁSTROJŮ

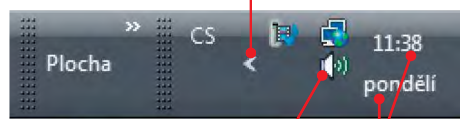
Panely nástrojů jsou součástí hlavního panelu. Zatímco panel **Snadné spuštění** je umístěn vedle tlačítka Start, většina ostatních panelů je umístěna na pravé straně vedle oznamovací oblasti.

Panely jsou odděleny svislými čarami.

Zobrazení jednotlivých panelů můžete povolit nebo zakázat v okně **Vlastnosti hlavního panelu a nabídky Start**, a to na kartě **Panely nástrojů** (**obr. 9**).

▶ Obr. 7

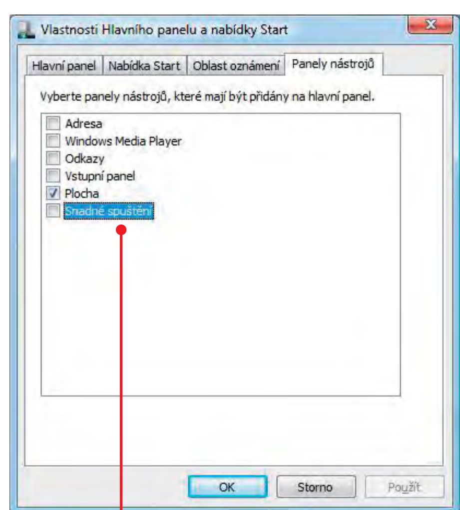

▲ Obr. 8

Panel **Adresa** nabízí editační pole pro zápis adresy webové stránky nebo pro zápis cesty do složky, kterou chcete otevřít.

Vstupní panel slouží k zadávání textu bez použití klávesnice, využijete ho zejména u Tablet PC. Při aktivaci panelu se na obrazovce objeví klávesnice, na které můžete zapisovat pomocí pera nebo myši.

Panel **Plocha** zobrazí seznam všech složek a dokumentů umístěných na ploše. ■ mzi

▲ Obr. 9

Hry na webu

Další díl našeho průvodce po zajímavých místech českého internetu věnujeme počítačovým hrám. Pojďme si představit webové stránky, které přinášejí aktuální zpravodajství ze světa počítačových her, a také stránky, ze kterých si lze hry bezplatně stáhnout.

ADRESÁŘ

http://bonusweb.idnes.cz
http://www.hrej.cz
http://www.doupe.cz
http://games.tiscali.cz
http://hratelne.centrum.cz
http://www.cdh.cz
http://www.abecedaher.cz
http://www.cheaty.cz
http://www.cheater.cz/winch/online.htm
http://poradnaprohrace.cz
http://www.cesting.cz
http://freehry.doupe.cz/recenze/free-hry
http://plnehry.idnes.cz/

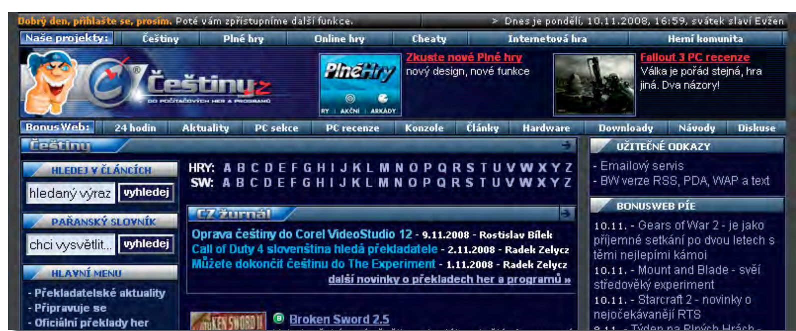
Pravidelné zpravodajství věnované počítačovým hrám přináší českým čtenářům hned několik specializovaných magazínů, na jejichž stránkách naleznete nejnovější informace o připravovaných hrách a recenze žhavých herních novinek.

K těm nejznámějším patří **BonusWeb**, spadající pod zpravodajský portál iDnes (*http://bonusweb.idnes.cz*), server **Hrej.cz** (*http://www.hrej.cz*), spravovaný redakcí populárního časopisu Level, stránky **Doupě.cz** (*http://www.doupe.cz*), herní sekce na portálu **Tiscali** (*http://games.tiscali.cz*) a server **Hratelně.cz** (*http://hratelne.centrum.cz*), provozovaný portálem Centrum.cz.

Na všech zmíněných stránkách s výjimkou Hratelně.cz jsou články přehledně rozděleny podle platforem. Věnují se tedy nejen hrám pro osobní počítače, ale také hrám pro jednotlivé herní konzole. Pokud jste třeba majiteli PlayStation 3 a zajímají vás recenze nových titulů jen pro tuto platformu, jednoduše přejdete do patřičné sekce a nemusíte se rozptylovat články týkajícími se třeba Xboxu 360.

▲ Některé hry můžete získat i zdarma.

▶ Chcete, aby hra komunikovala česky? Pak navštivte server Cestiny.cz.

Na českém internetu je hned několik velkých stránek, ze kterých si můžete hry zdarma stáhnout.

Pokud hledáte informace o konkrétní hře, zkuste zavítat do rozsáhlého katalogu her na již zmíněném serveru Hrej.cz (*http://www.hrej.cz/katalog-her/*), kde jsou hry přehledně rozděleny podle žánru i abecedně, a samozřejmě můžete použít i vyhledávací funkci. Každá hra má svůj profil, v němž kromě základních informací (např. výrobce a distributor, hardwarové požadavky, datum uvedení na trh) naleznete i odkazy na články týkající se dané hry a třeba i důležité soubory ke stažení, jako je soubor pro českou lokalizaci, nebo dokonce hratelná demoverze (*http://www.hrej.cz/downloady/*).

Podobně funguje i nedávno spuštěná **Česká databáze her** (*http://www.cdh.cz*). Obsahuje sice již více než deset tisíc položek, informace jsou však zatím velmi kusé. Zajímavé je hodnocení her návštěvníky stránek, takže si můžete udělat obrázek, jak se daný titul uživatelům líbí.

Další podobnou službou je **Abeceda her** (*http://www.abecedaher.cz*). Zde hry sice nelze známkovat, ale zase tu naleznete plno užitečných materiálů, jako jsou cheaty (speciální kódy pro odemčení některých nezvyklých funkcí ve hře, jako je třeba nesmrtelnost), podrobné návody, neoficiální české lokalizace zahraničních her i obrovské množství různých pozadí s herními motivy, určených na plochu.

▼ Magazín Hrej.cz spravuje redakce populárního časopisu Level.

Pomocnou ruku hráčům v nesnázích podávají také specializované stránky **Cheaty.cz** (*http://www.cheaty.cz*) a **Cheater.cz** (*http://www.cheater.cz/winch/online.htm*), obsahující tisíce již zmiňovaných cheatů pro staré i nové hry. Druhý jmenovaný pak přidává i několik stovek návodů pro případ, že byste se v nějaké hře „zasekli“ a nevěděli, jak dál. Eventuálně se můžete poradit s jinými hráči ve fóru **Poradna pro hráče** (*http://poradnaprohrace.cz*), které nedávno oslavilo pět let své existence. Potřebujete-li alespoň neoficiální lokalizaci k nějaké hře nepřeložené do češtiny, zkuste se porozhlédnout na stránkách **Češtiny.cz** (*http://www.cestiny.cz*).

A pokud chcete raději rovnou celou hru, a navíc zdarma, ani to není problém, máte-li rychlejší internetové připojení. Nemáme na mysli nelegální kopie komerčních her, ale hry od nezávislých vývojářů, kteří své výtvory poskytují zdarma ke stažení. Pravda, většinou jde o menší hříčky, ale dlouhou chvíli ukrátit dovedou a čas od času se mezi nimi najde i opravdový skvost.

Na českém internetu je hned několik velkých stránek, ze kterých si můžete hry po eventuálním přečtení nezávislé recenze zdarma stáhnout. Jde o server **FreeHry.cz** (*http://freehry.doupe.cz/recenze/free-hry/*), o server **PlnéHry.cz** (*http://plnehry.idnes.cz/*) a o zvláštní sekci na serveru **Hrej.cz** (*http://pc.hrej.cz/plne-hry-zdarma/*). Jednotlivé hry, včetně mnoha původních českých, jsou rozděleny podle žánru, a abyste „nestahovali zajíce v pytli“, kromě recenze jsou připraveny i screenshoty.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Dokonalé obrázky

Ceny pro tři výherce věnuje společnost Canon. Vyhrát můžete digitální fotoaparát Canon IXUS 85 IS nebo jednu ze dvou multifunkčních tiskáren Canon Pixma MP630.

Divize Canon Consumer Imaging je předním poskytovatelem digitálních produktů pro domácnost a kancelář, k nimž se řadí tyto produktové skupiny: foto, video, inkoustové a laserové tiskárny, zařízení „vše v jednom“, projektory, skenery a faxové stroje. Podnikovou filozofií společnosti Canon je japonský koncept kyosei, jehož … (dokončení v tajence).

www.canon.cz

DNEŠNÍ OTÁZKA

Která z multifunkčních tiskáren Canon nabízí potisk CD a DVD? a) MP620, b) MP630, c) MP240.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 10. prosince 2008** na korespondenčním lístku označeném heslem **Canon** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka23@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!

Můžete také zaslat na tel. číslo **903 3303** SMS v následujícím tvaru: **SOUTEZ PPK23 X TAJENKA Jmeno Prijmeni Ulice Mesto PSC**. Místo X uveďte písmeno správné odpovědi (a, b nebo c) a místo slova TAJENKA napište tajenku křížovky. SMS může obsahovat max. 160 znaků, a to bez diakritiky. Cena SMS je 3 Kč včetně DPH. Službu SMS technicky zabezpečuje společnost Airtoy, a. s. Jména výherců uveřejníme v PPK č. 2/2009.

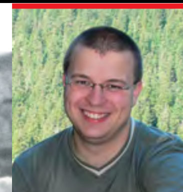
Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

	BŘEZNO	STŘEŠNÍ LEPENKA	DŘEVĚNÁ DESKA	JMÉNO ŠACHISTY FLOHRA		SPZ KOLÍNA	NÁZEV BARVIVA NA VEJCE	BRADAVKA (ANAT.)	SPLYNUTÍ TOKŮ V JEDINÝ		ZPŮSOB ZASTROPENÍ	HLE (NÁŘEČNĚ)	STARO-ŘÍMSKÁ BOHYNĚ ÚRODY	4. DÍL TAJENKY	KAŠOVITÁ HMOTA
TELECÍ KŮŽE					POTÁČ NAPŘEDENÉ PŘÍZE / ZN. POKRM. TUKU					DRUH BOJOVÉ LÁTKY					
2. DÍL TAJENKY										MALO-MOCENSTVÍ / ANGLICKY "SMYČKA"					
TISKAŘSKÁ STĚRKA						POLSKÉ LYŽAŘSKÉ STŘEDISKO / DRUH DROGY						TELEGRAF. VOLÁNÍ O POMOC / NĚMECKÁ TEL. SPOL.			
	JMÉNO SPIS. JIRÁSKA	FRANC. "SEVER" / 1. DÍL TAJENKY					PRAVO-SLAVNÝ OBRAZ / EVROPAN						OTEC (KNIŽNĚ) / JEZERO V MONGOLSKU		
ITALSKY "UDICE"				STAROŘÍM. ÚŘEDNÍK / NORSKÝ SPIS. A FILOZOF					LEM						
ASIJSKÉ ŽENSKÉ JMÉNO			PODZIMNÍ KVĚTINA / LESNÍ SOVA						DUCHOVNÍ KNĚZ (OTEC)						TROPICKÁ ROSTLINA KOLOKÁZIE
ŠKRABKA U PLUHU					Canon							RYTÍŘSKÝ SOUBOJ	ZKRATKA POČÍTAČOVÉ TOMOGRAFIE / PŘEDSTAVA		
VLACH											BIOGRAFY				
ASIJSKÝ HORSKÝ SUŤOVÝ PROUD				CHEM. ZN. STŘÍBRA							MDLÁ VŮNĚ				
	VYHYNULÝ PŠTROS / BRITSKÝ ASTRONOM				CHEM. VZOREC FOSFIDU ARSENU		SVALEK	PALMA BETELOVÁ	SŮL KYSELINY MOČOVÉ		SLOVENSKY "VŽDYŤ" / KOŇSKÉ ŘEMENÍ				
ZBĚHOVEC (BOT.)						NA KTERÉ MÍSTO / ŠPANĚLSKY "BÝK"				OCHRANA ZBOŽÍ / CHEM. ZN. CÍNU					HROB
SNÍŽENÝ TÓN				HLAVA OBCE / POTOMEK									POLNÍ MÍRA / DOMÁCKY OLINA		
TEPRVE			3. DÍL TAJENKY / KARETNÍ VÝRAZ									CITOSL. OHRAZENÍ / INIC. MALÍŘE MUCHY			
ROZMĚRY					PAŽE					HŘBITOV (ZASTAR. KNIŽNĚ)					
ZAÚPĚNÍ					PRAŽSKÝ ZÁSOBOVACÍ PODNIK					JMÉNO PĚVKYNĚ DESTINNOVÉ				POMŮCKY: AAL, ADAMS, AJUGA, AMO, KLOPP, SALO, UR	

Tajenka křížovky z PPK 20/2008 zní: **Creative X-Fi vám přináší dokonale čistý zvuk.**

Správná odpověď na soutěžní otázku: Technologie, kterou jsou vybaveny nejnovější zvukové karty a další zvuková zařízení Creative, se jmenuje X-Fi (odpověď b).

Ceny od společnosti Creative dostanou tito výherci: J. Zifčák ze Sázavy, M. Hazdra ze Sobotky, P. Mareš z Netvořic, A. Konůpková ze Semčic, O. Dědek z Dětřichova nad Bystřicí, P. Pejčoch z Albrechtic a L. Klásek ze Šumavských Hoštic. Blahopřejeme!

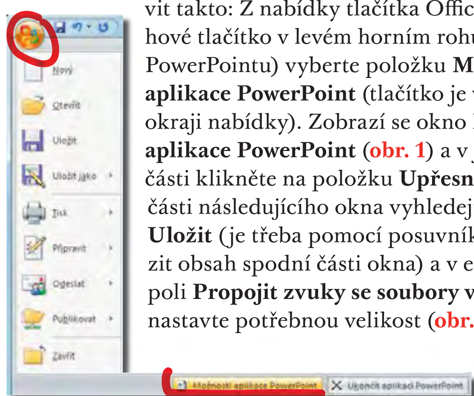

Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

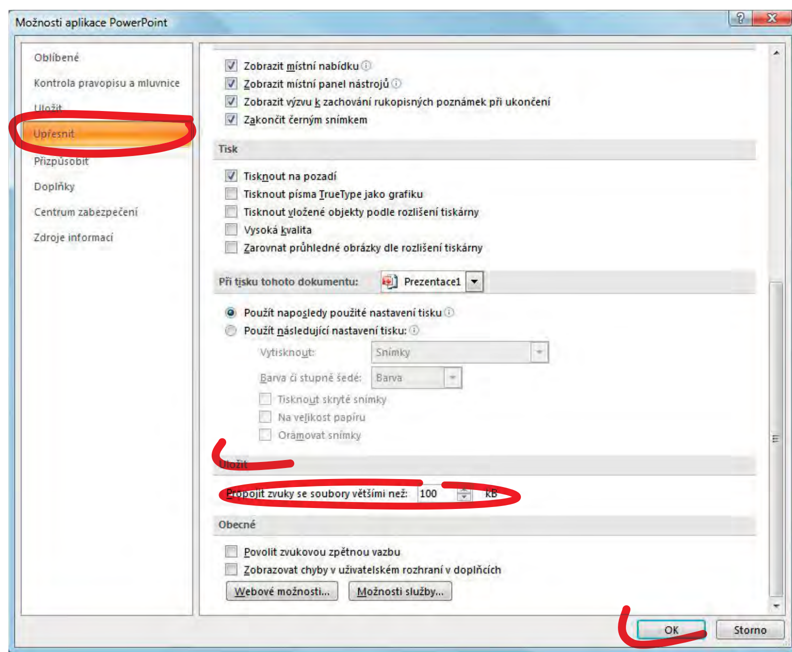
redakce@ppk.cz

Vytvořím si prezentaci v PowerPointu s doprovodnou hudbou, která je uložena v počítači. Když ale prezentaci vypálím na CD ve formátu PPSX, hudba tam již není – je stále uložena jen v počítači. Jak uložit do prezentace hudbu, aby hrála i na CD?

PowerPoint přidává zvukový záznam jako součást prezentace v případě, že velikost souboru se zvukovou stopou je pod určitou hranicí. Je-li zvukový soubor větší, pak jej PowerPoint ponechá jako samostatný. Hranici velikosti ukládaného zvukového souboru je možné nastavit takto: Z nabídky tlačítka Office (kruhové tlačítko v levém horním rohu okna PowerPointu) vyberte položku **Možnosti aplikace PowerPoint** (tlačítko je v dolním okraji nabídky). Zobrazí se okno **Možnosti aplikace PowerPoint** (**obr. 1**) a v jeho levé části klikněte na položku **Upřesnit**. V pravé části následujícího okna vyhledejte nadpis **Uložit** (je třeba pomocí posuvníku zobrazit obsah spodní části okna) a v editačním poli **Propojit zvuky se soubory většími než** nastavte potřebnou velikost (**obr. 2**). ■ mzi

◀ Obr. 1

▲ Obr. 2

inzerce

Domácí video mám natočené na třech DVD (po jedné hodině). Potřebuji poradit, jak tyto nahrávky spojit do jednoho filmu a jak je následně zpracovat v Pinnacle Studiu.

Pokud máte Pinnacle Studio, je spojení videa z DVD nosičů velmi snadné. Stačí vložit DVD do mechaniky, spustit Pinnacle Studio a v jeho nabídce **Soubor** zvolit položku **Importovat obsah DVD disků**. Objeví se nabídka a v ní se automaticky zobrazí obsah DVD (nebo si jej můžete najít sám). Můžete **zvolit cílovou složku** a **název disku** a před začátkem stahování obsah DVD ještě zkontrolovat v integrovaném přehrávači. Nakonec klikněte na tlačítko **Importovat**. Postup opakujte i u dalších nosičů. Po importu všech DVD můžete se scénami v Pinnacle Studiu pracovat podobně jako se záběry pořízenými prostřednictvím kamery. ■ dee

Na PC mám šest USB portů, z toho dva vpředu. Jestliže připojím USB flash disk (512 MB) k předním USB portům, PC pracuje bez problémů. Ale když zapojím externí pevný disk (250 GB), PC jej vůbec nenajde. USB porty v zadní části PC však pracují bezproblémově.

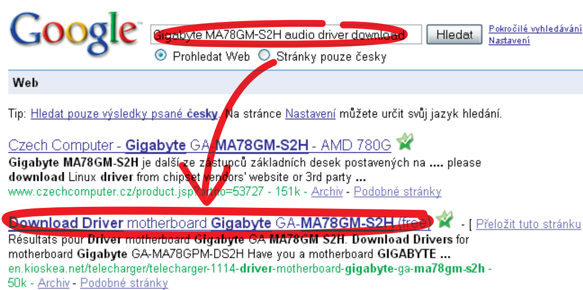
Externí pevné disky napájené přes USB by se neměly připojovat přes USB porty na přední stěně počítače. Tyto přídavné porty jsou totiž připojeny příliš tenkými vodiči a na většině počítačů nedokáží pevnému disku dodávat potřebný proud. Je třeba si uvědomit, že na rozdíl od USB flash disků, čteček paměťových karet a podobných zařízení obsahuje pevný disk mechanické části, které rotují, a na to spotřebovává (např. v porovnání s USB flash diskem) hodně proudu. Chování, které popisujete, je tedy zcela v pořádku, dokonce bych řekl, že jde o lepší z možných variant. Bezproblémový chod pevného disku napájeného z předních USB portů je spíše výjimkou, a když už se podaří zprovoznit jej, obvykle pracuje chybně a postupně se ničí.

Externí pevný disk napájený přes USB tedy připojujte vždy k USB konektorům na zadní stěně počítače – ty jsou připojené přímo k základní desce a zvládají napájení disků přes USB. Pokud jsou tyto porty těžko dostupné, kupte si nový propojovací kabel. Tento kabel nechte nastálo připojený k jednomu zadnímu USB portu a položený třeba navrchu počítačové skříně a disk připojujte přímo k němu (odpojujte tedy původní kabel). Tento kabel může být delší než kabel dodaný s diskem, ale na druhou stranu by měl být co nejkratší – rozhodně nesmí být delší než jeden metr!

Pro ostatní čtenáře dodám, že tyto rady se týkají pouze těch externích pevných disků, které jsou napájeny z rozhraní USB (jde o menší 1,6″ a 2,5″ disky). Velké, 3,5″ disky mají vlastní napájecí adaptér, a tak ty by měly pracovat bez problémů i na předních USB konektorech.

Nainstaloval jsem OS Windows Home Edition, ale potýkám se s problémem: Nejde mi zvuk. Ve správci zařízení se u zvukového zařízení na sběrnici High Definition Audio objeví žlutý otazník, a pokud v ovládacích panelech kliknu na ikonu „Zvuky a zvuková zařízení“, objeví se hlášení, že zvukové zařízení neexistuje. Poradíte mi, co s tím?

To je typické chování systému, když jsou špatně nainstalovány ovladače zvukové karty (nebo nejsou vůbec nainstalovány). Je tedy třeba tyto ovladače nainstalovat. Ovladače naleznete na CD přiloženém k základní desce počítače v případě integrované zvukové karty, eventuálně na CD přiloženém ke zvukové kartě. Nemáte-li CD s ovladači, pak hledejte na internetu. Pokud jde o zvukovou kartu integrovanou na základní desce, zadejte do vyhledávače Google (*www.google.cz*) heslo *(přesný název základní desky) audio driver download* (**obr. 3**). Pokud jde o zvláštní zvukovou kartu, zadejte heslo *(přesný název zvukové karty) driver download*. Dejte pozor na to, abyste stáhl ovladače pro svůj operační systém!

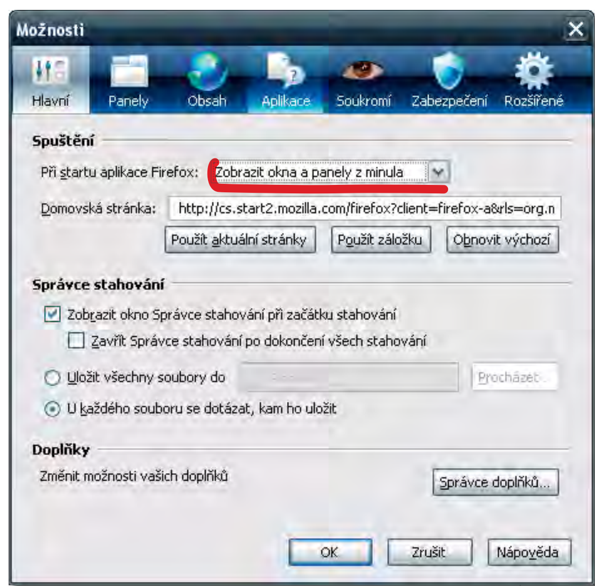
▲ Obr. 3

Chci odinstalovat program, a nejde mi to. Ať už odinstalaci spustím z nabídky *Přidat nebo odebrat programy*, nebo přes zástupce *Uninstall* v nabídce Start, hlásí mi to stejnou chybu: *Could not open INSTALL.LOG file*. Můžete mi poradit, jak program odstranit?

Asi nejjednodušší je spustit znovu instalační balíček programu. V lepším případě vám rovnou nabídne odinstalaci aplikace, v horším případě program znovu nainstalujte a poté jej odinstalujte obvyklým způsobem.

Lze „pokračovat, kde jsem skončil“ ve Firefoxu 3? Lze tedy nastavit, aby například po nechtěném zavření okna se automaticky uložily všechny panely a po znovuotevření prohlížeče se znovu načetly?

V hlavním menu zvolte možnost **Nástroje** a potom příkaz **Možnosti**. Na kartě **Hlavní** vyberte z roletového menu **Při spuštění aplikace Firefox** možnost **Zobrazit okna a panely z minula** (**obr. 4**) a svou volbu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

▲ Obr. 4

Nainstalovala jsem si nový Firefox, ale nemohu na internetu spouštět videa a hudbu – mám si prý nainstalovat doplněk Adobe Flash Player. Když ale kliknu na lištu, aby se nainstaloval, nic se nezmění. Co s tím mám dělat?

Program Firefox má s automatickými instalacemi některých doplňků – speciálně s instalací Adobe Flash Playeru – potíže. Problém vyřešíte velmi snadno tak, že si stáhnete Adobe Flash Player v samostatném souboru a tento doplněk nainstalujete jako každý jiný program. Instalační balíček Adobe Flash Playeru stáhnete na adrese *http://download.chip.eu/cz/Adobe-Flash-Player_80835.html*.

Můžete mi vysvětlit, co znamenají v BIOSu v sekci *Boot Priority* tyto položky? USB FDC a USB KEY. Vím, že je to něco do USB, ale nevím co.

Zkratka USB FDC znamená „disketová mechanika do USB“, obvykle tak systém značí čtečku paměťových karet. Pokud jde o možnost USB KEY, k identifikaci postačí překlad z angličtiny – „USB klíč“, tedy přenosná USB flash paměť, tzv. klíčenka.

PPK DVD 24/2008

Přílohou čísla **PPK 24/2008** bude letošní poslední dévédéčko. Můžete se těšit na zajímavou hru pro celou rodinu a na užitečný program Živá kamera. Ten vám prostřednictvím webové kamery umožní sledovat dění ve vašem bytě v době vaší nepřítomnosti nebo vést konferenční videohovory. Dále pro vás připravujeme rubriku Nejlepší programy zadarmo, která bude obsahovat ucelenou sbírku těch nejlepších bezplatných programů z nejrůznějších softwarových oblastí. Nebudou chybět ani pravidelné rubriky Novinky, Hry, Servis a Zajímavosti ze světa softwaru.

POSTAVTE SI DOMÁCÍ SÍŤ

Mnoho lidí má doma již dva počítače (třebaže jeden obvykle starší) a přemýšlí o tom, jak je mezi sebou propojit, případně jak mezi nimi sdílet internetové připojení. Nejlepším řešením je postavit si malou domácí počítačovou síť, což není vůbec těžké. V příštím čísle vám přineseme podrobný návod, jak na to, i další užitečné informace o domácích sítích.

NALAĎTE SI DIGITÁLNÍ TV

Na některých místech naší republiky je program ČT 2 nyní šířen pouze v digitální podobě. Pokud nevlastníte satelit a chcete digitální vysílání programu ČT 2 naladit, musíte být připraveni na příjem pozemního digitálního TV vysílání (DVB-T). V tomto čísle PPK se tomuto tématu věnujeme v rubrice Rady a návody, v příštím vydání se podíváme na produkty, které vám příjem digitálního vysílání umožní, a budeme se zabývat také jejich zapojením.

APPLE IPHONE 3G: ZÁZRAK, NEBO ZBYTEČNĚ NAFOUKLÁ BUBLINA?

Jistě jste o něm už slyšeli, ať už v médiích, nebo od svých známých. Především v době před jeho uvedením na trh a těsně poté ho byly plné zprávy v tisku, v televizi i na internetu. Někteří se ho nemohli dočkat natolik, že neváhali stát před obchody dlouhé fronty – některé prodejny otevíraly už o půlnoci. My vám jej v příštím čísle podrobně představíme, a tak si sami budete moci udělat obrázek o tom, jestli ten povyk kolem něj je zasloužený, nebo jestli jde jen o dobrý marketing. Můžete se tedy těšit nejen na popis přístroje samotného a jeho ovládání, ale také na návody, jak ovládat aplikace úzce s ním spojené.

PŘEVODNÍK PŘÍKAZŮ Z OFFICE 2003 DO OFFICE 2007

Umíte pracovat s MS Excelem nebo MS Wordem 2003, ale prostředí Office 2007 je pro vás neznámé? Ukážeme vám dvojici šikovných programů, ve kterých si v prostředí MS Office 2003 vyberete příkaz, který potřebujete použít, a program vám ukáže, jak tento příkaz vyvolat v MS Office 2007. Oba programy jsou bezplatné a v češtině.

počítač pro každého

Toto číslo vyšlo 24. 11. 2008
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.
Tel.: 225 018 566
Managing Director: Petra Fundová
Publisher: Ing. Jiří Palyza
Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba), David Nesiba (dee), Martin Semrád (mse), Miroslav Ziegler (mzi)
Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková
Foto: Martin Tryščuk
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Martin Kadlec, Jiří Lapáček, Jiří Macich, Milan Pola, Martin Taneček, Martin Ziegler
Osvit a tisk: TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.
Předplatné: Mediaservis, s. r. o.
Zákaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno
Příjem objednávek:
tel.: 840 200 260, 541 233 232, *fax:* 541 616 160
e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz
Příjem reklamací:
tel.: 800 800 890
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s.,
oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk
Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.